

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA
OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

ZDRUŽENIE OBCÍ

MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL

Spoločný program rozvoja obcí Čierne, Skalité, Svrčinovec

Spracovateľ: Regionálna rozvojová agentúra Kysuce, 2022

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

OBSAH

ÚVOD	4
VÝZNAM PHSR	4
1. ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL 2022+	6
1.1 Charakteristika obcí združených v Mikroregióne Kysucký triangel	8
1.2 Demografický vývoj Mikroregiónu Kysucký triangel	11
1.2.2 Prognóza demografického vývoja Slovenska	18
1.2.3 Prognóza vývoja počtu obyvateľov Mikroregiónu Kysucký triangel	19
1.2.4 Národnostná a náboženská štruktúra mikroregiónu	25
1.3 Inovácie, podnikateľské prostredie, vzdelávanie, samospráva	27
1.3.1 Ekonomika a jej vývoj v Mikroregióne Kysucký triangel	27
1.3.2 Miera nezamestnanosti a štruktúra EAO mikroregiónu	27
1.3.3 Trh práce a podmienky na podnikanie v Mikroregióne Kysucký triangel	30
1.3.4 Školstvo na území Mikroregiónu Kysucký triangel	32
1.3.7 Územné plánovanie samosprávnych jednotiek mikroregiónu	36
1.5 Infraštruktúra Mikroregión Kysucký triangel	48
1.5.1 Dopravná infraštruktúra mikroregiónu	48
1.5.2 Technická infraštruktúra mikroregiónu	52
1.5.3 Vodovod na území Mikroregiónu Kysucký triangel	56
1.5.4 Kanalizačná sieť na území Mikroregiónu Kysucký triangel	57
1.6 Sociálna stabilita Mikroregiónu	58
1.6.1 Sociálne služby na území mikroregiónu	58
1.6.2 Bývanie a služby občanom mikroregiónu	61
1.7 Identita a sebestačnosť Mikroregión Kysucký triangel	63
1.7.1 Kultúra na území mikroregiónu	63
1.7.2 Cestovný ruch na území Mikroregión Kysucký triangel	64
1.8 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky	69
2. SWOT ANALÝZA OBCE MIKROREGIÓŇU	72
3. STRATÉGIA OBCE MIKROREGIÓŇU	92

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

ÚVOD

V súvislosti s novým programovým obdobím Európskej únie na roky 2021 - 2027 je nevyhnutné aktualizovať základné programové dokumenty, prostredníctvom ktorých je možné čerpať finančné prostriedky z Európskych štrukturálnych fondov na podporu rozvojových projektov a aktivít.

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja je strednodobý rozvojový dokument, ktorý je vypracovaný v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v národnej stratégii a zohľadňuje ciele a priority ustanovené v programe hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja vyššieho územného celku, na území ktorého sa obce nachádzajú a je vypracovaný podľa záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie. Je to programový dokument, spracovaný na základe zákona č. 539/ 2008 Z. z. o podpore regionálneho rozvoja.

Program je komplexným dokumentom, integrujúcim otázky rozvoja fyzických štruktúr so sociálnymi, ekonomickými a ďalšími aspektmi. Preto bude mať voči ostatným plánovacím dokumentom spracovaným na miestnej úrovni zastrešujúcu funkciu. Na rozdiel od územného plánu, ktorý rieši otázky fyzického rozvoja územia (lokalizáciu zástavby a priestorové regulatívy pre stavebný rozvoj, funkčné využitie rozvojových plôch), program rozvoja sa podrobnejšie zaoberá otázkami sociálneho a ekonomického rozvoja, čím vo vzťahu k územnému plánu plní komplementárnu funkciu. Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel je v súlade s cieľmi a prioritami ustanovenými v Národnom rozvojom pláne, v súlade s Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja Žilinského samosprávneho kraja 2022+ a v súlade s metodikou na vypracovanie príslušného programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre obce na roky 2014 – 2022.

VÝZNAM PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (PHSR) Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel (MKT), ktorý tvoria obce Skalité, Čierne a Svrčinovec, je základným výkonným a programovým dokumentom na úrovni mikroregiónu v rámci partnerstva lokálnej samosprávy, podnikateľského sektora a mimovládnych organizácií z území obcí a miest. PHSR MKT 2022+ je motivované potrebou koncepčného cieľavedomého a transparentného riadenia a rozhodovaniach samosprávnych orgánov v snahe čo najefektívnejšie riešiť problémy a výzvy rozvoja Mikroregiónu Kysucký triangel.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja:

- navrhuje systematickú a funkčnú stratégiu trvalo udržateľného rozvoja mikroregiónu zameranú na realizáciu všestranného ekonomického a sociálneho rozvoja,
- čerpá najmä zo znalosti miestnych aktérov a odborníkov, ktorí najlepšie poznajú miestne problémy, potreby a rozvojové možnosti obcí združených v mikroregióne,
- umožňuje partnerom spoluúčasť na programovaní, realizácii a kontrole stratégie ekonomického a sociálneho rozvoja obcí združených v mikroregióne,
- pomáha zvyšovať všeobecné povedomie o potrebách obcí a celého mikroregiónu.

A) Potrebu zabezpečenia PHSR ustanovuje zákon č. 539/2008 Z. z o podpore regionálneho rozvoja v znení zákona č. 309/2014 Z. z., ktorý ukladá obciam (mestám) povinnosť spracovať Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej len PHSR) ako nástroja, pomocou ktorého sa uskutočňuje podpora regionálneho rozvoja. PHSR sa spracováva spravidla na 7 rokov s dlhodobým výhľadom na 10 - 14 rokov. PHSR koncepčne, systémovo analyzuje a určuje budúcnosť rozvoja spolu s činnosťami, investičnými projektmi so zdrojovým krytím na jej zabezpečenie. Vytvára rámec, ktorého naplnenie bude zárukou, že PHSR nebude zbytočne rozsiahlym a len popisným zoznamom nereálnych zámerov (zoznamom vecí, na ktoré obce a mestá nemajú peniaze), ale skutočným strategickým rozvojovým dokumentom s cieľom dosiahnuť rast životnej úrovne na konkrétnom území.

B) Je dôležitou podmienkou pre získavanie externých zdrojov, napríklad z EÚ, štátneho rozpočtu a pod., nakoľko možnosť žiadať o nenávratný finančný príspevok z týchto zdrojov je podmienená dokladovaním súladu projektového zámeru s prioritami schváleného PHSR daných obcí či miest.

C) Je nástrojom zachovávaní kontinuity rozvojových zámerov obcí a miest a efektívneho využívania vlastných zdrojov a potenciálu.

Účelom PHSR je vytvorenie rozvojového programu územia (obce, mesta), ktorý vyjadruje ekonomické a sociálne záujmy jeho obyvateľov a zároveň je v súlade s prijatými nadradenými koncepciami vyššej úrovne. Cieľom PHSR je spracovanie takého súhrnu cieľov a opatrení, ktoré napomáhajú zabezpečeniu trvalo udržateľného rozvoja územia (obce, mesta), a ktoré smerujú k uspokojovať potreby súčasnej generácie bez toho, aby ohrozil možnosti uspokojovania potrieb budúcich generácií.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel má na svojom území značný potenciál a veľmi dobrú geografickú polohu s autonómnym postavením. Má viacero silných stránok, ktoré už v tomto období vplývajú na jeho ďalší rozvoj.

V záujme ďalšieho postupu pri skvalitňovaní života v obciach, ktoré sú súčasťou MKT, je potrebné popísať ich súčasnú východiskovú pozíciu, analyzovať jednotlivé oblasti života, stanoviť možnosti a príležitosti, definovať strategickú víziu, zámery, ciele a konkrétne aktivity, ktoré v krátkodobom, strednodobom i dlhodobom horizonte vytvoria podmienky na ďalší rozvoj Mikroregiónu Kysucký triangel.

V roku 2021 začalo nové programové obdobie Európskej únie, ktoré sa skončí v roku 2027. PHSR je nástrojom na plánovanie a prípravu územia pre využitie týchto externých zdrojov pre svoj rozvoj. V tomto programovom období môžu obce a ostatné subjekty využívať financovanie na **päť cieľov politiky súdržnosti**:

1. Inteligentnejšia Európa – inovatívna a inteligentná transformácia hospodárstva;
2. Ekologickejšia, nízkouhlíková Európa;
3. Prepojenejšia Európa – mobilita a regionálna prepojitelnosť IKT;
4. Sociálnejšia Európa – vykonávanie Európskeho piliera sociálnych práv.
5. Európa bližšie k občanom – udržateľný a integrovaný rozvoj mestských, vidieckych a pobrežných oblastí prostredníctvom miestnych iniciatív.

PHSR združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022 + stanovuje vízie a strategické ciele, navrhuje konkrétne aktivity pre ich dosiahnutie, uvádza merateľné ukazovatele a určuje opatrenia v oblasti: vzdelávania, kultúry, športu, voľného času a mládeže, sociálnych služieb a zdravotníctva, bývania a služieb občanom, bezpečnosti a poriadku, marketingu, cestovného ruchu a ekonomického rozvoja, dopravy a technickej infraštruktúry, životného prostredia a samosprávy. Na základe vytvoreného dokumentu je možné programovať územný a integrovaný rozvoj trvalo udržateľným spôsobom, pripraviť územie obcí, budovať jeho kapacity pre absorpciu nových technológií, služieb a rôznych ponúk a príležitostí pre zvýšenie kvality života obyvateľov na území obcí združených v Mikroregióne Kysucký triangel.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

1. ANALYTICKÁ ČASŤ PROGRAMU HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL 2022+

Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel tvoria obce Čierne, Skalité a Svrčinovec. Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel bol založené ako združenie právnických osôb 16. mája 2007 kedy starostovia dotknutých obcí podpísali Zakladateľskú zmluvu. Zmluvu podpísali starostovia jednotlivých obcí, za obec Skalité Andrea Šimurdová, za obec Svrčinovec Juraj Strýček a za obec Čierne Pavol Gomola. Sídlo mikroregiónu Kysucký triangel je Čierne. Za prvého predsedu tohto mikroregiónu bol zvolený starosta obce Čierne Pavol Gomola.

Cieľom združenia je otvorenou spoluprácou prispievať k rozvoju vlastného územia každej obce, ako aj územia mikroregiónu ako celku. Oblasť činnosti sú územné plánovanie, výstavba, rozvoj infraštruktúry, doprava a komunikácie, životné prostredie a ekológia, hospodárstvo, obchod, priemysel a malé a stredné podnikanie, poľnohospodárstvo, lesné hospodárstvo a potravinárstvo, cestovný ruch a turistika, školstvo, mládež a šport, kultúra, osвета a záujmové spolky, prevencia a likvidácia následkov živelných pohrôm a komplexná starostlivosť o bezpečnosť obyvateľov.

Členovia Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel, obce Čierne, Skalité a Svrčinovec ležia v okrese Čadca v Žilinskom samosprávnom kraji. MKT ma špecifickú polohu – susedí s Poľskom aj Českou republikou. Obec Čierne leží na trojstyku štátov – SK – PL – CZ. Tento geografický fenomén má svoje úskalia, ale na druhej strane poskytuje množstvo príležitostí pre spoluprácu a rozvoj.

Vzhľadom na svoju veľkosť je Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel úzko späté so svojím okolím a z veľkej časti aj od neho závislé, preto by obce nemali presadzovať individuálny prístup k regionálnemu rozvoju, ale musia dôkladne analyzovať svoje prostredie a plánovať svoj rozvoj v súlade s obmedzeniami a možnosťami okolia.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA
OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

Tabuľka 1: Základná charakteristika obcí združených v MKT

Obec/MKT	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
k 31. decembru 2021				
Kód obce	509159	509451	509493	-
Názov okresu	Čadca	Čadca	Čadca	-
Názov kraja	Žilinský	Žilinský	Žilinský	-
Štatút obce	obec	obec	obec	-
PSC obce	023 13	023 14	023 12	-
Prvá písomná zmienka o obci (rok)	1 641	1 641	1 613	-
Nad. výška v m n. m.	454	526	430	-
Celková výmera územia obce [m ²]	20 840- 842	33 163 149	15 736 529	69 740 520
Počet obyv. obce	4 423	5 231	3 358	13 012
Hustota obyv. na km ²	212,13	157,98	213,77	194,62

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.1 Charakteristika obcí združených v Mikroregióne Kysucký triangel

Obec Čierne sa nachádza na severozápade Slovenska v Žilinskom kraji, v krásnom hornatom regióne nazývanom Kysuce. Tento región je obklopený malebnými Kysuckými Beskydami. Obec sa rozprestiera približne 8 km severovýchodne od okresného mesta Čadca v údolí rieky Čierňanky, na styku západného okraja Slovenských Beskýd s Jablunkovskou vrchovinou medzi obcami Svrčinovec a Skalité. Nachádza sa v nadmorskej výške 454 m. Najvyšší bod sa nazýva Tri kopce (823 m n. m.). Katastrálne územie obce sa rozprestiera na ploche 20,84 km². Súradnice obce sú: 49° 29' 32'' S a 18° 49' 21'' V. Obcou preteká rieka Čierňanka, ktorá sa v okresnom meste Čadca vlieva do rieky Kysuca. Na východe obec Čierne susedí so slovenskou obcou Skalité, na západe so slovenskou obcou Svrčinovec a na juhu s katastrálnym územím mesta Čadce. Jedinečnou ju v tomto kraji robí geografický bod nachádzajúci sa v katastri obce, ktorý sa nazýva Trojmedzie. Je to bod stretu troch štátov, troch obcí, troch národností a troch kultúr. V tomto bode sa svojou severnou hranicou stretáva a dotýka naša slovenská obec Čierne reprezentujúca Slovenskú republiku s českou obcou Hrčava, ktorá reprezentuje Českú republiku a poľskou obcou Jaworzynka, ktorá zase reprezentuje Poľskú republiku.

Obec dostala pomenovanie podľa hydronyma Čierny potok. Jeho motiváciou bolo pravdepodobne tmavé sfarbenie dna potoka. Patrí k mladým dedinským lokalitám, ktorej písomná zmienka pochádza z roku 1645. Chotár obce Čierne patrila od počiatku vzniku Uhorského štátu v 11. storočí k hraničnému územiu so susedným poľským kráľovstvom. Obec Čierne vznikla druhou vlnou valašského osídľovania, ktorú niektorí nazývajú aj kopaničiarskym osídľovaním. Najvýznamnejší údaj o počiatku obce Čierne poskytuje urbár Budatínskeho panstva z roku 1690, kde v stati o poddanskej obci Čierne sa uvádza „Anno 1645, jak se počala stavat' dedina“.

SKALITÉ

Obec Skalité je najsevernejšia pohraničná kysucká obec. Leží v severozápadnej časti Slovenska v regióne Horné Kysuce. Územie obce sa nachádza severným smerom od Čadce vo vzdialenosti 14,0 km. Chotár obce sa začína v mieste ústia poľskej riečky Czadeczka do Čierňanky. Od Trojmedzia sa tiahne štátna hranica smerom na východ po horskom chrbte až ku kóte Mýto, kde je cestný hraničný priechod medzi Slovenskom a Poľskom. A neďaleko, asi kilometer odtiaľ, je železničný priechod zo Skalitého na Zwardoň. Spomenuté Trojmedzie nie je jediným stretom troch hraníc. Na hraničnej čiare medzi chotármi poľských obcí Koniakov a Zwardoň a obcou Skalité je ďalšie, historické Trojmedzie, ktoré oddeľovalo historické Sliezsko, Poľsko a Slovensko (Uhorsko). Obec Koniakov patrí do Sliezska a Zwardoň do historického Malopoľska. Z administratívneho hľadiska patrí obec Skalité do Žilinského kraja, okresu Čadca. Z hľadiska kategorizácie územno-štatistickej jednotky EUROSTAT vystupuje ako úroveň NUTS V. Obec Skalité je aj súčasťou mikroregiónu Triangel.

Obec Skalité leží v nadmorskej výške od 490 m do 867 m a jeho geografické súradnice sú: 49° 29' 50" severnej geografickej šírky a 18° 53' 54" východnej geografickej dĺžky. Chotárna hranica s Poľskom vedie po hrebeňových kótach Skaľanky (867 m), Serafinova (783 m), Príslopu (688 m), Trojaka (847 m) a Pahorka (722 m). Pri dobrom počasí je vidieť západné Tatry, Fatru, Lysú Horu a dokonca Snežku v Krkonošiach. Dominantným vrchom obce je však Liesková 849 m n. m., z ktorej je dobrý výhľad na celú obec a do širokého okolia. Obec má rozlohu 33,163 km². Štátnu hranicu tvorí rozvodie Čierňanky, Sóle a Wisly (čiernomorské a baltické úmorie). Z južnej strany obec hraničí s chotárom obce Oščadnica a mesta Čadca (jeho miestnej časti Čadečka) a na západe susedí s obcou Čierne, s ktorou má najlepšie cestné i železničné dopravné spojenie. Obec má relatívne výhodnú geografickú polohu. Napriek tomu, že leží v prihraničnom pásme, teda na okraji územia Slovenska, dopravné prepojenie medzi národnou železničnou traťou a cestnými trasami jej umožňuje pohodlné spojenie s ostatnými časťami krajiny, ako aj so susedným Poľskom a neďalekým Českom. S Čadcou je okrem železničnej siete spojená štátnou cestou prvej triedy, pričom vzdialenosť sídla do okresného mesta je 14,0 km.

Obec Svrčinovec leží v severných Kysuciach v okrese Čadca pri českých hraniciach. Povodie rieky Čiernanky pretína čiernanskú dolinu v ktorej sa nachádza prevažná časť dediny. Na severe susedí s obcou Čierne, na juhu priamo s okresným mestom Čadca a na severozápade s českou obcou - Mosty u Jablunkova - v časti obce Svrčinovec Zátka. Obec vznikla najmä kopaničiarskym osídlením. Mnohé časti obce ležiace osamote tento druh osídlenia pripomínajú aj dnes. Obec nie je celkovo sústredená na jedinom mieste, ale je roztrúsená po okolí a delí sa na 5 hlavných celkov. Svrčinovec ústredie tvorí základný kameň súčasnej podoby obce a nachádza sa medzi Čadcou a obcou Čierne. Osada u Slováka je dnes využívaná skôr rekreačne, časť Zátka sa nachádza tesne pri hraniciach s ČR a ďalšími sú osada Potok a najstaršia osada Závršie, alebo inak Za vrchami. Tieto miest sú známe ako „Stará dedina“. Tam sa nachádza aj kaplnka sedembolestnej Panny Márie, ktorá vznikla prestavbou pôvodnej školy, na ktorej pôsobil aj známy slovenský spisovateľ Peter Jilemnický, ktorý taktiež učil aj v Čadci na základnej škole na ulici A. Hlinku. Svrčinovec mal a má výhodnú polohu. Priamo cez obec vedie aj trasa do Čiech k Jablunkovskému priesmyku. V súčasnosti tu vedie cesta, v doline v obci ju pretína železničné koľajisko trate do Skalitého. Obcou prechádzajú dve železničné trate. Košicko-Bohumínska prechádza po západnej strane obce, alebo železničná trať zo Žiliny a Čadce do Poľska cez Svrčinovec, Čierne, Skalité až Zwardoň.

Územie dnešného Svrčinovca bolo osídlené počas valašskej kolonizácie koncom 16. storočia pastiermi budatínskeho panstva, územie však patrilo strečnianskemu panstvu. Prvá zmienka sa vyskytuje v súvislosti s hraničným sporom medzi budatínskym panstvom a tešínskym kniežatstvom. Preto sa už v roku 1578 vybuďovala murovaná obranná pevnosť Jablunkovské Šance, ktorá dohliadala na bezpečnosť na obchodnej ceste a na presadzovanie záujmov tešínskeho kniežatstva. Zanikla až po ukončení hraničného sporu v roku 1792. Prvá písomná zmienka o Svrčinovci ako o samostatnej obci pochádza z roku 1658. Názov obce je odvodený od hustých smrekových lesov (svrčín), ktoré sa vyskytovali v okolí. Koncom 18. storočia bola týmto územím vytýčená nová trasa obchodnej cesty cez Jablunkovský priesmyk do Sliezska a ďalej k Baltskému moru a cez Zwardoň do Žywca a Krakova. K rozvoju obce prispelo aj sprevádzkovanie Košicko-bohumínskej železnice v roku 1871 a trate do Žywca v roku 1884.

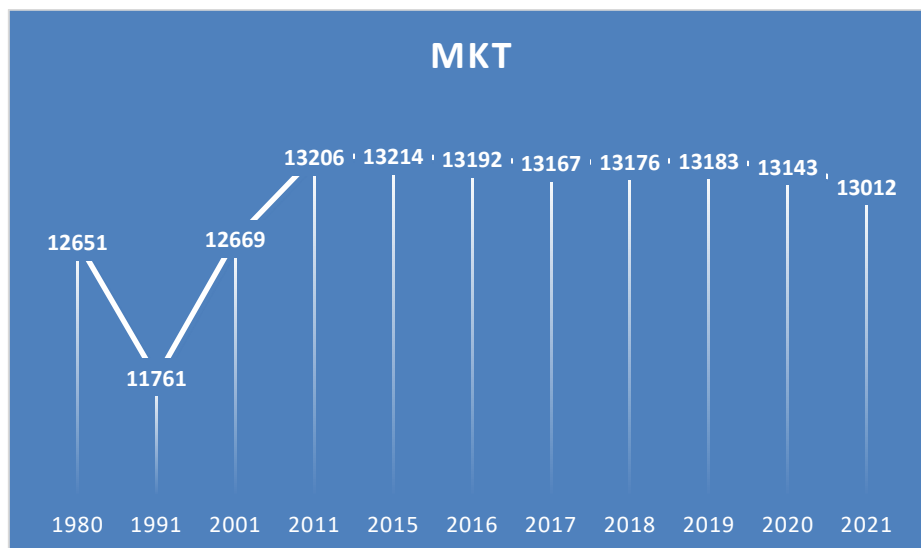
1.2 Demografický vývoj Mikroregiónu Kysucký triangel

Demografický vývoj významne ovplyvňuje fungovanie celej spoločnosti, preto sa štúdiu demografických procesov venuje veľká pozornosť. Kvalifikované rozhodovanie v oblasti ekonomiky, sociálnych vecí, zamestnanosti, školstva, zdravotníctva, bytovej výstavby sa nemôže zaobiť bez kvalifikovaných, vhodne štruktúrovaných, variantných a pohotových demografických informácií.

Význam demografických informácií zvyšuje súčasná spoločenská situácia, keď súčasťou spoločenských zmien sú aj zásadné zmeny v reprodukčnom správaní obyvateľstva. Dôsledkom týchto zmien sú zmeny v prírastkoch a štruktúre obyvateľstva, mení sa aj štruktúra rodín a domácností.

Úroveň sociálneho rozvoja charakterizuje viacero ukazovateľov, medzi ktoré patrí aj demografická situácia a zloženie obyvateľstva. Štruktúra a počet obyvateľov každej obce predstavuje jeden z najdôležitejších aspektov rozvoja obce. Od počtu obyvateľstva závisí napr. výška podielových daní a taktiež spotreba po tovaroch a službách, čo ovplyvňuje podnikateľské prostredie v každej obci.

Obrázok 1: Demografický vývoj Mikroregiónu Kysucký triangel

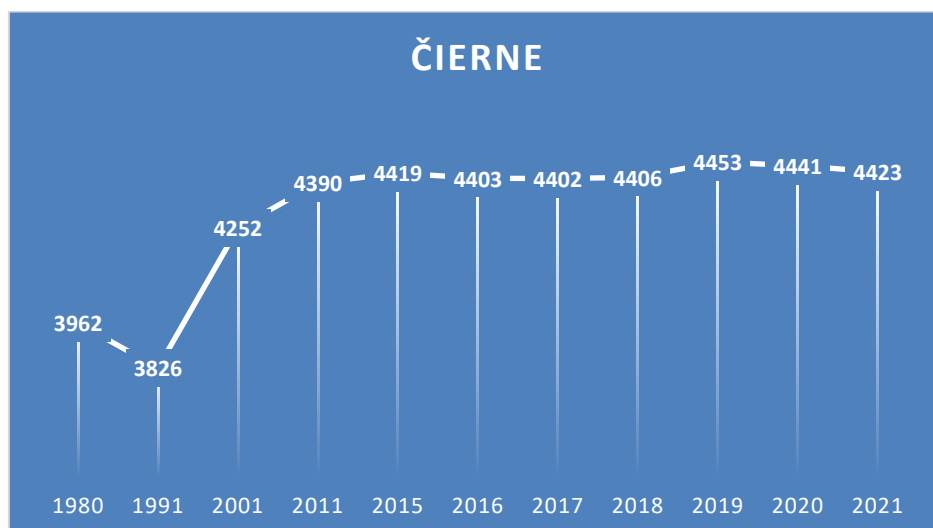
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obec Čierne

Obec Čierne sa svojou rozlohou a počtom obyvateľov radí medzi väčšie obce. Na jej území v roku 2021 žilo 4 423 obyvateľov, z nich je 2 185 žien a 2 238 mužov, čo predstavuje oproti roku 2011 nárast o 33 obyvateľov. Aktuálna hustota obyvateľstva v roku 2021 má stúpajúci charakter a dosiahla hodnotu 212,13 obyvateľov/km² oproti roku 2011, kedy hustota obyvateľstva dosiahla úroveň 210,52 obyvateľov/km². Priemerný vek obyvateľov obce Čierne dosiahol v roku 2001 hodnotu 33,45, v roku 2011 dosiahol hodnotu na úrovni 36,27 a v roku 2021 hodnotu 38,86. Tak ako v celej spoločnosti Slovenska aj tu sa prejavuje markantné starnutie populácie.

Na základe údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky môžeme konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov obce Čierne má stabilný vývoj.

Obrázok 2: Vývoj počtu obyvateľov obce Čierne

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Štruktúra obyvateľstva je jedným z najvýznamnejších demografických ukazovateľov, ktorý poukazuje na zloženie obyvateľstva podľa jednotlivých výberových kritérií. Štruktúra obyvateľstva podľa vekových kategórií znamená rozdelenie štatistického súboru obyvateľstva v závislosti od veku na základe troch hlavných kritérií a to na vekové skupiny podľa produktivity, základné vekové skupiny podľa reprodukčnosti a hlavné vekové skupiny.

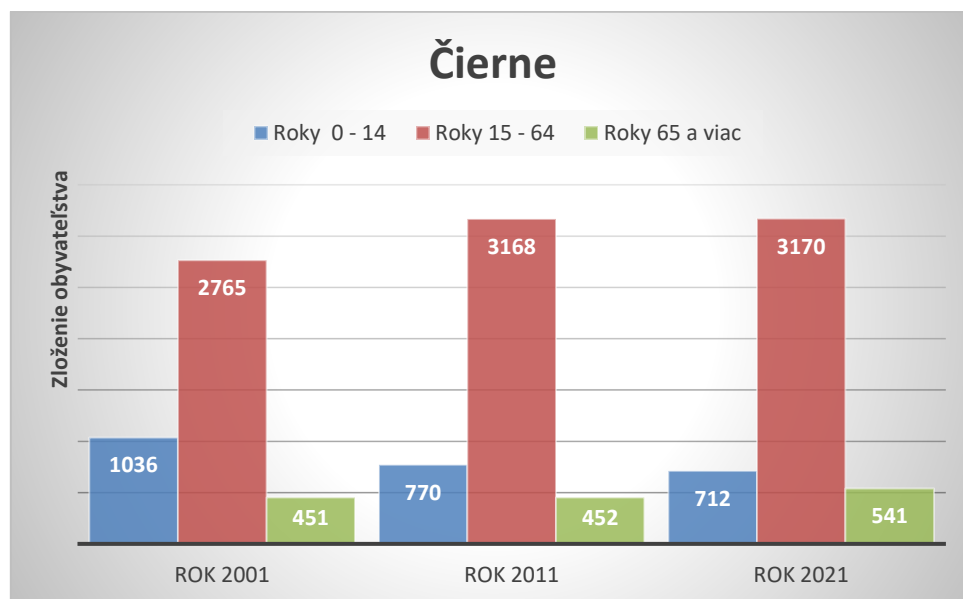
Rozdelenie občanov v obci podľa ich produktivity veku je pomerne priaznivý, pretože obec Čierne mala v roku 2021 vo svojej evidencii vyšší počet detí do 14 rokov (16,1 %, t. j. 712) v predproduktívnom veku ako seniorov nad 65 rokov (12,23 %, t. j. 541) v poproduktívnom veku. Obyvatelia v produktívnom veku boli v roku 2021 zastúpení v obci

v počte 71,67 %, t.j. 3170 obyvateľov. Trend je v tomto smere dlhodobo priaznivý. V Slovenskej republike bolo v roku 2021 zastúpených 66,55 % obyvateľov v produktívnom veku, 16,06 % v predproduktívnom veku a 17,39 % v poproduktívnom veku.

Obyvateľov v predproduktívnom veku v obci Čierne v roku 2011 bolo 17,54 %, zatiaľ čo v roku 2021 ich bolo 16,1 %. Obyvateľov v produktívnom veku v roku 2011 bolo 72,16%, zatiaľ čo v roku 2021 ich bolo 71,67 %. Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov v obci Čierne v poproduktívnom veku 10,3 %, v roku 2021 to bolo 12,23 %.

Rozdiel obyvateľov obce v produktívnom veku v rokoch 2011 a 2021 bol iba 2. V rozmedzí týchto rokov teda badáme zanedbateľný nárast obyvateľov obce Čierne v produktívnom veku. Kým v roku 2011 dosiahol index starnutia v obci hodnotu 58,7, v roku 2021 stúpol na hodnotu 75,98 %. Index starnutia Slovenskej republiky v roku 2021 bol 108,27%.

Obrázok 3: Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín obce Čierne

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Analytické aj grafické prevedenie údajov o zložení obyvateľstva podľa vekových skupín poukazuje na celoslovenský trend, ktorý je daný nižším počtom detí a zároveň vyšším počtom obyvateľov v predproduktívnom veku v pomere k seniorom zaradeným do poproduktívneho veku, čo je predpokladom aj pre stabilnejší hospodársky vývoj v obci Čierne.

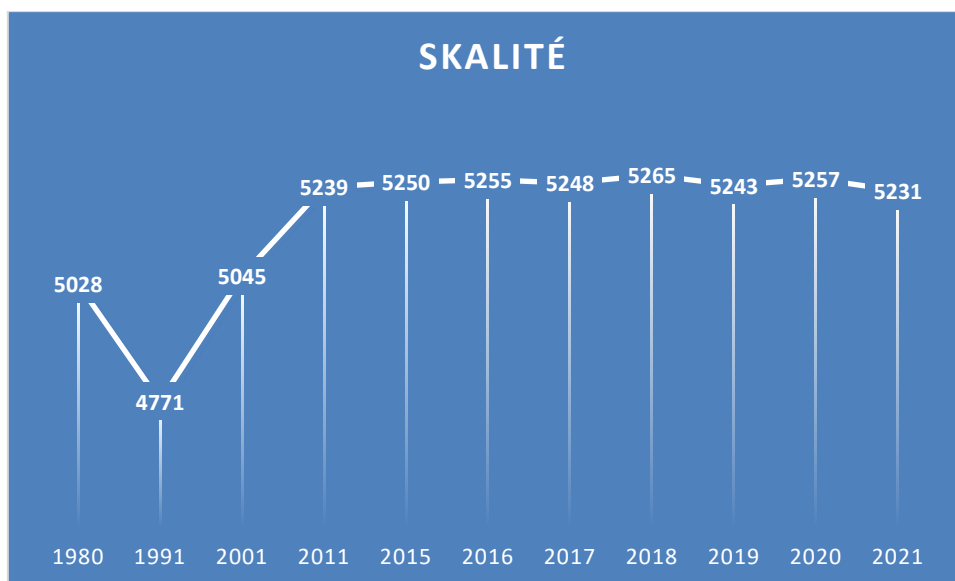
Obec Skalité

Obec Skalité je najstaršia a najväčšia obec v skalitskej doline a zároveň najsevernejšia pohraničná Kysucká obec. Svojou rozlohou a počtom obyvateľov sa radí medzi najväčšie obce Slovenska.

Na jej území v roku 2021 žilo 5231 obyvateľov, z nich bolo 2 677 žien a 2 554 mužov, čo predstavuje oproti roku 2011 úbytok o 8 obyvateľov. Aktuálna hustota obyvateľstva v obci v roku 2021 bola 157,98 obyvateľov / km², takmer totožná s rokom 2011, kedy hustota obyvateľstva dosiahla úroveň 157,55 obyvateľov / km². Priemerný vek obyvateľov obce Skalité dosiahol v roku 2001 hodnotu 37,1. V roku 2011 hodnota priemerného veku v obci Skalité dosiahla úroveň 36,51 a v roku 2021 to bola úroveň 38,95.

Na základe údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky môžeme konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov obce Skalité má mierne klesajúci stabilný vývoj.

Obrázok 4: Vývoj počtu obyvateľov obce Skalité

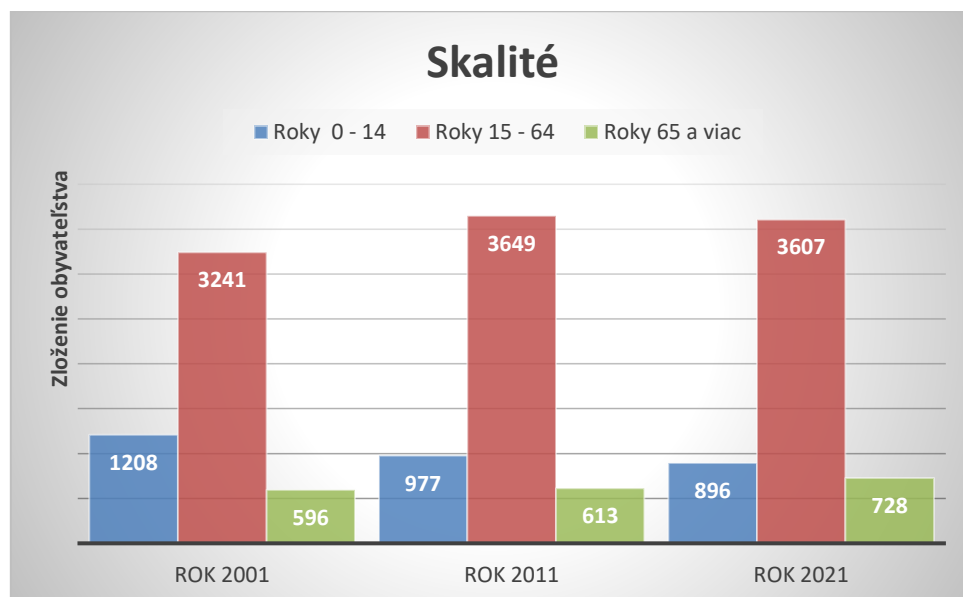
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Rozdelenie občanov v obci podľa ich produktivity veku je pomerne priaznivý, pretože obec Skalité mala v roku 2021 vo svojej evidencii vyšší počet detí do 14 rokov (17,13%, t. j. 896) v predproduktívnom veku ako seniorov nad 65 rokov (13,91%, t. j. 728) v poproduktívnom veku. Obyvatelia v produktívnom veku boli v roku 2021 zastúpení v obci v počte 68,96 %, t.j. 3607 obyvateľov. V Slovenskej republike bolo v roku 2021 zastúpených

66,55 % obyvateľov v produktívnom veku, 16,06 % v predproduktívnom veku a 17,39 % v poproduktívnom veku.

Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov v obci Skalité v poproduktívnom veku 11,7% , v roku 2021 to bolo už 13,91 %. Obyvateľov v predproduktívnom veku bolo v obci Skalité v roku 2011 18,65 %, zatiaľ čo v roku 2021 ich bolo 17,13 %. Produktívne obyvateľstvo obce bolo v roku 2011 zastúpené v počte 69,65 % a v roku 2021 v počte 68,84 %. Rozdiel obyvateľov obce v produktívnom veku v rokoch 2011 a 2021 bol až 42. V rozmedzí týchto rokov teda badáme pokles počtu obyvateľov obce Skalité v produktívnom veku o menej ako 1 %. Kým v roku 2011 dosiahol index starnutia v obci Skalité hodnotu 62,74 %, v roku 2021 stúpol na hodnotu 81,25 %.

Obrázok 5: Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín obce Skalité

Prameň: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Analytické a grafické prevedenie údajov o zložení obyvateľstva podľa vekových skupín poukazuje na pozitívny trend, ktorý je daný väčším počtom obyvateľov v predproduktívnom veku v pomere k seniorom zaradeným do poproduktívneho veku, čo je predpokladom aj pre stabilnejší hospodársky vývoj v obci Skalité.

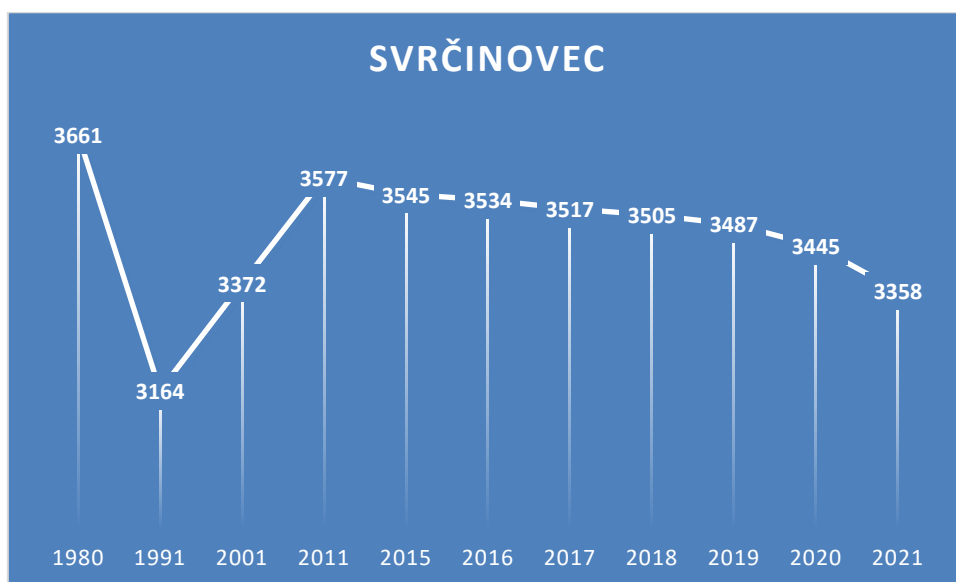
Obec Svrčinovec

Je najmenšia a najmladšia obec v mikroregióne Kysucký triangel. Je dôležitou cestnou a železničnou tepnou do Česka a Poľska.

Na jeho území v roku 2021 žilo 3 358 obyvateľov, z nich bolo 1 671 žien a 1 68 mužov, čo predstavuje oproti roku 2011 úbytok o 219 obyvateľov. Aktuálna hustota obyvateľstva v obci v roku 2021 bola 213,77 obyvateľov / km², má klesajúci charakter oproti roku 2011, kedy hustota obyvateľstva dosiahla úroveň 227,08 obyvateľov / km².

Priemerný vek obyvateľov obce Svrčinovec dosiahol v roku 2011 hodnotu 37,05 v roku 2021 hodnotu 40,02. Na základe údajov zo ŠÚSR môžeme konštatovať, že vývoj počtu obyvateľov v obci Svrčinovec má viditeľne klesajúci trend.

Obrázok 6: Vývoj počtu obyvateľov obce Svrčinovec

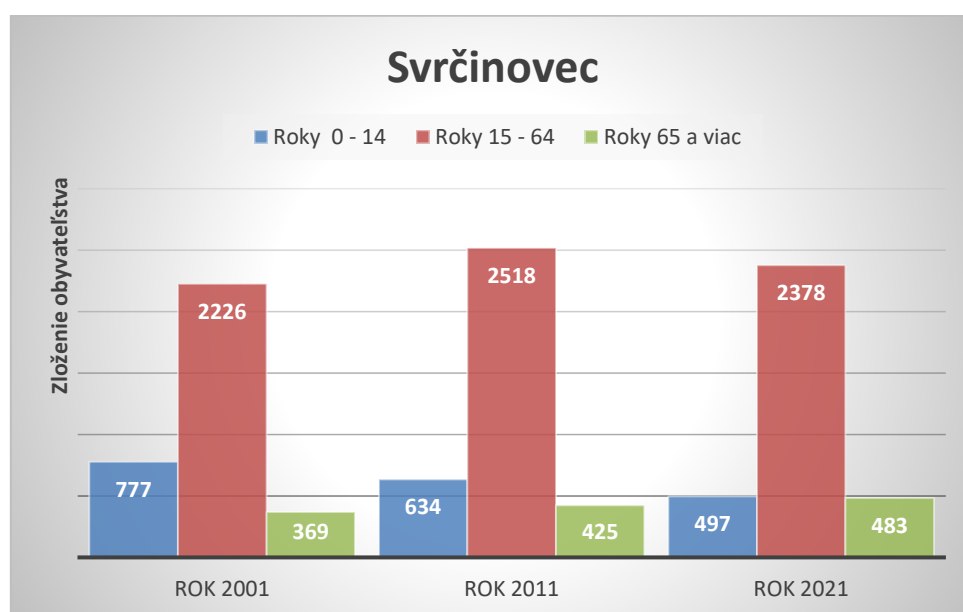
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Rozdelenie občanov v obci podľa ich produktivity veku je zatiaľ priaznivý, pretože obec mala ešte v roku 2021 vo svojej evidencii vyšší počet detí do 14 rokov (14,8 %, t. j. 497) v predproduktívnom veku ako seniorov nad 65 rokov (14,38 %, t. j. 483) v poproduktívnom veku. Obyvatelia v produktívnom veku boli v roku 2021 zastúpení v obci v počte 70,82 %, t.j. 2 378 obyvateľov. V Slovenskej republike bolo v roku 2021 zastúpených 66,55 % obyvateľov v produktívnom veku, 16,06 % v predproduktívnom veku a 17,39 % v poproduktívnom veku.

Kým v roku 2011 predstavoval počet obyvateľov v obci Svrčinovec v poproduktívnom veku 11,88 %, v roku 2021 to bolo už 14,38 %. Obyvatel'ov v predproduktívnom veku v obci Svrčinovec bolo v roku 2011 17,72 %, zatiaľ čo v roku 2021 ich bolo 14,8 %. Produktívne

obyvateľstvo obce bolo v roku 2011 zastúpené v počte 70,39 %, t.j. a v roku 2021 v počte 70,81 %, . Rozdiel obyvateľov obce v produktívnom veku v rokoch 2011 a 2021 bol 140. V rozmedzí týchto rokov teda badáme pokles obyvateľov obce Svrčinovec v produktívnom veku o viac ako 0,5 %. Kým v roku 2011 dosiahol index starnutia v obci hodnotu 67,03 %, v roku 2021 narástol v obci Svrčinovec na hodnotu až 97,18 %.

Obrázok 7: Zloženie obyvateľstva podľa vekových skupín obce Svrčinovec

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Analytické a grafické prevedenie údajov o zložení obyvateľstva podľa vekových skupín poukazuje na klesanie počtu obyvateľov obce Svrčinovec a ich postupné starnutie. Tento trend je dlhodobý nepriaznivý. Po zmene najmä dopravnej situácie očakávame zlepšenie demografického a hospodárskeho vývoja obce Svrčinovec.

Tabuľka 2: Vývoj počtu obyvateľov MKT v rokoch 1980 – 2021

Obec	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
Roky				
1980	3 962	5 025	3 661	12 651
1991	3 826	4 771	3 164	11 761
2001	4 252	5 045	3 372	12 669
2011	4 390	5 239	3 577	13 206
2015	4 419	5 250	3 545	13 214
2018	4 406	5 265	3 505	13 176
2020	4 441	5 257	3 445	13 143
2021	4 423	5 231	3 358	13 012

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.2.2 Prognóza demografického vývoja Slovenska

Neurčitost' vyplývajúca z individuálnych reprodukčných rozhodnutí obyvateľstva ako aj meniace sa a ťažko odhadnuteľné vonkajšie podmienky, vnášajú do procesu demografického prognózovania silný prvok neurčitosti. Preto aktuálnosť prognóz treba starostlivo sledovať a vyhodnocovať.

Napriek spomínanej neurčitosti vo vývoji reprodukčného správania obyvateľstva má populačný vývoj aj značnú zotrvačnosť, ktorá vyplýva hlavne zo stability vekovej štruktúry obyvateľstva. Preto je možné niektoré základné rysy populačného vývoja prognózovať s vysokou pravdepodobnosťou. Aj keby nastal vývoj, ktorý prognóza nepredpokladá, s istotou nespôsobí zvrátenie niektorých základných trendov budúceho populačného vývoja mimo rámcov vymedzených vysokým a nízkym prognostickým scenárom.

Možno jednoznačne skonštatovať, že obdobie najbližších 60 rokov bude charakteristické zmenou trendu vo vývoji počtu obyvateľov a kontinuálnym pokračovaním populačného starnutia. V roku 2060 bude obyvateľstvo Slovenska menej početné, staršie a

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

pravdepodobne aj etnicky pestrejšie. Úbytok počtu obyvateľov na Slovensku začne s veľkou pravdepodobnosťou najneskôr v roku 2030 a s veľmi veľkou pravdepodobnosťou, ktorá hraničí s istotou, sa zachová sa až do konca prognózovaného obdobia, preto by sa počet obyvateľov mal v roku 2060 pohybovať okolo hranice 5,5 milióna osôb.

Naopak, čo sa týka starnutia obyvateľstva na Slovensku, prognózy sú veľmi stabilné a budúci vývoj môžeme v tomto smere odhadovať s veľmi vysokou pravdepodobnosťou. Starnutie obyvateľstva bude počas celého prognózovaného obdobia nezvratné a hlavne v období 2020 až 2040 veľmi intenzívne. Slovensko sa stane spolu s Poľskom najstaršou krajinou EÚ a zaradí sa medzi najstaršie krajiny na svete. Stagnácia počtu obyvateľov resp. mierny úbytok počtu obyvateľov neznamená v horizonte niekoľkých desaťročí pre spoločnosť prakticky žiaden problém. Veľmi intenzívne starnutie obyvateľstva však bude mať závažné dopady pre vývoj celej spoločnosti.

Rozdielny vývoj počtu obyvateľov a najmä ich štruktúry predstavujú jeden z kľúčových faktorov budúceho sociálno-ekonomického vývoja ŽSK a jeho okresov. Existujúce rozdiely v populačnom vývoji a s nimi súvisiace rozdiely v počte a najmä štruktúre regionálnych populácií sú nielen dôsledkom, ale aj jedným z hlavných faktorov pre formovanie disparít v sociálno-ekonomickom vývoji.

1.2.3 Prognóza vývoja počtu obyvateľov Mikroregiónu Kysucký triangel

Ako vstupné informácie pre posúdenie ďalšieho vývoja obyvateľstva Mikroregiónu Kysucký triangel boli použité informácie a výstupy z publikácie „Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035“ spracovanej v októbri 2013 Infostatom a údajov Štatistického úradu SR za rok 2021. Prognóza a dáta sú spracované na úrovni okresu, preto budeme ako smerujúce údaje pre Mikroregiónu Kysucký triangel používať údaje za okres Čadca a zároveň zohľadňovať aj špecifiká demografického vývoja samotných obcí Mikroregiónu Kysucký triangel.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Pôrodnosť

Reprodukčné správanie na Slovensku prechádza v posledných dvoch desaťročiach hlbokými, nezvratnými a historicky ojedinelými zmenami. Z pohľadu procesu plodnosti sme svedkami poklesu celkovej intenzity plodnosti pri súbežnom posune rodenia detí do vyššieho veku. Zároveň je preukázané dlhodobé pretrvávanie pomerne značných regionálnych rozdielov v intenzite a časovaní plodnosti.

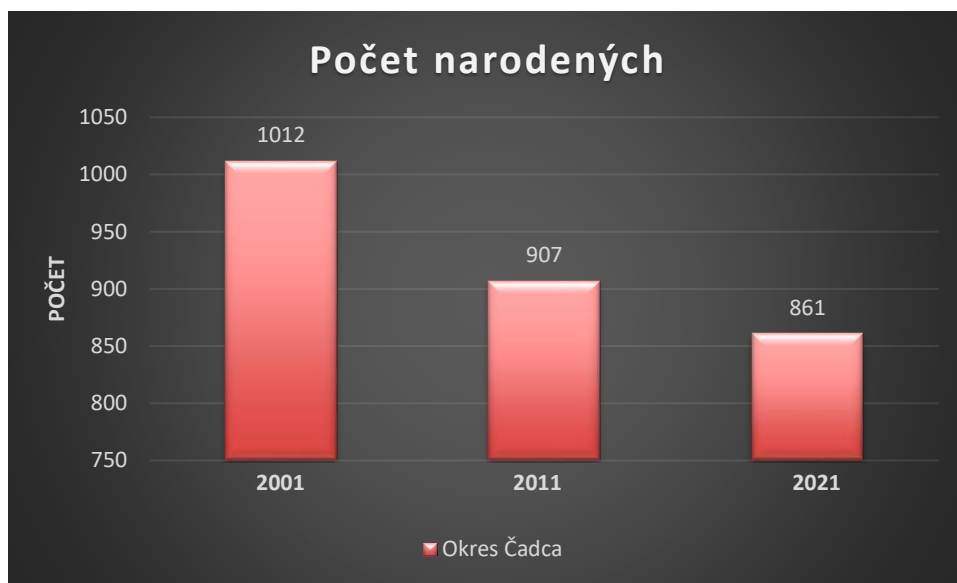
Pôrodnosť v okrese Čadca ma za ostatných 20 rokov pozvoľný klesajúci charakter. Pôrodnosť v okrese Žilina sa oproti začiatku storočia (2001) okolo roku 2011 zvýšila, ale od tohto roku už má ustálený klesajúci charakter.

Obce Mikroregiónu Kysucký triangel je z hľadiska vývoja plodnosti zaradená do druhej skupiny - zhluk 3B (na základe zhlukovej analýzy)¹. Mestá a obce zaradené do zhluku 3B sa vyznačujú nízkou intenzitou plodnosti. Príčinu je potrebné hľadať jednak v neskoršom začiatku zmien reprodukčného správania a predovšetkým v zatiaľ len miernej rekuperácii, ktorá nedokázala plne nahradiť pokles plodnosti v mladšom veku. Podskupinu 3B tvorí v rámci Slovenska desať okresov. Nevytvárajú tak kompaktnú oblasť, ale ide skôr o menej početné zhluky v rôznych oblastiach Slovenska (s výnimkou západu). Na severovýchode sú to okresy Bardejov, Svidník, Stropkov, na severe stredného Slovenska Čadca, Bytča a Kysucké Nové Mesto a na strednom Slovensku Poprad, Brezno a južnejšie Banská Štiavnica a Krupina. Z pohľadu charakteru plodnosti je tretia skupina asi najviac podobná celoslovenskému priemeru. Váha plodnosti žien do 25 rokov sa podľa posledných údajov z roku 2011 pohybovala na úrovni 24 - 27 % (priemer SR 25 %) a plodnosť žien vo veku 30 a viac rokov tvorila 41 - 45 % (priemer SR 45 %) z celkovej hodnoty úhrnnej plodnosti. Priemerný vek pri prvom pôrode sa v roku 2011 pohyboval na úrovni približne 27 - 27,5 roka. V nasledujúcom období (do roku 2035) sa predpokladá vo všetkých skupinách okresov postupné ďalšie starnutie vekového profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti.

Generálnou líniou preto vo všetkých skupinách okresov je postupné ďalšie starnutie vekového profilu mier plodnosti vzhľadom na prehlbujúce sa doháňanie odložených pôrodov a rast intenzity plodnosti. Vývoj plodnosti a prirodzený prírastok obcí a mesta Mikroregiónu Kysucký triangel je ovplyvnení trendom vývoja plodnosti na úrovni okresu, kde predpokladáme v ďalšom období zvýšené zastúpenie plodnosti žien vo veku nad 30 rokov v okrese Čadca, môžeme teda predpokladať, že rovnaký trend bude možné pozorovať aj v mikroregióne.

¹ Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 21-26.

Obrázok 8: Počet narodených detí v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Úmrtnosť

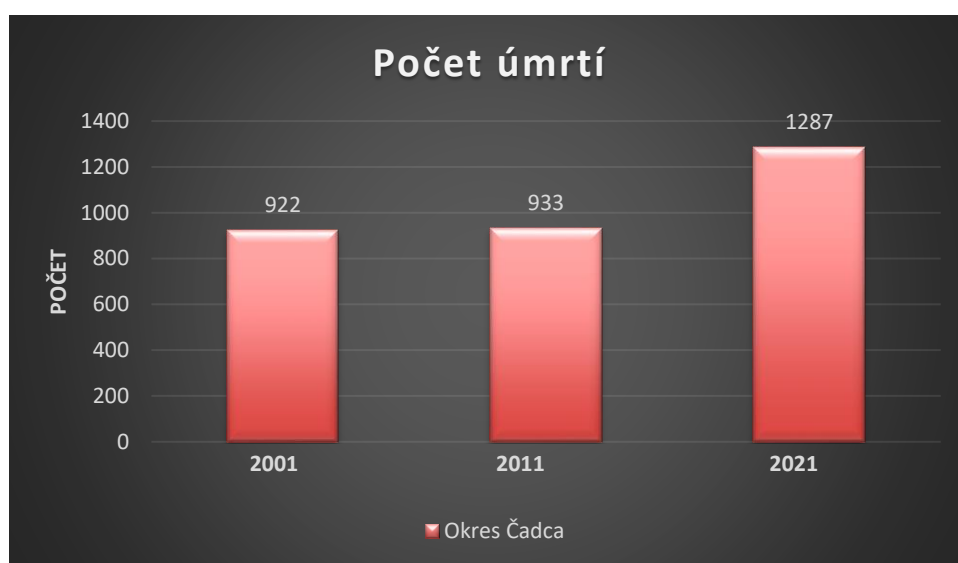
Hlavným znakom posledných dvoch desaťročí sa stalo kontinuálne predlžovanie dĺžky potenciálneho života, čo sa odzrkadlilo aj na regionálnej úrovni. Pri tvorbe zhlukov okresov z pohľadu procesu úmrtnosti sú zohľadnené nielen ukazovatele intenzity, ale aj charakteru samotného procesu (stredná dĺžka života pri narodení, v presnom veku 65 rokov, kvocient dojčenskej úmrtnosti, pravdepodobnosť prežitia medzi presným vekom 1 a 50, presným vekom 50 a 65 a presným vekom 65 a 85). Najlepšie úmrtnostné pomery nachádzame zhlukoch 1 a 2. a naopak najhoršie úmrtnostné charakteristiky (zhluk 4) majú dlhodobo okresy v takmer súvislom páse juhu Slovenska a u mužov aj na severe stredného Slovenska - okresy Bytča, Čadca, Námetovo a Kysucké Nové Mesto.

Mikroregiónu Kysucký triangel je z pohľadu intenzity a charakteru úmrtnosti zaradený do štvrtej skupiny.² Ide o súbor regiónov, ktoré sa vyznačujú dlhodobo najhoršími úmrtnostnými charakteristikami. Stredná dĺžka života pri narodení sa medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila o 5,4 roku z pôvodných 67,2 roku na 72,6 roka. V presnom veku 65 rokov podľa posledných údajov majú muži šancu ešte prežiť 14,7 roku, čo je približne o 2,5 roka viac ako na začiatku 90. rokov. Dojčenská úmrtnosť klesla z takmer 15 ‰ na približne 5 ‰. Aj v tomto zhluku platí, že najväčšie zaostávanie z pohľadu hodnôt pravdepodobností prežitia nachádzame až vo vyššom veku (medzi presnými vekmi 50 a 65, resp. 65 a 85 rokov).

²Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 50.

U žien je situácia do značnej miery podobná. Stredná dĺžka života pri narodení sa vo štvrtom zhľuku okresov medzi rokmi 1992 a 2012 zvýšila len o približne 3,5 roka a podľa posledných údajov dosahuje len niečo viac ako 79 rokov. Práve v tomto zhľuku okresov nachádzame jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti. Výrazne podpriemerná je aj úmrtnosť vo vyššom veku. V presnom veku 65 rokov dosiahla v roku 2012 stredná dĺžka života hodnotu približne 17,7 roku, čo je takmer o 2 roky menej ako ukazuje celoslovenský priemer.³ Z uvedeného vyplýva, že prognóza vývoja úmrtnosti Mikroregiónu Kysucký triangel má charakter zvyšovania veku a jednu z najvyšších dynamík zvyšovania úmrtnosti.

Obrázok 9: Počet úmrtí v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Migrácia

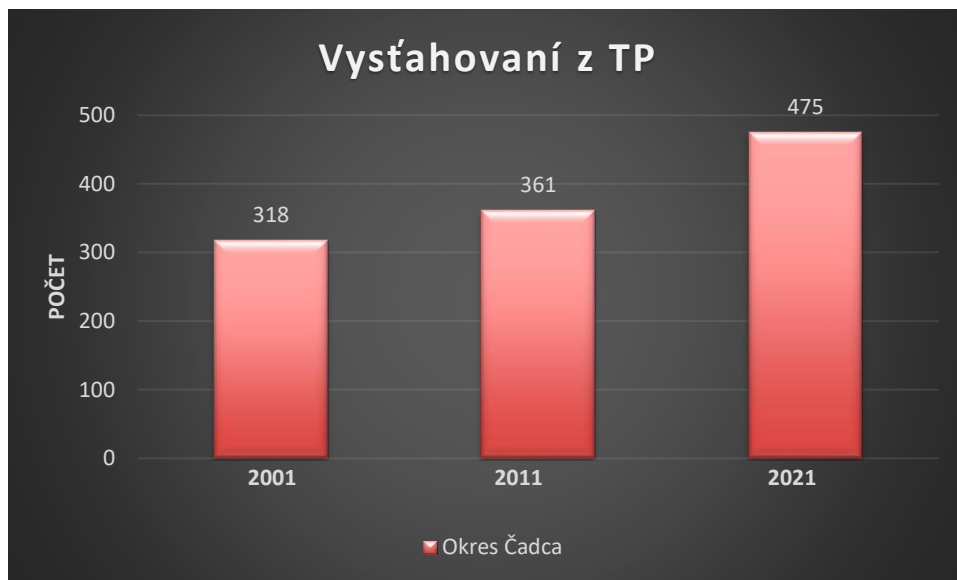
Význam migrácie na regionálny populačný vývoj na Slovensku sa vo všeobecnosti zvyšuje. Prispieva k tomu pokles váhy prirodzeného pohybu a s ním súvisiacich prirodzených prírastkov. Z pohľadu vývojových trendov vnútornej migrácie sa ukazuje, že migračne ziskové okresy sa čoraz viac koncentrujú do západných regiónov Slovenska.

Na základe analýzy a prognózy migrácie vykonanej Infostatom môžeme predpokladať trend vývoja migrácie Mikroregiónu Kysucký triangel definovaný podľa tzv. „migračného typu 7.“, ktorý tvoria okresy severného Slovenska (Čadca, Námestovo, KNM, Dolný Kubín, Žilina, Liptovský Mikuláš, Ružomberok, Martin). V súčasnosti dosahujú mierne migračné straty, pričom je predpoklad zmiernenia týchto strát, resp. mierneho migračného zisku. Predpokladá sa,

³Prognóza vývoja obyvateľstva v okresoch SR do roku 2035 spracovanej v októbri 2013 - Infostat, str. 65.

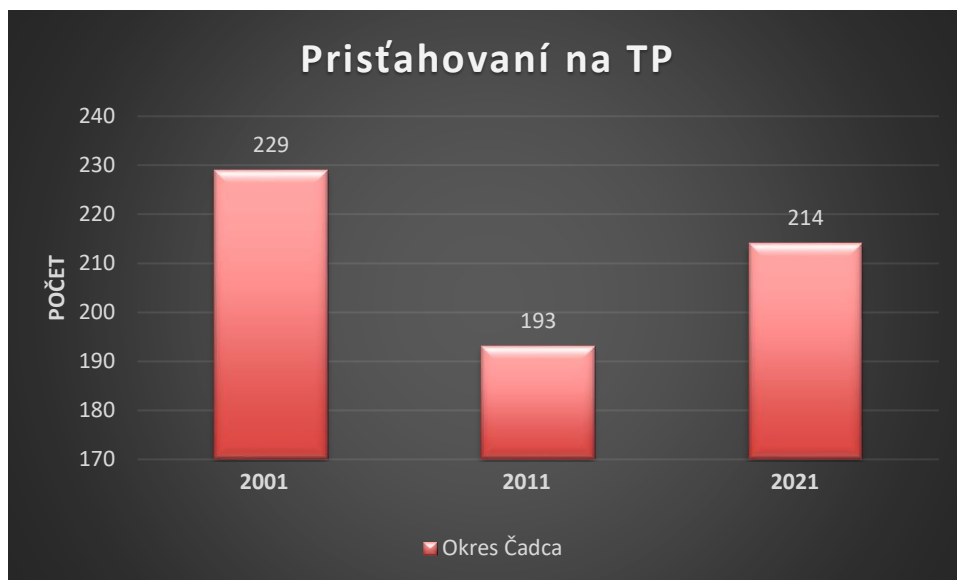
že počas celého prognózovaného obdobia bude v MKT naďalej pretrvávajúť pohyb obyvateľstva smerom aj von z mikroregiónu, čo sa v konečnom dôsledku prejaví miernymi migračnými stratami.

Obrázok 10: Počet vystáňovaných osôb z trvalého pobytu v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázok 11: Počet prístáňovaných osôb na trvalý pobyt v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Rozvoj Mikroregiónu Kysucký triangel a jeho ekonomická budúcnosť závisí aj od schopnosti a vytvárania možností pre tvorbu nových pracovných miest či samo zamestnávania v rôznych oblastiach ekonomiky. Migrácia za prácou mimo mikroregiónu, do blízkeho okolia a jej rozsah ovplyvňuje charakter osídlenia. Migrácia za prácou mimo mikroregiónu (hlavne trvalá) zhoršuje celkový úbytok obyvateľstva v danom mikroregióne.

Zhodnotenie

Zmena vo vekovej štruktúre obyv. predstavuje významný faktor, ktorý bude zásadným spôsobom ovplyvňovať rozvojový potenciál regiónu. Hlavné demografické trendy prejavujúce sa na celoštátnej úrovni, sú viditeľné aj na regionálnej úrovni. Prírastky obyvateľstva sa znižujú a obyvateľstvo starne - to je v kraji pribudnú okresy s prirodzeným aj celkovým úbytkom obyvateľstva a zvýši sa priemerný vek obyvateľstva. Vývoj počtu a prírastku obyvateľstva nebude rovnomerný. Väčšina okresov ŽSK, okrem okresov Bytča, Námestovo a Trstená bude mať do roku 2035 prirodzený aj celkový úbytok obyvateľstva.

Vývoj vekovej štruktúry obyvateľstva ŽSK bude rovnomernejší. Zostarnú všetky okresy bez výnimky, aj keď intenzita populačného starnutia bude v jednotlivých okresoch rôzna - najmladším okresom bude okres Námestovo, najstarším okres Trstená. Nepriaznivý trend je možné sledovať u vekovej štruktúry obyvateľstva, kde výrazne narastá počet obyvateľov vo veku nad 65 rokov, zatiaľ čo počet obyvateľov v produktívnom veku klesá. Obce Mikroregiónu Skalitskej doliny nárastom obyvateľov v poproduktívnom veku kopíruje celoslovenský vývoj. Vývoj počtu obyvateľov v produktívnom veku (15 - 64) má v okresoch Čadca a Žilina dlhodobý pozvoľne klesajúci charakter. Naproti tomu vývoj počtu detí vo veku do 14 rokov v rokoch 2010 klesal, ale od roku 2017 zaznamenal mierne pozitívny trend, čo odzrkadľuje stúpajúcu kvalitu života. Uvedené súvisí s ďalším ukazovateľom sledujúcim demografické trendy, a to priemerný vek obyvateľov. Ten majú tieto dva okresy, tak ako na celom Slovensku stúpajúci charakter.

V Mikroregióne Kysucký triangel však v priebehu rokov 2015 - 2035 predpokladáme postupné znižovanie počtu obyvateľov zapríčinené stále zvyšujúcou sa hodnotou prirodzeného úbytku obyvateľov. Tento trend by mal pretrvať až do roku 2035 s tým, že od roku 2020 sa predpokladá úbytok počtu obyvateľov a celkový prirodzený úbytok obyvateľov. Maximálne hodnoty celkového úbytku obyvateľstva sa počas prognózovaného obdobia výraznejšie nezmenia, budú sa pohybovať od 4 do 7 osôb na 1000 obyvateľov.

Uvedeným vývojovým trendom a predpokladanému úbytku počtu obyvateľov (predpoklad úbytku v celom sledovanom období), ktoré má znaky starnutia na úrovni okresu

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

aplikovateľného aj na úroveň obce či mesta je potrebné prispôbiť aj prístup Mikroregiónu Kysucký Triangel k jej občanom a zabezpečiť pre nich také životné podmienky, ktoré budú zohľadňovať ich potreby a požiadavky. Preto by mali obce Mikroregiónu Kysucký triangel na základe prognózy pristúpiť k opatreniam, ktoré budú eliminovať prípadné negatívne javy spôsobené znižovaním počtu obyvateľov a jeho starnutím.

1.2.4 Národnostná a náboženská štruktúra mikroregiónu

Z porovnania obyvateľov obce Mikroregiónu Kysucký triangel podľa príslušnosti k národnostným skupinám v roku 2021 vyplýva, že najväčší počet obyvateľov je hlásiacich sa k slovenskej národnosti. Niekoľko obyvateľov (menej ako 1%) sa hlási k národnosti českej. Ďalej je tu zastúpenie (menej ako 0,1%) obyvateľov s národnosťou poľskou, ruskou, rómskou a inou.

Náboženským vyznaním rozumieme účasť obyvateľov na náboženskom živote niektorej cirkvi alebo vzťah k nej. V Mikroregióne Kysucký triangel z hľadiska náboženského viero-vyznania absolútne prevláda rímskokatolícke náboženstvo s minimálnym zastúpením ostatných náboženstiev a obyvateľov bez vyznania. K Rímskokatolíckej cirkvi sa hlási 91,1 % obyvateľov Mikroregiónu, čo je pokles oproti roku 2011, kedy RKC bola zastúpená 93,33 %. Z menších cirkví sú v mikroregióne najviac zastúpené: Gréckokatolícka cirkev, Evanjelická cirkev augsb. vyznania a Kresťanské zbory.

Tabuľka 3: Obyvateľstvo MKT podľa vierovyznania v roku 2021

Obec	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel	
				Počet celkom	%
Náboženské vyznanie					
Rímskokatolícka cirkev	4 062	4 499	3 031	11 892	91,1
Gréckokatolícka cirkev	20	23	13	56	0,42
Pravoslávna cirkev	1	2	0	3	0,02
Evanjelická cirkev augsb. vyznania	14	12	10	36	0,28
Reformovaná kresťanská cirkev	8	6	1	15	0,1
Cirkev československá husitská	-	1	0	1	0,006
Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia	14	3	6	23	0,18
Evanjelická cirkev meto-distická	-	1	-	1	0,006
Kresťanské zbory	11	9	20	40	0,33
Židovská obec na Slovensku	0	1	0	1	0,006
Budhizmus	1	2	2	5	0,04
Islam	0	4	0	4	0,02
pohanstvo a prírodné duchovno	3	9	1	13	0,09
Ostatné nepresne určené kresťanské cirkvi	12	39	1	52	0,35
Iné	5	6	5	16	0,12
Nezistené	79	48	44	171	1,33

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2021

1.3 Inovácie, podnikateľské prostredie, vzdelávanie, samospráva

1.3.1 Ekonomika a jej vývoj v Mikroregióne Kysucký triangel

Ekonomickú oblasť v Mikroregióne Kysucký triangel determinuje nielen rozpočet obcí združených v mikroregióne, rozsah ich vlastných príjmov, ale aj ich schopnosť čerpať prostriedky z iných zdrojov, či už štátnych alebo európskych. Zahŕňa ekonomickú aktivitu obyvateľstva v produktívnom veku i podnikateľskú činnosť právnických a fyzických osôb na území mikroregiónu. Ekonomická sila obyvateľov je daná prístupnosťou k zamestnaniu a priemernou výškou miezd v mikroregióne.

Tabuľka 4: Najvýznamnejšie podniky v okrese Čadca podľa počtu zamestnancov

Názov	Počet zamestnancov	Činnosť
COOP Jednota Čadca, spotrebné družstvo	1000 - 1999	Maloobchod v nešpecializovaných predajniach najmä s potravinami, nápojmi a tabakom
Kysucká nemocnica s poliklinikou Čadca	500 - 999	Činnosti nemocníc
Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s.	500 – 999	Výroba pletených a háčkových pančúch
TI-Hanil Slovakia, s.r.o.	250 - 499	Výroba ostatných dielov a príslušenstva pre motorové vozidlá
Kysucké pekárne, a.s.	200 - 249	Výroba chleba, výroba čerstvého pečiva a koláčov
eliastech s.r.o.	200 - 249	Subdodávateľ plastových dielov používaných pre časti interiérov ako aj exteriérov automobilov
JJ ELEKTRONIC, s.r.o.	150 - 199	Výroba montovaných elektronických dosiek

Zdroj: finsat.sk

Okrem horeuvedených zamestnávateľov v okrese Čadca obyvatelia mikroregiónu dochádzajú do zamestnania najmä do žilinskej KIA Mobis, do Kysucké Nového mesta do firmy Schaeffler (viac ako 4 000 zamestnancov) a ZVL. Pomerná časť ekonomicky aktívnych obyvateľov dochádza do zamestnania do Českej republiky do zdravotníckych služieb, do Trineckých železárení, Vítkovických železárení, a do uhoľných baní OKD, a.s.

1.3.2 Miera nezamestnanosti a štruktúra EAO mikroregiónu

V okrese Čadca v roku 2011 bola miera evidovanej nezamestnanosti 12,36 %. V tom roku bola miera evidovanej nezamestnanosti v Žilinskom kraji 11,91 % a na Slovensku 13,59

% V okrese Čadca v roku 2021 bola však miera evidovanej nezamestnanosti už len 5,59 %. V danom roku bola miera evidovanej nezamestnanosti v Žilinskom kraji 5,32 % a na Slovensku 6,76 %. Miera evidovanej nezamestnanosti má v našom okrese klesajúci charakter, aj napriek čiastočnému zvýšeniu v roku 2020 (okres Čadca 6,95%), čo bolo dôsledkom pandémie Covid 19. Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese Čadca dosahuje zhruba úroveň priemernej miery nezamestnanosti Žilinského kraja, ale je výrazne nižšia ako priemerná miera evidovanej nezamestnanosti v celej Slovenskej republike.

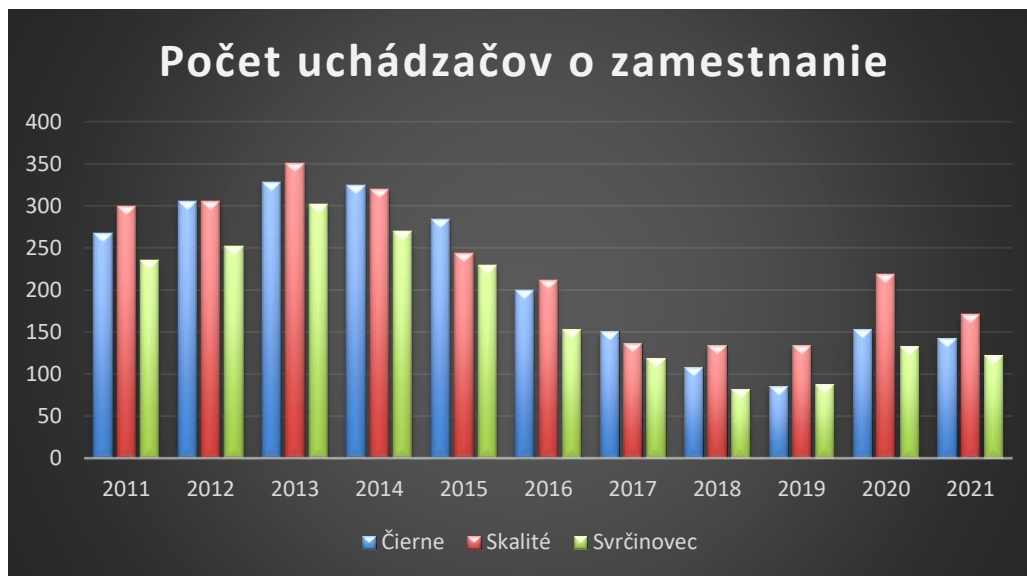
Do konca roku 2028 predpokladáme len malý pokles % miery evidovanej nezamestnanosti, nakoľko zloženie evidovaných nezamestnaných vykazuje veľký podiel nezamestnateľných osôb. Situácia v roku 2022, vojna na Ukrajine a energetická kríza môžu túto prognózu značne ovplyvniť. Absolútny počet nezamestnaných sa v mikroregióne zníži z dôvodu, že sa zníži počet osôb v produktívnom veku a narastie počet osôb v poproduktívnom veku, čím dôjde k poklesu celkového počtu ekonomicky aktívnych obyvateľov v Mikroregióne Kysucký triangel.

Tabuľka 5: Vývoj počtu uchádzačov o zamestnanie MKT v rokoch 2011 - 2021

Obec				
Rok	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
2011	268	300	235	803
2012	306	306	252	864
2013	328	350	302	980
2014	324	320	270	914
2015	284	243	229	756
2016	199	212	153	564
2017	151	137	119	407
2018	108	134	82	324
2019	86	134	88	308
2020	153	219	133	505
2021	143	171	123	437

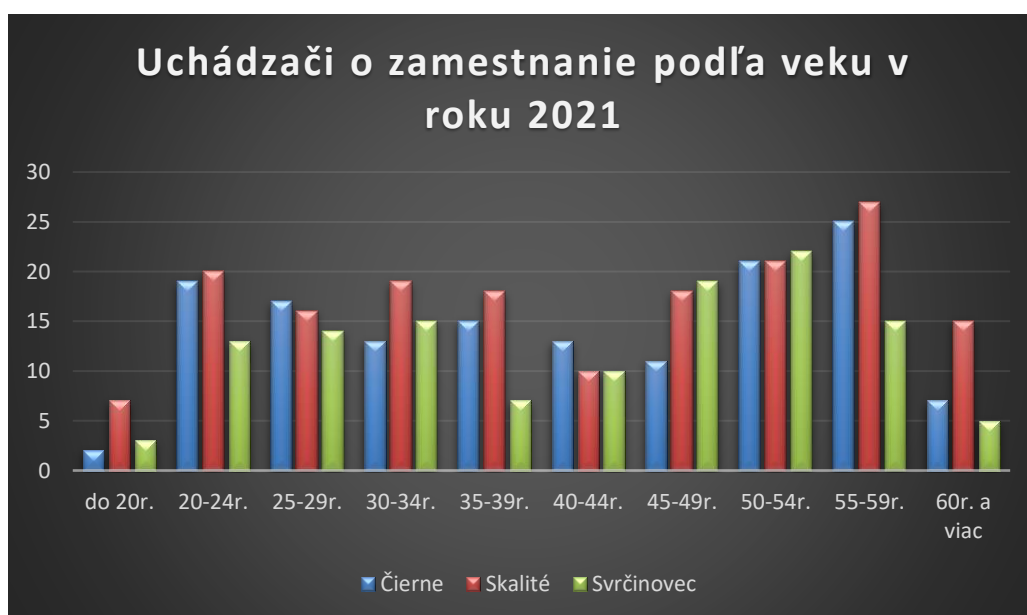
Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obrázok 12: Počet uchádzačov o zamestnanie v roku 2021

Na základe údajov z ÚPSVaR a ŠÚ SR o počte nezamestnaných v obciach Skalité, Čierne a Svrčinovec jednoznačne vidno vývoj počtu nezamestnaných. V poslednej dekáde bol najväčší počet nezamestnaných v roku 2013 ako dozvuk finančnej krízy z roku 2008. Od toho roku sa počet nezamestnaných znižoval až v roku 2019 dosiahol hranicu, pod ktorú by zníženie išlo iba o minimálnu hodnotu. Roka 2020 a 2021 vykazuje opätovný nárast počtu nezamestnaných z dôvodu pandémie Covid-19. Všetky tri obce mikroregiónu kopírujú vývojové trendy nezamestnanosti SR.

Obrázok 13: Počet uchádzačov o zamestnanie v roku 2021 podľa vekových skupín

Zdroj: UPSVaR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Počet uchádzačov o zamestnanie v roku 2021 zohľadňuje rozloženie počtu uchádzačov najmä v ohrozených skupinách, a to medzi absolventmi (20 až 29 rokov) a medzi staršími vekovými skupinami (50 až 59 rokov).

1.3.3 Trh práce a podmienky na podnikanie v Mikroregióne Kysucký triangel

Trh práce je miestom, kde sa stretáva dopyt po práci zo strany potenciálnych zamestnávateľov s ponukou práce, ktorú predstavujú jednotlivci uchádzači o zamestnanie, pričom predmetom kúpy a predaja nie sú jednotlivé osoby, ale ich pracovná sila.

Podnikateľským prostredím môžeme označiť všetko, čo obklopuje a ovplyvňuje podnikateľské subjekty. Je to prostredie, ktoré je prepojené s prostredím konkurenčným. Podnikateľské prostredie je ovplyvnené hospodárskymi, politickými, inštitucionálnymi, právnymi, technologickými, sociálnymi a etickými podmienkami, v ktorých sa uskutočňuje podnikateľský proces, čiže proces formovania podnikateľských subjektov a vykonávanie ich podnikateľskej činnosti.

Ekonomika regiónu je sústredená najmä v mestách a ich okolí v línii rozvojových osí. Z hľadiska počtu podnikov na tisíc obyvateľov nedosahuje región Kysúc priemer Žilinského samosprávneho kraja, viac sa k nemu približuje okres Čadca. Nadpriemerný počet podnikov na tisíc obyvateľov voči Žilinskému samosprávnemu kraju je v stavebníctve. Situovanie regiónu na rozvojovej osi prvej úrovne tiež dáva dobré predpoklady rozvoju obchodu, dopravy a skladovania. Dobrú tradíciu má tiež strojársky priemysel. Najväčší zamestnávatelia majú naviazanú svoju výrobu najmä na subdodávky pre automobilový priemysel. Počty podnikov v odvetví odborné, vedecké a technické činnosti nedosahujú priemer kraja. V regióne nemá sídlo žiadna vysoká škola, čo limituje potenciál pre rozvoj výskumu a inovácií. Veľkostne ide najmä o malé a stredné podnikateľské subjekty.

Na území Mikroregiónu Kysucký triangel pôsobia viaceré podnikateľské subjekty, v ktorých zamestnanie našli aj jeho obyvatelia. Obyvatelia mikroregiónu pôsobia najmä v odvetviach stavebníctva, strojárstva, drevospracujúceho priemyslu, poľnohospodárskej výroby a tranzitnej prepravy, gastronomické služby, obchod. Podnikateľské prostredie je teda tvorené veľmi rôznorodo, prevažne malými a strednými podnikmi, v rámci možností, ktoré ponúka daný mikroregión. Ekonomická situácia v mikroregióne sa zlepšuje, jej stav je odrazom oživenia daného mikroregiónu, nie však priamo ekonomiky obcí a mesta mikroregiónu.

Aj keď miestne podnikateľské subjekty v rámci daného územia zamestnávajú viacerých obyvateľov, ich stav vôbec nepostačuje na absorbovanie miestnej ponuky pracovných síl. Väčšina ekonomicky aktívneho obyvateľstva z mikroregiónu odchádza za prácou do okolitých obcí či miest. Medzi významných zamestnávateľov v okolitých obciach či mestách patrí ZVL-Ložiská s.r.o., Kia Motors Slovakia s.r.o., Mobis Slovakia s.r.o., JJ Electronics s.r.o., Hanes Global Supply Chain Slovakia a.s. TI-Hanil Slovakia, s.r.o. a Schaeffler Kysucké Nové mesto.

V okrese Čadca v roku 2010 bola priemerná nominálna mzda zamestnanca 611 EUR. V roku 2020 to bolo 1042 EUR. To bolo oproti priemernej mesačnej nominálnej mzdy zamestnanca v roku 2020 v ŽSK (1229 EUR) aj v SR (1324 EUR) menej.

Obrázok 14: Priemerná nominálna mesačná mzda zamestnanca v okrese Čadca

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Voči priemeru ŽSK má okres Čadca percentuálne viac podnikov najmä v odvetviach stavebníctvo a veľkoobchod a maloobchod a mierne vyšší podiel tiež v priemyselnej výrobe, kým podiel odvetví pôdohospodárstva a odborných, vedeckých a technických činností je v okrese naopak percentuálne nižší, než je priemer kraja.

Tabuľka 14:Štruktúra zamestnancov podľa zamestnania v roku 2019

Okres	Celkem	Zákondarcovia, riadiaci pracovníci	Špecialisti	Technici a odborní pracovníci	Administratívni pracovníci
Čadca	18 333	542	542	1 997	991
Žilinský kraj	210 061	10 955	10 955	24 831	13 597

Okres	Pracovníci v službách a obchode	Kvalifikovaní pracovníci v poľnohospodárstve, lesníctve a rybárstve	Kvalifikovaní pracovníci a remeselníci	Operátori a montéri strojov a zariadení	Pomocní a nekvalifikovaní pracovníci
Čadca	2 758	31	1 231	1 931	1 933
Žilinský kraj	23 407	710	21 995	26 389	14 241

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

1.3.4 Školstvo na území Mikroregiónu Kysucký triangel

Mikroregión Kysucký triangel má zastúpené základné a materské školstvo v dostatočnej miere, ktoré je potrebné len mierne modifikovať. Všetky materské školy sú v zriaďovateľskej pôsobnosti samospráv, nachádzajú vo všetkých obciach mikroregiónu. V obci Skalité sa okrem toho nachádza aj Základná škola v zriaďovateľskej pôsobnosti Biskupského úradu Žilina.

V materských školách bolo v roku 2021 zapísaných 374 detí. Počet detí v MŠ za roky 2020 a 2021 mierne stúpol po avizovaní a účinnosti zákona o povinnej predškolskej dochádzke. Vývoj počtu žiakov v materských školách obcí regiónu kopíruje demografickú krivku obyvateľov. Vo väčšine obcí je počet žiakov MŠ ustálený alebo dokonca sa zvýšil.

Päť základných škôl na území MKT v roku 2021 evidovalo 1153 žiakov. Vývoj ich počtu odpovedá demografickému vývoju v obciach. V školách pracujú rôzne školské kluby a alokované pracoviská CVČ. V obci Skalité pôsobí Súkromná základná umelecká škola Skalité – Kudlov, ktorá vzdeláva deti z celého mikroregiónu aj okolia.

Stredné školstvo nie je priamo na území MKT zastúpené. Študenti dochádzajú na stredné školy a gymnázií najviac do Čadca, menej do Kysuckého Nového Mesta a Žiliny. Malá časť stredoškôľakov dochádza do školy do iného mesta na Slovensku a malá časť do miest v českom prihraničí (Jablunkov, Třinec).

Tabuľka 6: Školské zariadenia na území MKT, rok 2021

Obec	Čierne	Skalite	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
Materské školy	2	2	1	5
Materské školy - deti	140	149	85	374
Základné školy (1. - 4. roč.)	0	0	0	0
Základné školy (1. - 4. roč.) žiaci	0	0	0	0
Základné školy (1. - 9. roč.)	2	2	1	5
Základné školy (1. - 9. roč.) žiaci	410	496	247	1153
		z toho cir- kevná škola 245		
Základné umelecké školy – súkromná	0	1	1	2
Základné umelecké školy - žiaci	0	528	263	791

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

V MKT pôsobia dve súkromné ZUŠ. Jedna so sídlom v Skalitom a druhá so sídlom v obci Svrčinovec, pod ktorú patrí alokované pracovisko v obci Čierne.

Obrázok 15: Vývoj počtu žiakov MŠ v MKT

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva patrí medzi kultúrne znaky obyvateľstva. Vzdelanie je odrazom kultúrnej vyspelosti každej spoločnosti, odráža celkové ekonomické, hospodárske a sociálne pomery krajiny. Vzdelanie dáva základy všetkého, čo ľudstvo objavilo, vymyslelo, vytvorilo, či objaví, vymyslí a vytvorí v budúcnosti.

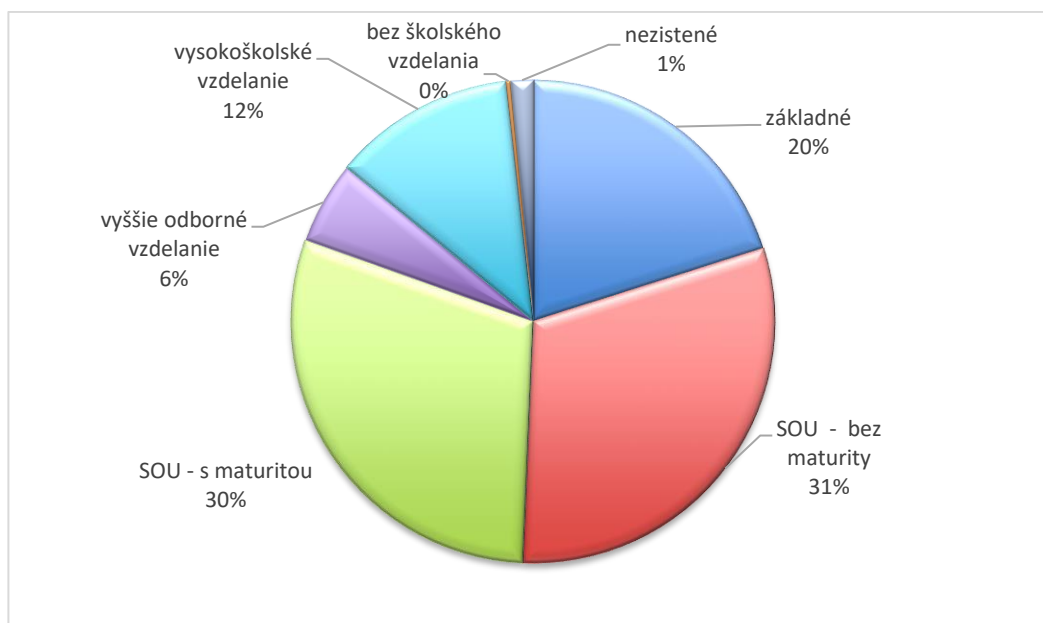
Trend vývoja štruktúry obyvateľstva Mikroregiónu Kysucký triangel podľa vzdelania na základe štatistických údajov zo sčítania obyvateľstva v roku 2021, v porovnaní s rokom 2001 a 2011, je charakteristický úbytkom počtu obyvateľov bez vzdelania (prirodzené vymieranie) a s dosiahnutým základným vzdelaním. Naopak, v roku 2021 bol v mikroregióne zrejmy nárast počtu obyvateľov s dosiahnutým učňovským vzdelaním bez maturity, úplným stredným odborným vzdelaním s maturitou, stredným odborným vzdelaním bez maturity a vysokoškolským vzdelaním. Vývojový trend zvyšovania vzdelanostnej úrovne obyvateľstva MKT je zrejmy a spôsobený aj zmenou jeho hospodárskej štruktúry. V porovnaní s priemerom Slovenskej republiky obce MKT (Kysúc) hlboko zaostávajú v zastúpení vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva.

Tabuľka 7: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov MKT v roku 2021

Obec	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel	
				počet	v %
Vzdelanie					
základné	714	956	649	2 319	19,9
stredné odborné (učňovské) - bez maturity	1 198	1 297	1 005	3 500	27
úplné stredné odborné - s maturitou	1 155	1 497	841	3 493	26,5
vyššie odborné vzdelanie	249	243	149	641	4,9
vysokoškolské vzdelanie	529	581	332	1442	10,9
bez školského vzdelania	10	16	10	36	0,27
nezistené	68	47	52	167	1,32

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2021

Obrázok 16: Vzdelanostná štruktúra obyvateľov MKT v roku 2021

1.3.5 Samospráva obcí Mikroregiónu Kysucký triangel

Orgány obcí mikroregiónu tvorí starosta obce a obecné zastupiteľstvo. Predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom obce je starosta. Funkcia starostu je verejná funkcia a funkcia monokratická. Volia ho obyvatelia obce v priamych voľbách na štyri roky. Má samostatné a nezávislé postavenie, ktoré vyplýva zo zákona.

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce na štyri roky. Počet poslancov na celé volebné obdobie určí pred voľbami obecné zastupiteľstvo podľa počtu obyvateľov obce. Obec Čierne má v súčasnosti 11 poslancov, obec Skalité 13 poslancov a obec Svrčinovec 11 poslancov.

V zmysle § 14 ods. 1 zákona č. 369/90 Zb. o obecnom zriadení môže obecné zastupiteľstvo zriadiť obecnú radu. Obecná rada je zložená z poslancov obecného zastupiteľstva, ktorých volí obecné zastupiteľstvo na celé funkčné obdobie. Všetky obce MKT majú zriadenú obecnú radu.

1.3.6 Prehľad kompetencií obecných úradov

Obce spravujú svoje teritórium na základe originálnych a prenesených kompetencií. Jedná sa o matriku, správu majetku, správu volieb, odpadové hospodárstvo, ochranu životného prostredia, sociálne záležitosti a ochranu detí, ochranu zdravia, školskú správu, bytovú politiku,

starostlivosť o verejné priestranstvá, územné plánovanie, kultúru a šport. V súčasnosti obce časť svojej agendy prenášajú do on line priestoru pre elektronické spracovanie.

1.3.7 Územné plánovanie samosprávnych jednotiek mikroregiónu

Územným plánovaním sa sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia mikroregiónu, určujú sa jeho zásady, navrhuje sa vecná a časová koordinácia činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny mikroregiónu v súlade s princípmi jeho trvalo udržateľného rozvoja. Územné plánovanie mikroregiónu utvára predpoklady pre trvalý súlad všetkých činností na jeho území s osobitným zreteľom na starostlivosť o životné prostredie, dosiahnutie ekologickej rovnováhy a zabezpečenia jeho trvalo udržateľného rozvoja, pre šetrné využívanie prírodných zdrojov a pre zachovanie prírodných, civilizačných a kultúrnych hodnôt.

Cieľom územného plánovania je prostredníctvom sústavného a komplexného riešenia priestorového usporiadania územia a funkčného využitia územia mikroregiónu vytvárať predpoklady jeho trvalo udržateľného rozvoja. Územným plánovaním sa vo verejnom záujme určuje hospodárne využitie zastavaného územia mikroregiónu a chráni nezastavané územie. Orgány územného plánovania mikroregiónu tak premietajú konkrétne zámery do územia samospráv a koordinujú ich verejné záujmy.

Výsledkom územného plánovania samospráv mikroregiónu je územný plán. Územný plán jednotlivých samospráv mikroregiónu je podmienkou získania finančnej podpory na rozvojové procesy a poskytuje isté záruky pre investičné činnosti. Z dôvodov požiadavky efektívneho využitia zdrojov býva možnosť získania dotácií a grantov podmienená existenciou územného plánu a hlavne obsiahnutím daných zámerov v ňom.

Územný plán mikroregiónu priťahuje súkromné investície a teda aj vo vzťahu k potenciálnym investorom je spracovaný územný plán signálom, že to samospráva so svojim rozvojom „myslí vážne“. Navyše, investičný vstup do územia s jasne stanovenými pravidlami, ktoré môže garantovať len územný plán, sa spája s omnoho menším rizikom.

Bez územného plánu je rozvoj každej samosprávy nekonceptný a zložitý. Rozvoj daného územia bez územného plánu prakticky nie je možný, a to nielen v rámci regiónov, ale hlavne v mestách a vo väčších obciach, ktorým spracovanie územného plánu nariaďuje zákon. Nahrádzanie plánu územným rozhodovaním je administratívne náročné a už vôbec nemožno

pri použití tohto postupu hovoriť o koncepčnom a efektívnom využívaní územia. Takto sa môže stať, že pozemky v atraktívnej lokalite mikroregiónu sa zlým rozhodnutím využijú na nevhodné účely a stavby, ktoré budú hyzdiť prostredie alebo brániť jeho ďalšiemu rozvoju.

Členovia MKT sa riadia schválenými územnými plánmi obcí, a to Obec Skalité ÚPO u roku 2008, obec Čierne ÚPO z roku 2022 a obec Svrčinovec ÚPO z roku 2017.

1.4 Životné prostredie

1.4.1 Geologické, geomorfologické a pedologické pomery mikroregiónu

Geologické pomery charakterizujú základné geologické štruktúrne jednotky riešeného územia. Horniny odrážajú dlhodobý vývoj územia a zároveň vo veľkej miere ovplyvňujú aj iné zložky krajiny a tiež súčasné možnosti jej hospodárskeho využitia tak pre technické ako aj bioprodukčné činnosti (ako pôdotvorný substrát).

Podľa regionálneho geomorfologického členenia Slovenska leží katastrálne územie obcí združenia v doline rieky Čierňanky, ktorá oddeľuje Jablunkovské medzihorie na severozápade a Kysucké Beskydy na juhovýchode (Hatíková, I, 2010). Územie sa nachádza v oblasti Slovensko-moravských a Stredných Beskýd, ktoré sú súčasťou provincie Západných Karpát. Západná časť patrí do celku Javorníky (SZ do oddielu Vysoké Javorníky a pododdielu Rakovská hornatina, JZ do oddielu Nízke Javorníky). Východná časť patrí do celku Kysuckej vrchoviny.

Jablunkovské medzihorie zasahuje svojim okrajom severozápad skúmaného územia. Pohorie budujú intenzívne zvrásnené a presúvané paleogénne flyšové sedimenty račianskej jednotky, pieskovce, ílovce, menej zlepené vonkajšieho flyša. Geologická stavba sa prejavuje v povrchovej tvárnosti územia. Reliéf má charakter nižšej, málo diferencovanej vrchoviny s hladko modelovanými tvarmi a masívnymi plochými chrbtami. Pohorím prechádza európske rozvodie medzi Čiernym a Baltickým morom.

Prevažnú časť územia mikroregiónu zaberajú Kysucké Beskydy patriace do oblasti Stredných Beskýd vo Vonkajších Západných Karpatoch. Pohorie budujú paleogénne flyšové horniny račianskej jednotky, pieskovce a ílovce. Kysucké Beskydy majú príkrovovo-vrásovú stavbu, silno porušenú zlomami. Reliéf je vrchovinový a vysočinový. Diferencované tektonické pohyby a erózo-denudačné procesy podmienili v pohorí vznik dvoch morfoloficky odlišných častí, Rača a Javorský Beskyd. Rozsiahle odlesnenie pohoria viedlo k silnej erózii pôd. Povrch

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

zaberajú plochy ornej pôdy a trvalých trávnych porastov, ktoré sa striedajú s plochami sekundárnych, prevažne smrekových lesov.

Geologický podklad úzkeho pásu okolo Čierňanky a nižšie okolo Kysuce tvoria nívne sedimenty a splashy, ostatnej časti katastru flyšové vývoje s premenlivým podielom pieskovcov, ílovcov a slieňovcov vo vnútrokarpatskom paleogéne v Magurskej a Račianskej jednotke.

Z hľadiska inžinierskej geológie prevládajú skalné a poloskalné horniny, ílovce, slieňovce a pieskovce. K negatívnym javom typickým pre flyšové pásmo patria zosuvy a erózie pôdy. Dominantným pôdnym krytom v rámci obcí mikroregiónu sú fluvizeme pozdĺž rieky Čierňanky a kambizeme, ako okolité pôdny kryt na tunajších pohoriach.

1.4.2 Klimatické pomery

Značný vplyv na klimatické pomery územia má geografická poloha a nadmorská výška. Územie je súčasťou širšej oblasti ležiacej na rozhraní oceánskych a kontinentálnych vplyvov, kde sa v priebehu roka viackrát vystriedajú vzduchové hmoty rozličných vlastností. Vyššia, podhôlna časť Kysuckých Beskýd patrí do chladnej klimatickej oblasti, nižšia vrchovinná na západe do mierne teplej oblasti s chladnou zimou. Dolina Čierňanky patrí do mierne teplej, vyššie polohy do mierne chladného okrsku chladnej klimatickej oblasti. Povrch je mozaikovito pokrytý lesmi, trávnyimi porastmi i poľami.

Vzhľadom na členitosť reliéfu územia mikroregiónu sú veterné pomery rozdielne. Orientácia doliny umožňuje prúdenie západného a severozápadného vetra. Územie mikroregiónu podľa klimatickej mapy, patrí do mierne teplej až mierne chladnej oblasti. Do mierne teplej oblasti patria doliny a priľahlé svahy do výšky 800 m, do chladnej oblasti patria vrcholové časti okolitých hôr.

Najvyššie namerané mesačné teploty dosahujú letné mesiace jún, júl a august. Priemerná teplota na území obce v júli dosahuje 16 - 17 °C, priemerná teplota v januári je (-4) - (-6) °C, priemerná ročná teplota 5 - 7 °C, priemerná ročná amplitúda teplôt je 21 - 21,5 °C. Počet letných dní je 30 - 40 ročne. So stúpajúcou nadmorskou výškou klesá priemerná ročná teplota o 0,6 °C na každých 100 m. Najväčší počet jasných dní je v júli, auguste, septembri, a marci. Minimum jasných dní pripadá na obdobie od novembra po február. Najviac hmľistých dní sa vyskytuje v septembri a októbri, najmenej v januári. Obce mikroregiónu sa vzhľadom na svoju polohu

zaraduje k tzv. mokrým kútom Slovenska, čo súvisí so západným vlhkým vetrom. Celkový dlhodobý priemer úhrnu zrážok je okolo 1 000 mm za rok. V ostatných rokoch sa úhrn zrážok znižuje. Maximum zrážkovej činnosti pripadá na letné mesiace v období letných búrok, minimum v zimných mesiacoch. Zrážku sú sa objavujú nepravidelne až nárazovo v podobe búrok. V zimnom období zrážky padajú prevažne v pevnom skupenstve a vytvárajú snehovú pokrývku. Prvé sneženie sa objavuje koncom októbra, prípadne začiatkom novembra. V posledných rokoch sa začiatok sneženia posúva až na koniec decembra. Posledné dni so snežením sa vyskytujú koncom marca, výnimočne v apríli. Dĺžka snehovej pokrývky závisí od nadmorskej výšky. Snehová pokrývka trvá 80 dní, v horskej obrube v priemere až 100 dní, pričom maximálnu výšku dosahuje v januári. Výška aj dĺžka snehovej pokrývky sa v dôsledku globálneho otepľovania a klimatických zmien zmenšuje.

Obrázok 17: Hydrogeologická mapa prítokov rieky Čierňanka

Prameň: <https://www.google.sk/search?q=tok+rieky+%C4%8Cier%C5%88anka&biw=1173&bih>.

1.4.3 Hydrologické pomery na území združenia

Hydrologické pomery obcí združenia ovplyvňujú formovanie pôdneho krytu, najmä na riečnych nivách, kde sa periodicky uplatňuje vplyv povodňových a poriečnych podzemných vôd. Podzemná voda ovplyvňuje trvalo pôdotvorný proces aj mimo riečnych nív, najmä v terénnych depresiách a v oblasti pramenísk. Vplyvom veľkého množstva zrážok a nízkej priepustnosti podložja, značná časť pôd má nepriaznivý vodný režim.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Z dôvodu rozdielnej priepustnosti hornín aj napriek bohatým zrážkam v území, nevytvárajú sa väčšie akumulácie podzemných vôd, s čím súvisí aj slabá výdatnosť prameňov a značná rozkolísanosť vodných tokov počas roka. Z hľadiska hydrologického územie patrí do povodia Váhu. Väčšia časť územia je odvodňovaná riekou Kysucou a jej prítokmi, menšia časť (v Javorníkoch) je odvodňovaná priamymi prítokmi Váhu. Celé územie je súčasťou chránenej vodohospodárskej oblasti

Pohorím Jablunkovské medzihorie prechádza európske rozvodie medzi Čiernym a Baltickým morom. Do Čierneho mora odvádza vody ľavostranný prítok Kysuce, Čierňanka, do Baltického Olše.

Hydrologicky patrí riešené územie k povodiu Kysuce. Na území mikroregiónu je najvýznamnejším vodným tokom rieka Čierňanka, ktorá sa za Svrčinovcom v Čadci vlieva do rieky Kysuca. Čierňanka je typickou riekou v horskej oblasti so snehovo-dažďovým typom odtoku. Oba toky sa vyznačujú vysokými, ale značne nevyrovnanými odtokmi vzhľadom na intenzívny povrchový odtok z územia.

Rieka Čierňanka má dĺžku 21 km a je ľavostranným prítokom rieky Kysuca. Je tokom IV. rádu. Zaberá povodie 158 km², priemerný sklon toku je 14 ‰, na dolnom toku 4,6 ‰, priemerný prietok dosahuje v ústí 2,82 m³/s a špecifický odtok je 17,91 l/km²/s. Horný tok, po sútoku s Čadečkou, sa často označuje ako Skalíťanka. Severná hranica povodia Čierňanky je zároveň súčasťou Hlavného európskeho rozvodia. Rieka Čierňanka pramení v Jablunkovskom medzihorí pod sedlom Príslop v nadmorskej výške približne 660 m n. m., neďaleko slovensko-poľskej štátnej hranice. Hlavné prítoky Čierňanky v obci Skalité sú Čanecký potok, Vreščovka, potok Rieka a potok Čadečka, v obci Čierne sú to Latonka (PR), Stankovský potok, Gorilov Čierny a Markov potok a v obci Svrčinovec je to Šlahorov potok.

1.4.4 Flóra a fauna mikroregiónu

Typický je výskyt prechodných rašelinísk a slatín, ktoré plnia významnú ekologickú funkciu v krajine ako mokradňové biotopy. V blízkosti tokov, či už potokov, alebo riek sa nachádza brehová vegetácia, tvorená najmä jelšou sivou a porastmi vrb. Jej zachovanie je jednou z priorít ochrany prírody. Brehové porasty plnia funkciu protieróznú, mikroklimatickú, dopomáhajú procesu samočistenia vody, sú biotopom a úkrytom pre mnohé druhy rastlín a živočíchov. Chránia brehy pred rozširovaním inváznych (nepôvodných) rastlinných druhov,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

ktoré sa uchyťávajú najmä na odhalených brehoch riek. Sekundárnymi spoločenstvami, ktoré vznikli v minulosti pričinením človeka sú lúky a pasienky s mnohými kvitnúcimi druhmi rastlín, vo vyšších polohách sú chudobné horské psicové porasty. Ich zachovanie je dôležité z hľadiska ochrany biodiverzity avšak sú zároveň bohatou zásobárňou liečivých rastlín.

Charakter rastlinstva je ovplyvnený geologickým podloží, ktoré vytvára podmienky najmä pre acidofilnú vegetáciu, pričom územie patrí do oblasti Západokarpatskej kveteny. Klíma a nadmorská výška ovplyvňujú vegetáciu vertikálne, v oblasti je podhorského až horského charakteru. Podľa fyto geografického členenia Slovenska patrí územie do oblasti Západobeskydskej flóry.

Lesy tvoria krásny prírodný rámec mikroregiónu a priam volajú turistov i cyklistov, alebo dokonca lyžiarov na bežkách, zdolať ich oblé hrebene. Väčšinu územia mikroregiónu pokrývali v minulosti bukové a jedľovo-bukové kvetnaté lesy. V súčasnosti najväčšiu plochu z lesných spoločenstiev zaberajú na území mikroregiónu nepôvodné smrečiny.

Krovinová etáž v lesoch nie je vyvinutá, prípadne sú zastúpené ojedinelé druhy ako napr. zemolez obyčajný, ostružina malinová, ostružina krovitá, lieska obyčajná a pod.. V bylinnej etáži rastú predovšetkým kyslomilné druhy smrečín ako napr. brusnica čučoriedková, chlpaňa hájna, tŕňovka dvojlistá a pod..

Na území mikroregiónu rastú viaceré chránené a vzácne druhy rastlín, s ktorými sa môžeme stretnúť najmä v lesoch a na podmáčaných lúkach. Z takýchto druhov rastlín tu patria napr. vstavač mužský, bradáčnik vajcovitý, vemeník dvojlistý, pahorec brvitý, horec luskáčovitý, valeriána celistvolistá, bielokvet močiarny, plavún obyčajný. Medzi najvzácnejšie už skôr spomenuté biotopy na území mikroregiónu patria prechodné rašeliniská a slatinné lúky. Práve na nich sa nachádza množstvo ohrozených rastlinných druhov.

Rovnako ako rastlinné spoločenstvá je aj založenie populácie fauny limitované prírodnými podmienkami ako sú zemepisná poloha, geologické a klimatické podmienky a vegetačný kryt. Komplex týchto faktorov ovplyvňuje jednotlivé živočíšne druhy na danom území. Zoogeograficky patria živočíšne spoločenstvá oblasti k vonkajšiemu obvodu Západných Karpát. Majú charakter podhorskej a horskej fauny. O významnosti územia svedčí prítomnosť aj tých druhov, ktoré majú ťažisko výskytu v iných najmä teplejších typoch krajiny a Kysuce sú okrajovou oblasťou ich výskytu.

Na území mikroregiónu je zaznamenaný výskyt mnohých chránených druhov živočíchov, medzi ktoré patria napr. mlok obyčajný, skokan hnedý, užovka obojková, slepúch

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

lámavý, vlk dravý, medveď hnedý, vydra riečna, jazvec obyčajný, ropucha obyčajná, rosnička zelená či rôzne druhy drobných zemných cicavcov.

1.4.5 Ochrana životného prostredia

Na území okresu Čadca, na ktorom sa rozprestiera aj územie Mikroregiónu Kysucký triangel, sa nenachádza žiaden národný park. Na jeho území sa nachádza Chránená krajinná oblasť Kysuce, ktorá v okrese Čadca pozostáva z dvoch samostatných častí, a to západnej Javorníckej a východnej Beskydskej. Do beskydskej časti malou mierou zasahuje aj Chránené vtáčie územie Malá Fatra, ktoré je súčasťou NP Malá Fatra a Chránené vtáčie územie Horná Orava, ktoré je súčasťou Chránenej krajinnéj oblasti Horná Orava. Na území okresu sa taktiež nachádza 16 maloplošných chránených území a 12 území európskeho významu. Celková plocha veľkoplošných chránených území je 552,10 km², čo je cca 72,6 % podiel na celkovej rozlohe okresu. V porovnaní s celokrajským priemerom, kde podiel chránených území na celkovej rozlohe územia činí 52,9 % možno konštatovať, že okres Čadca patrí medzi okresy v Žilinskom kraji s nadpriemerným podielom chránených území na svojej rozlohe.

Teritórium mikroregiónu spadá do ochranného pásma CHKO Kysuce s 1. stupňom ochrany – voľná krajina. Na území mikroregiónu sa nenachádzajú žiadne maloplošné chránené územia.

Tabuľka 8: Maloplošné chránené územia v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto

Kategória	Názov chráneného územia	Stupeň ochrany	Celková	Výmera (ha)	
				Ochranné pásmo	Z toho v okrese
Maloplošné chránené územia v okrese Čadca					
NPR	Malý Polom, Veľká Rača, Veľký Javorník	5	413,05	281,77	197
PR	Hričovec, Klokočovské skálie, Klubinský potok, Polková, Veľký Polom, Zajačková lúka	5,4	84,71	-	-
PP	Bukovský prameň, Korniansky ropný prameň, Megoňky, Vojtovský prameň, Vychylovské prahy, Vychylovské skálie	5,4	27,46	-	0,03
CHA	Chmúra	4	0,41	-	-
Spolu v okrese			525,63	281,77	197,03

Zdroj: SAŽP

Pri zabezpečovaní primárnych a sekundárnych potrieb človeka veľmi často dochádza k narušeniu alebo k ničeniu prírody a celého životného prostredia. Človek nemá žiadne právo na ničenie diela, ktoré sám nevytvoril, má však povinnosť napraviť všetko to, čo za dlhé roky zničil, aby v dôsledku jeho konania nedošlo k ekologickej kríze, tzn. k extrémnemu stavu, pri ktorom dochádza k zrúteniu prírodných ekosystémov, k zlyhaniu zdrojov potravín, k vyčerpaniu zdrojov biosféry a nakoniec k zániku celých spoločenstiev vrátane človeka.

Základnou úlohou obce a jeho obyvateľov z hľadiska zabezpečenia trvalej prosperity je doceliť vysokú kvalitu základných zložiek životného prostredia - ovzdušia, vody, pôdy, horninového prostredia a organizmov, čoho predpokladom je minimalizácia negatívnych vplyvov a garancia funkčných a efektívnych systémov na ich ochranu a využívanie, riadených štátnym i podnikateľským sektorom.

K vážnym poškodzovateľom životného prostredia patrí bez pochyb drastický úbytok lesných porastov, a to nielen na území mikroregiónu, ale na celom území našej planéty. To má už dnes za následok nevyčísliteľné škody. Ťažba dreva zásadne mení krajinný ráz celej krajiny a aj samotné zloženie lesa. Ťažba dreva predstavuje nezvratný proces a zároveň jeden

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

z najväčších zásahov a vplyvov na životné prostredie. Prirodzený les sa nedá ničím nahradiť, a aj napriek tomu sa v ťažbe a devastácii lesov naďalej pokračuje. Pri súčasnom tempe ťažby drevnej hmoty spolu s nadmerným znečisťovaním ovzdušia môžu lesy úplne zmiznúť z povrchu Zeme už za 50 až 90 rokov - stav prinajmenej alarmujúci. S tým súvisí úbytok spodnej vody, presušanie krajiny a nerovnomerne rozložená zrážková činnosť v území (striedanie dlhých suchých období s nárazovými búrkami). Porušenie malého vodného cyklu – nezadržanie vody k krajine „tam kde spadne“, bude mať pre obyvateľov planéty nenapraviteľné škody.

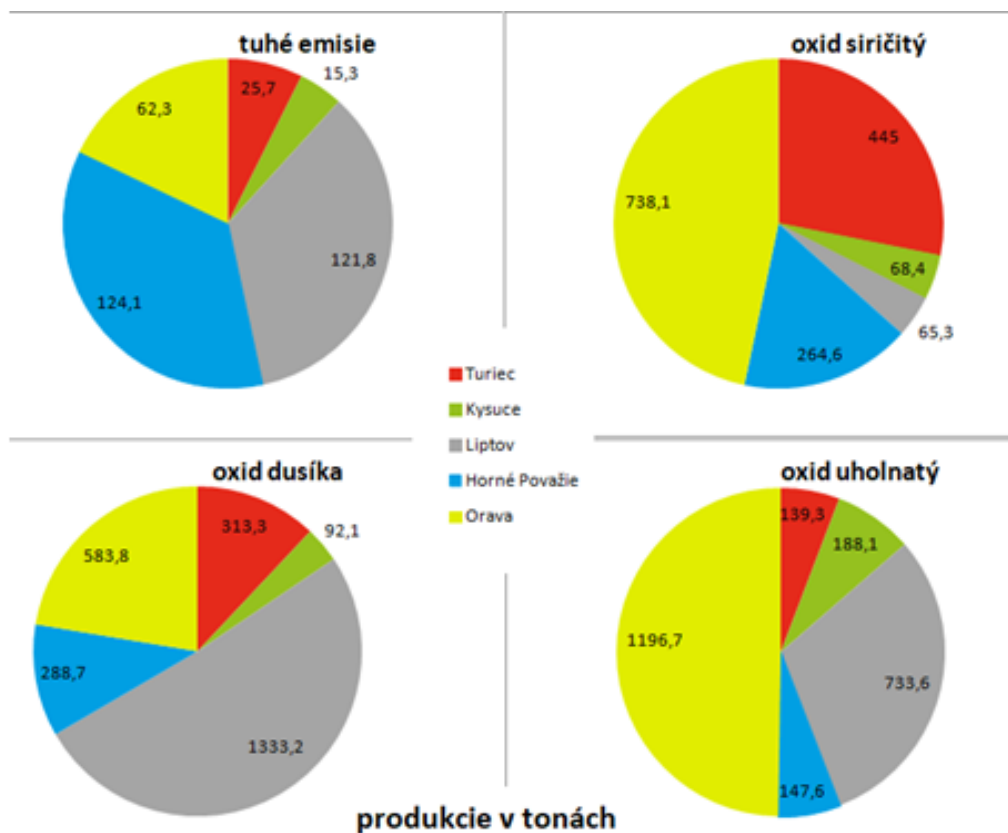
1.4.6 Kvalita ovzdušia mikroregiónu

Obce mikroregiónu leží mimo záujmov väčších priemyselných výrobcov. Z tohto dôvodu môžeme konštatovať, že v katastrálnom území mikroregiónu sa nenachádza veľký znečisťovateľ ovzdušia. V súčasnosti sa stav ovzdušia mikroregiónu zlepšil, čo je zrejmé i pohľadom - samosprávy najmä v zimnom období už nie sú pri pohľade z vyvýšeného miesta zahalené do smogového oblaku. Najväčšími lokálnymi znečisťovateľmi ovzdušia sú kotle na tuhé palivo v rodinných domoch.

Pripojenosť bytových jednotiek (IBV a HBV) na plyn je v mikroregióne 51,73 %. Veľa z týchto bytov, hlavne v rodinných domoch využíva iný spôsob zabezpečenia tepla a teplej vody, najmä tuhé paliva. Kúrenie elektrickou energiou vyžíva 9,72 % bytov a primárne kúrenie tuhým palivom využíva 36,34 % bytov. Do celkového množstva znečisťujúcich látok v ovzduší v MKT výrazne prispieva presah z blízkych priemyselných a ťažobných oblastí z Poľska a Českej republiky.

Celkovo môžeme konštatovať, že stav ovzdušia v rámci mikroregiónu je uspokojivý s tendenciou sústavného znižovania nežiaducich faktorov.

Obrázok 18: Emisie základných znečisťujúcich látok ŽK v roku 2018

Zdroj: Datacube.statistics.sk, vlastné spracovanie, 2021

Významným krokom v oblasti životného prostredia na území mikroregiónu je potreba intenzívnejšieho zavádzania obnoviteľných zdrojov energie, teda nefosílnych zdrojov energie, ktorých energetický potenciál sa trvalo obnovuje prírodnými procesmi alebo činnosťou ľudí. Ide o zdroje ako vodná energia, slnečná energia, veterná energia, geotermálna energia, biomasa vrátane všetkých produktov jej spracovania, bioplyn, skládkový plyn, plyn z čističiek odpadových vôd či biometán.

I keď sa alternatívne zdroje energie využívajú čoraz viac, a pre ich využitie máme v čase globálnych energetických kríz ako aj vojny na Ukrajine veľa relevantných dôvodov, ak ich výraznému masovejšiemu využívaniu zatiaľ nedošlo. Často sa pri alternatívnych zdrojoch energie stretávame s mnohými problémami a prekážkami, ktoré stoja v ceste v ich zavádzaní, či zvýšení využiteľnosti ich dostupného potenciálu. V tomto období je možnosť získania rôznych dotácií pre zavedenie využitia alternatívnych zdrojov energie pre obce aj domácnosti.

1.4.7 Obehové hospodárstvo

Obce Mikroregiónu Kysucký triangel uskutočňujú mnohé aktivity pre zabezpečenie zberu triedenia a skládkovania odpadov v území. Ku všetkých týmto aktivitám sa v poslednom období pridala nová výzva a to osвета v boji za nevytváranie odpadu.

Obce mikroregiónu za jednu dekádu zvýšili množstvo vyzbieraného odpadu za jeden rok o 1633 t. V prepočte na jedného obyvateľa sa zvýšilo množstvo odpadu z 316 kg/obyvateľa v roku 2015 na 434 kg/obyvateľa v roku 2021. Okrem zvýšenia samotného odpadu k tomu prispelo aj množstvo nových spôsobov zberu a množstvo edukačných aktivít vedúcich k zberu najmä separovaných komodít.

Tabuľka 9: Vývoj celkového objemu vyprodukovaného odpadu v MKT

Obec	2001		2011		2015		2021	
	t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
Čierne	870	0,20	1172	0,27	1269	0,29	1885	0,43
Skalité	741,87	0,14	1302,10	0,25	1533,24	0,29	2308,30	0,44
Svrčinovec	-	-	-	-	1168,37	0,37	1439,80	0,4320
Mikroregión Kysucký triangel	-	-	-	-	3970,61	0,3166	5633,1	0,434

Zdroj: Zber údajov

Z celkového vyprodukovaného odpadu v obciach MKT bolo v roku 2015 vyprodukovaného zmesového komunálneho odpadu (netriedeného) až 91,28 %. V roku 2021 bol pokles zmesového komunálneho odpadu na 51,48%. Množstvo vyseparovaného odpadu má stúpajúci charakter. Je to veľmi pozitívny trend (množstvo separovaného odpadu v roku 2021 bolo v obciach MKT 48,52%, ktorý treba do budúca ešte zlepšiť. V európskej rámcovej smernici o odpadoch je záväzok, aby členské štáty do 2020 recyklovali 50 % komunálneho odpadu. Obce Mikroregiónu Kysucký triangel odvážajú zmesový komunálny odpad na skládku firmy Kysucká skládka odpadov (JOKO Čadca).

Tabuľka 10: Vývoj vyprodukovaného zmesového komunálneho odpadu v MKT

Obec	2001		2011		2015		2021	
	t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
Čierne	870	0,20	1035	0,24	1164	0,26	1201	0,27
Skalité	741,87	0,147	1210,2	0,232	1349,4	0,258	995,7	0,191
Svrčinovec	-	-	-	-	1110,6	0,355	704,2	0,211
Mikroregión Kysucký triangel	-	-	-	-	3624	0,291	2900,9	0,224

Zdroj: Zber údajov

Ako príklad uvádzame prehľad množstva separovaného plastového odpadu v MKT v priebehu 20 rokov. Množstvo vyseparovaného plastového odpadu má neustále zvyšujúcu sa tendenciu. Čo je na jednej strane dobre, že tento druh odpadu je zbieraný a separovaný, ale na druhej strane je potrebné zaviesť edukačné aktivity k obmedzovaniu nadmernej spotreby plastov.

Tabuľka 11: Vývoj vyseparovaných plastov v MKT

Obec	2011		2015		2021	
	t	t/obyv.	t	t/obyv.	t	t/obyv.
Čierne	28	0,006	30	0,007	63	0,014
Skalité	34,8	0,00667	32,96	0,00631	63,52	0,01221
Svrčinovec	-	-	20,74	0,0066	44,22	0,0132
Mikroregión Kysucký triangel	-	-	83,7	0,01991	170,74	0,03941

Zdroj: Zber údajov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Ďalším významným krokom v oblasti ochrany životného prostredia je realizácia mnohých aktivít na zvýšenie separácie a zhodnocovania odpadu. Triedený zber vracia druhotné suroviny späť do výrobného procesu, čo výrazne vplýva na ťažbu a získavanie prvotných surovín. V mnohých smeroch sa tak znižuje devastácia nových území ťažbou. Zmenšenie objemu skládkovania a spaľovania odpadov pozitívne ovplyvňuje znečisťovanie životného prostredia, a tým aj celkovo spotrebu energie. Kompostovaním biologicky rozložiteľných odpadov môžeme získať kvalitné ekologické hnojivá.

1.5 Infraštruktúra Mikroregión Kysucký triangel

1.5.1 Dopravná infraštruktúra mikroregiónu

Infraštruktúra je podmieňujúcim faktorom ekonomického a sociálneho rozvoja každej obce či mesta. Je tvorená predovšetkým technickou a sociálnou infraštruktúrou. Technická infraštruktúra je faktorom podmieňujúcim alokáciu podnikateľských subjektov a ich prosperitu. Rovnako dôležitý význam má aj z pohľadu obyvateľov mikroregiónu, nakoľko determinuje vo významnej miere kvalitu ich života.

Dopravné siete, ich orientácia, technická úroveň a hustota sú podmienky, ktoré sprostredkujú vzájomné vzťahy mikroregiónu so susednými obcami, mestami ba dokonca regiónmi. Sú tak i predpokladom optimálneho teritoriálneho rozdelenia ekonomickej aktivity. Železničná a cestná doprava prepravuje podstatnú časť osôb a nákladov, pretože ostatné druhy dopravy zatiaľ nemajú a nenadobúdajú väčší význam.

Dopravná infraštruktúra a služby poskytované v doprave sú neoddeliteľnou súčasťou každodenného života obyvateľov. Zároveň podmieňujú dosahovanie ekonomického rastu, zvyšovanie konkurencieschopnosti a prosperity celej spoločnosti.

Prispievajú taktiež k zvyšovaniu zamestnanosti a sú kľúčovým faktorom pre prílev investícií, rozvoj cestovného ruchu a napomáhajú znižovať disparity medzi regiónmi, mestami či obcami. Kvalitná a funkčná dopravná infraštruktúra je jedným zo základných predpokladov rýchleho rozvoja slovenských regiónov, mikroregiónov, miest i obcí.

Mikroregión Kysucký triangel má vybudovanú takmer kompletnú infraštruktúru. Obcami prechádza diaľnica D3, cesty I., II. a III. triedy, na ktoré sa napájajú miestne komunikácie. Mnohé komunikácie nachádzajúce sa na území mikroregiónu si vyžadujú rekonštrukciu položením nového asfaltového krytu. Na jeho území sa však nájdu aj

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

komunikácie, ktoré prešli kompletnou rekonštrukciou. Na zlepšenie bezpečnosti účastníkov cestnej premávky mikroregiónu boli pozdĺž komunikácií na určitých úsekoch vybudované chodníky pre chodcov.

Diaľnica D3 je súčasťou nosného koridoru č. VI (Gdaňsk – Grudziadz/Varšava – Katowice – Skalité – Čadca – Žilina). Tento koridor zabezpečuje okrem vnútroštátnej prepravy aj významnú tranzitnú medzištátnu prepravu v severojužnom smere s napojením na Českú republiku (cez výhľadovú R5) a Poľsko. V roku 2017 bol odovzdaný do prevádzky nový úsek diaľnice D3 spájajúce obce Svrčinovec a Skalité v dĺžke 11,265 km dvojprúdovej cesty s najvyššou povolenou rýchlosťou 80 km/h. Zvyšného 1,017 km tvorí štvorprúdová cesta s najvyššou povolenou rýchlosťou 100 km/h. V rámci tohto úseku boli vybudované tunely Svrčinovec s dĺžkou 420 m, Poľana s dĺžkou 898 m, 24 diaľničných mostov s celkovou dĺžkou 6,111 km. V roku 2021 bol dobudovaný ďalší úsek diaľnice D3 spájajúcej Svrčinovec - Bukov a Čadcu v dĺžke 5,6 km.

Na území obce Čierne tvorí hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy cesta I. triedy I/12, (Svrčinovec – Skalité, hraničný priechod do Poľska). Súbežne s touto cestou je vybudovaná diaľnica D3. Na území obce Čierne sa nachádzajú cesty I., III. triedy a miestne komunikácie v celkovej dĺžke 56,7 km. Z celkovej dĺžky komunikácií tvoria cesty I. triedy 6,7 km. Cesty II. triedy sa na území obce Čierne nenachádzajú. Po komunikáciách I. a III. triedy a jednej miestnej komunikácii vedú linky autobusovej hromadnej dopravy. V obci je vybudovaná miestna komunikácia, ktorá tvorí cestné prepojenie obci Čierne, Skalité a obce Jaworzynka v poľskej republike. Dopravný systém obsluhy územia sa v maximálnej miere prispôboval vznikajúcej zástavbe v obci Čierne. Tak vznikol systém prístupových komunikácií k objektom, ktorých parametre a technický stav v mnohých prípadoch umožňujú zložitú dopravnú obsluhu. Mnohé z miestnych komunikácií, ako sme už vyššie spomínali, nevyhovuje potrebám obyvateľov a je nutné, aby sa na ich rekonštrukciu vynakladalo viac finančných prostriedkov. Obec Čierne plánuje riešiť aj stav pešej dopravy. Neustále sa zvyšujúci nárast automobilovej dopravy na ceste I. triedy I/12 totiž predstavuje priame riziko pre chodcov.

Na území obce Skalité hlavnú komunikačnú os cestnej dopravy predstavuje cesta I. triedy I/12 (Svrčinovec – Skalité, hraničný priechod do Poľska). Súbežne s touto cestou je vybudovaná diaľnica D3 s napojom na hraničný prechod do PL. Na území obce Skalité sa nachádzajú cesty miestne komunikácie v celkovej dĺžke cca 55,0 km. Po ceste 1. triedy I/12 vedú linky autobusovej hromadnej dopravy, ktorá zabezpečuje prepravu najmä do okresného

mesta Čadca, kde odchádza za prácou časť obyvateľstva Na území obce Skalité sa nachádza 7 zastávok SAD. Poloha zastávok z hľadiska pešej dostupnosti vyhovuje - cca 500 m.

Dopravný systém obsluhy územia sa v maximálnej miere prispôboval vznikajúcej zástavbe v obci Skalité. Mnohé z miestnych komunikácií, nevyhovuje potrebám obyvateľov a je nutné, aby sa na ich rekonštrukciu vynakladalo viac finančných prostriedkov. Obec Skalité neustále plánuje aj riešenie stavu pešej dopravy.

Na území obce Svrčinovec prechádza medzinárodná cesta I. triedy číslo 11 od hraničného priechodu s Českou republikou do Žiliny. Súbežne s ňou je vybudovaná diaľnica D3 od Čadce po hranicu s ČR s križovatkou v časti u Zatky. V obci odbočuje cesta I. triedy číslo 12 na severovýchod k hraničnému priechodu s Poľskom v Skalitom. Aj s ňou je súbežne vybudovaný úsek diaľnice D3. Miestne časti Závršie a Potok sú dostupné po odbočke z ceste III. triedy 011058 z Čadečky. Priame spojenie s centrom obce neexistuje. Autobusovými linkami je obec spojená s Čadcou, Čiernym a Skalitým.

Tabuľka 12: Cestná infraštruktúra v okrese Čadca v rokoch 2013 a 2021 (v km)

Okres Čadca	Rok 2013	Rok 2021
Cesty „E“ pre medzinárodnú premávku	32,132	30,906
Trasy „TEM“	31,871	33,139
Trasy „TEN-T“		32,251
Diaľnice	0,238	30,639
Rýchlostné cesty	0	0
Privádzače rýchlostných ciest	0	0
Cesty I. triedy	53,454	56,013
Cesty II. triedy	68,903	69,405
Cesty III. triedy	112,751	110,928

Okresom Čadca prechádza dopravný koridor základnej siete TEN-T, Balticko-jadranský koridor. Okresom Žilina prechádzajú dva dopravné koridory základnej siete TEN - T, Balticko-jadranský koridor a Koridor Rýn - Dunaj. Z hľadiska budúceho využitia polohového potenciálu mikroregiónu je dôležitým faktorom jeho vhodné napojenie na diaľnicu D3 a modernizovanú železničnú sieť.

V okrese Čadca bolo v roku 2021 evidovaných 41 707 aut so spaľovacím motorom a 235 s elektrickým prípadne hybridným motorom. V okrese Žilina bolo v roku 2021

evidovaných 91 089 aut so spaľovacím motorom a 1086 s elektrickým prípadne hybridným motorom. V porovnaní počtu aut na jedného obyvateľa bolo v okrese Čadca 0,48 aut/obyvateľa, v okrese Žilina 0,57 aut/obyvateľ a v rámci celého Žilinského kraja to bolo 0,52 aut na obyvateľa v roku 2021.

Tabuľka 13: Počet osobných automobilov a motorových vozidiel evidovaných v okresoch CA a ZA marec 2021

Okres/región	Spaľovací motor		elektr.+hybrid			koef spalovacie/e+h	
	Osobné	Motorové	Osobné	Nákladné	Motorové	Osobné	Motorové
ZA	72 816	91 089	1 082	4	1 086	67,00	84,00
CA	33 845	41 707	234	1	235	144,64	177,48
ŽSK	285 005	359 319	2 775	10	2 785	102,70	129,02

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

V harmonograme prípravy a výstavby projektov cestnej infraštruktúry sa v regióne Kysuce nachádza nasledovná infraštruktúra:

Plánovaná: Úsek diaľnice D3 Žilina-Brodno – Kysucké Nové Mesto (priorita č. 3)

D3 Oščadnica - Čadca Bukov, 2. profil (priorita č. 4)

D3 Kysucké Nové Mesto - Oščadnica (priorita č. 8)

R5 Svrčinovec - št. hr. SR/ČR

Bežiacie stavby: D3 Čadca, Bukov - Svrčinovec

Z hľadiska budúceho využitia polohového potenciálu mikroregiónu je dôležitým faktorom jeho vhodné napojenie na diaľnicu D3 a modernizovanú železničnú sieť.

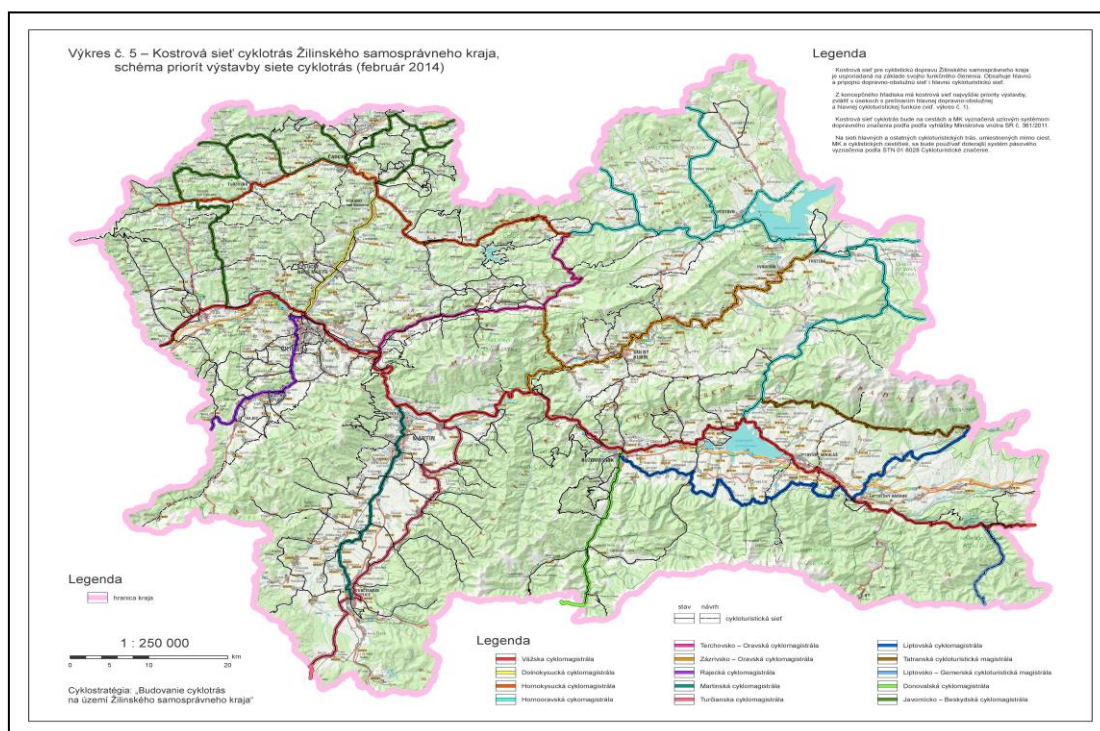
Na území mikroregiónu sa nachádza aj železničná trať, a to železničná trať I. kategórie európskeho významu Ostrava - Čadca - Žilina - Košice - Čierna nad Tisou - Čop a trať kombinovanej dopravy rovnakého významu. Trať je ako súčasť multimodálneho koridoru pripravovaná na modernizáciu na traťovú rýchlosť 160 km / hod. Smerom z mesta Čadca prechádza táto trať cez Svrčinovec so zastávkou Svrčinovec Zastávka, ktorá pokračuje do zastávky Mosty u Jablunkova zastávka (CZ). Sieť tvorí elektrifikovaná trať- jednosmerný systém Electrified line - DC s číslom trate 127 vo verejnom a s číslom trate 106 v služobnom cestovnom poriadku. Celková dĺžka trasy v rámci MKT je 8 kilometrov.

Regionálna železničná trať vedie z mesta Čadca vedie obcami Svrčinovec, Čierne pri Čadci (s 3 zastávkami) a obcou Skalité (s 5 zastávkami) po hraničnú zastávku Zwardoń (PL). Železničnú sieť tvorí elektrifikovaná trať- jednosmerný systém Electrified line - DC s číslom

trate 129 vo verejnom cestovnom poriadku a s číslom trate 114 v služobnom cestovnom poriadku. Celková dĺžka trasy v rámci MKT je 22 kilometrov.

V Žilinskom kraji je vyznačených vyše 2500 km cykloturistických trás, čo je zatiaľ najviac medzi kraji v SR. V súčasnosti nie sú v MKT vybudované samostatné cyklocesty. Na realizácii tejto siete obce pracujú. V obciach MKT prebieha červenoznačená turistická cyklo trasa - Cyklomagistrála.

Obrázok 19: Kostrová sieť cyklotrás ŽSK

Zdroj: ŽSK

1.5.2 Technická infraštruktúra mikroregiónu Elektrifikácia mikroregiónu

Obce Mikroregiónu Kysucký triangel sú zásobované elektrickou energiou, ktorú zabezpečuje Stredoslovenská energetika, a. s.. Rozvod elektrickej energie je technologicky riešený vzdušným káblovým systémom. Zásobovanie obce elektrickou energiou je v súčasnosti zabezpečené z trafostanice Čadca po vzdušnom 22 kV vedení č. 233 Čadca - Skalité. VN vedenie prechádza východným okrajom obce, na ktoré trafostanice sú pripojované vzdušnými VN prípojkami. V niektorých lokalitách dochádza k nežiaducemu poklesu napätia z dôvodu väčšej vzdialenosti od situovaných trafostaníc. Tento nedostatok sa musí riešiť výstavbou

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

zahusťovacích trafostaníc, resp. osadzovaním väčších transformačných jednotiek. NN rozvod v ústredí všetkých 3 obcí je v podstate prevedený vzdušným vedením po betónových stĺpoch, ktorý zabezpečuje dodávku elektriny na štandardnej úrovni. Z hľadiska prepojení energetických sústav Slovenska na európsku sieť je územie sídla dotknuté zámerom výstavby ZVN 2 x 400 kV vedenia v smere Varín - Čadca - Byczyna. V obci Skalité je niekoľko odomácností napojených na elektrickú sieť z Poľskej republiky (z dôvodu jednoduchšieho technického riešenia).

Verejné osvetlenie na území mikroregiónu

Obec Skalité v roku 2011 previedla prvú etapu rekonštrukcie verejného osvetlenia. V obci bolo vymenených 269 existujúcich svietidiel za svietidlá spĺňajúce najnovšie normy na osvetlenie komunikácií - moderné, energeticky úsporné svietidlá s nulovými svetelnými emisiami. Zároveň bola svetelná sústava doplnená o 46 nových svietidiel.

Podobne aj obec Čierne v roku 2011 realizovala rekonštrukciu verejného osvetlenia. Spínanie verejného osvetlenia je centrálnou prostredníctvom impulzných káblov pri trafostaniciach. Stav verejného osvetlenia v obci prešiel výraznou rekonštrukciou, no v mnohých lokalitách obce si ju stále vyžaduje. Hlavným problémom rekonštrukcie verejného osvetlenia je najmä nadmerná spotreba elektrickej energie. Obec Čierne zrealizovala tiež výstavbu osvetlenia prechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách.

Osvetlenie ciest, komunikácií a verejných priestranstiev v obci Svrčinovec je vybudované výbojkovými svietidlami, ktoré sú pomocou výložníkov uchytené na podperných bodoch vzdušnej sekundárnej siete NN. Rozvod medzi svietidlami je vodičom AlFe, ktorý slúži ako fáza VO vzdušnej sekundárnej siete nn. Ovládanie VO je centrálnou prostredníctvom impulzných káblov z RVO pri transformátorových staniciach

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Pošta, telekomunikačná sieť a miestny rozhlas na území mikroregiónu

Každá obec mikroregiónu má zriadenú poštovú prevádzku v obci. V obci Skalité je umiestnená v združenom objekte občianskej vybavenosti. V obci Čierne je to v budove Obecného úradu a v obci Svrčinovec je to v polyfunkčnej budove obce.

Prevádzka pošty zabezpečuje podávaciu službu a dodávanie zásielok poštovými doručovateľmi, organizačne patria pod Regionálne poštové centrum (RPC) Žilina.

Riešené územie obce patrí do Centra sieťovej infraštruktúry (CSI) Žilina, s príslušnosťou do Regionálneho CSI Žilina. V súbehu s cestou I/12 prechádza trasa oblastného optického kábla na smere Čadca - štátna hranica s Poľskom. V koridore s káblom OOK je vedená trasa diaľkového metalického kábla, v súčasnosti už využívaného pre miestnu káblovú a telekomunikačnú sieť.

Obce Mikroregiónu telefonicky prislúcha do primárnej oblasti Žilina. Obce sú pokryté cez verejných slovenských mobilných operátorov Orange Slovensko, Slovak Telekom a O2, ktorých počet sa rozrástol o ďalšieho mobilného operátora: 4ka. Pokrytie signálom telefónnych operátorov je dostatočné, okrem koncových osád v smere na štátne hranice. Vývoj služieb a technológií elektronických komunikácií smeruje k intenzívnejšiemu využívaniu internetových služieb aj v mikroregióne. Tento trend je však podmienený dostupnosťou používateľského obsahu a aplikácií, výkonnosťou sietí, šírkou pásma, rýchlosťami prístupu a úložnými kapacitami.

Miestny rozhlas v inštalovaný vo všetkých 3 obciach. Rozhlasové ústredie sú umiestnené v budovách obecného úradu. V obci Skalité je začaté budovanie bezdrôtového rozhlasu, ktorý nahradí súčasný po drôte. V obci Čierne má časť obce bezdrôtový rozhlas a časť rozhlas po drôte. V obci Svrčinovec je obecný rozhlas realizovaný po drôte. Na území mikroregiónu z časti prebehla a je naplánovaná ďalšia rekonštrukcia a modernizácia miestneho rozhlasu s využitím najmodernejších technológií.

Taktiež v snahe zvýšenia technickej úrovne miestneho rozhlasu, jeho adresnosti a hlásenej informácie či oznamu, obec v roku 2014 spustila službu odosielania hláseného oznamu formou SMS priamo do mobilného telefónu svojich občanov.

Pre zlepšenie bezpečnosti všetky obce zaviedli kamerový systém pre najfrekventovanejšie časti obce. Obec Čierne má zriadených 7 kamier na Vyšnom konci. Obec Skalité ma pokryté kamerami námestie a Ústredie, Obec Svrčinovec ma kamerový systém zavedený v centre obce a okrajových osadách.

Plynofikácia a výroba tepla v obciach mikroregiónu

Náročným cieľom, ktorý sa podarilo obciam mikroregiónu naplniť, bola plynofikácia, ktorá začala v roku 1999, pričom plynofikovaná je takmer celá skalická dolina. Plynofikácia mala pozitívny vplyv na stav životného prostredia v obci, nakoľko sa znížil podiel popolu zo spaľovania uhlia z komunálneho odpadu. Zemný plyn je totiž zo všetkých fosílnych palív pre životné prostredie najpriateľnejší, pretože neprodukuje kyslíčniky síry, pevné častice a emituje aj omnoho menej NO_x a CO₂. Samotná plynofikácia však má vplyv na zmenu zloženia komunálneho odpadu (mierny nárast papiera, plastov a pod.). Prevádzkovateľom plynovodu je Slovenský plynárenský priemysel a.s..

Obcami prechádza plynovodné potrubie o profile 225 mm s prevádzkovým tlakom do 0,3 MPa zo spoločného prepojavacieho plynovodu Čadca - Svrčinovec - Čierne - Skalité.

Z celkového počtu trvale obývaných bytov podľa SODB z roku 2021 bolo bytov napojených na plynové kúrenie 51,73 %. Je to pokles oproti roku 2011 spôsobený čiastočne odpájaním sa domov od plynu a zmenou ich palivovej základne na staršie tuhé palivo alebo novšie elektrické a tepelné čerpadlá. Kúrenie tuhým palivom využíva v MKT až 36,34 % domácností. Vykurovanie elektrickou energiou využíva 9,72 % domácností. Alternatívne energie využíva okolo 2% domácností mikroregiónu.

Tabuľka 14: Základné údaje o bytoch v MKT v roku 2021

Obec	Čierne	Skalite	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
Bytov spolu	1 315	1 539	1 314	4 168
Vykurovanie : (podiel v %)				
plyn	64,79	35,22	55,18	51,73
elektrina	11,48	12,35	5,33	9,72
pevné palivo	22,13	48,47	38,43	36,34
s vodovodom v byte: (podiel v %)				
zo spoločného zdroja	66,16	46,78	67,28	60,07
z vlastného zdroja	31,71	51,33	30,37	37,80

mimo bytu	0,3	0,26	0	0,18
bez vodovodu	1,14	0,78	1,98	1,3
Byt s kanalizáciou: (podiel v %)				
prípojka na kanalizačnú sieť	59,32	41,11	35,71	45,38
domáca čistička odpadových vôd	1,7	1,62	1,36	1,56
Septik, žumpa	34,81	53,17	58,12	48,7
bez kanalizácie	3,91	2,47	4,61	3,66

Zdroj: SODB 2021

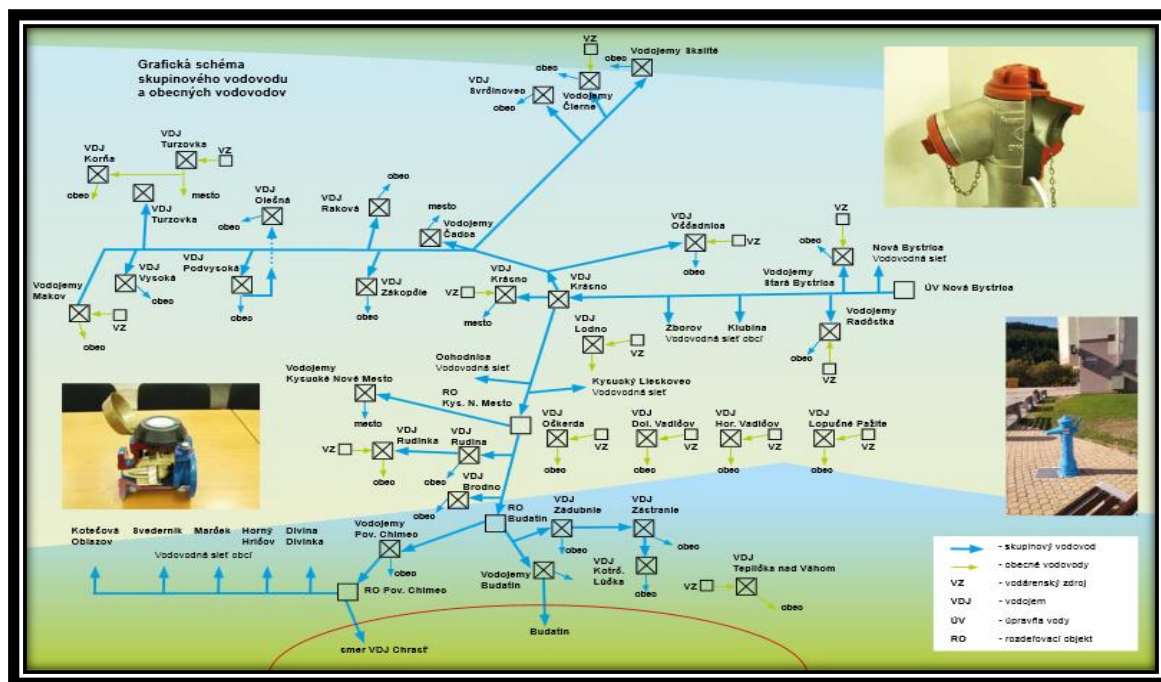
1.5.3 Vodovod na území Mikroregiónu Kysucký triangel

Zásobovanie obyvateľstva na Slovensku pitnou vodou z verejných vodovodov v porovnaní s okolitými európskymi krajinami je v mnohých prípadoch nedostačujúca. Úroveň rozvoja verejných vodovodov je regionálne nerovnomerná, a jedným z rozhodujúcich faktorov je aj nedostatok zdrojov podzemných vôd v pasívnych oblastiach. Na území mikroregiónu je vybudovaná komplexná vodovodná sieť, avšak nájdu sa aj domácnosti, ktoré ako zdroj vody využívajú naďalej vlastné studne. To, že na území mikroregiónu je väčšina domácností napojená na verejný vodovod má výrazný vplyv aj na kvalitu života obyvateľov v ňom žijúcich, ako aj pre prípadnú alokáciu podnikateľských subjektov v mikroregióne, pre ktoré je dispozícia pitnej vody z verejnej vodovodnej siete nevyhnutnou podmienkou.

V rokoch 1983 až 2003 prebiehala výstavba skupinového vodovodu Nová Bystrica - Čadca – Žilina. Voda na územie Mikroregiónu Kysucký triangel je dopravovaná po trase skupinového vodovodu Žilina, časť Severozápad. Pitná voda je dopravovaná z vodárenského zdroja Nová Bystrica.

V roku 2021 bolo na spoločný vodovod pripojených 60,07 % domácností z celkového počtu domácností 4168 v mikroregióne. Vlastný zdroj využívalo 37,8 % domácností. Bez vodovodu je 1,3 % domácností.

Obrázok 20: Grafická schéma skupinového vodovodu a obecných vodovodov

Zdroj: SEVAK - Severoslovenské vodárne a kanalizácie, a.s.

V okrese Čadca a jeho okolí sa nachádzajú územia s významnou prirodzenou akumuláciou povrchových a podzemných vôd, čo dokladuje vyhlásená CHVO Beskydy a Javorníky, ktorá sa sčasti rozkladá aj na území okresu Čadca. Na území okresu sa tiež nachádza už spomínaná vodárenská nádrž Nová Bystrica s kapacitou 1030 l/s.

1.5.4 Kanalizačná sieť na území Mikroregiónu Kysucký triangel

Používanie kanalizácie na území Kysúc historicky siaha do 50 - 60. rokov dvadsiateho storočia. Z dostupných archívnych dokumentov vyplýva, že odpadové vody boli odvádzané z niekoľkých ulíc mesta Čadca do potoka Rieka a následne do rieky Kysuca, bez ich čistenia. Intenzívnejšie sa budovaniu kanalizácie a čisteniu odpadových vôd začali kompetentní venovať po roku 1960.

Po vzniku štátneho podniku Severoslovenské vodárne a kanalizácie v roku 1970 sa postupne realizoval rad investičných akcií, ktoré napomáhali k postupnému zlepšovaniu situácie v tejto oblasti. V rámci realizácie projektov odkanalizovania mikroregiónu boli vybudované nové kanalizačné zberače a nové kanalizačné siete na čistenie odpadových vôd.

V rámci Mikroregiónu Kysucký triangel obce svoje siete, teda vodovodnú a kanalizačnú do správy spoločnosti Severoslovenské vodárne a kanalizácie a.s., okrem časti vodovodu v obci Čierne.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Zlepšenie situácie v dĺžke stokových sietí a kvalite čistenia odpadových vôd, ale aj v pripojení na verejný vodovod umožnila realizácia projektu „Dodávka pitnej vody a odkanalizovanie Horných Kysúc“ ukončený v roku 2010. Dotknutými subjektmi v rámci realizácie tohto projektu boli všetky 3 obce mikroregiónu. Obcami prechádza zberač Skalité – Čadca v celkovej dĺžke 19,9 km, počet ČSOV na tomto úseku je 7. Celková dĺžka kanalizačnej siete v obci Skalité je 19,1 km a počet ČSOV 4, celková dĺžka kanalizačnej siete v obci Čierne je 17,2 km a počet ČSOV 4. V obci Svrčinovec je počet ČSOV 2.

V mikroregióne je na verejnú kanalizačnú prípojku pripojených 45,58 % domácností. Najviac v Čiernom 59,32% domácností. Najviac domácností používa vlastný septik alebo žumpu, až 48,7 %. Najviac vo Svrčinovci 58,12%. Len 1,56 domácností má vlastnú čističku. Bez technického čistenia odpadových vôd je 3,66% domácností mikroregiónu.

1.6 Sociálna stabilita Mikroregiónu

1.6.1 Sociálne služby na území mikroregiónu

Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Štát prostredníctvom nich podporuje sociálne začlenenie občanov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii.

Sociálne služby v rámci celého mikroregiónu sú rozvinuté cez rôznych typy poskytovateľov sociálnych služieb so silnou angažovanosťou ŽSK v sociálnych službách aj v zdravotníctve. Kostru sociálnych služieb v okrese Čadca zabezpečovaných pobytovou formou tvoria štyri zariadenia v zriaďovateľskej pôsobnosti ŽSK, z toho tri domovy sociálnych služieb a zariadenia pre dospelých, jeden domov sociálnych služieb a špecializované zariadenie, ktorých objekty sa nachádzajú v Čadci, Čadci - Horelici, Čiernom, Vysokej nad Kysucou a Ošadnici. Demografický potenciál mikroregiónu však vypovedá o postupnom starnutí obyvateľstva. V nasledujúcom období sa predpokladá nárast obyvateľstva poproduktívneho veku, preto je potrebné uvažovať o vytvorení ďalších zariadení pre staršie obyvateľstvo rôzneho typu.

V obci Skalité a Svrčinovec sa nenachádza žiadne zariadenie pre seniorov ako pobytová forma sociálnej služby, kde sa poskytuje sociálna služba fyzickej osobe. V obci Čierne sa nachádza detašované pracovisko Zariadenia pre seniorov a Domova sociálnych služieb Čadca, ktoré je zariadením rodinného typu pre 32 klientov (z toho 28 lôžok pre trvalý celoročný pobyt a 4 lôžka pre krátkodobý pobyt).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

V obciach mikroregiónu fungujú terénne opatrovateľské služby zriadené obcou, ktoré sú považované za vhodnejšie ako sociálne služby poskytované v samostatných zariadeniach. Terénna opatrovateľská služba je poskytovaná v prirodzenom prostredí klienta. V rámci sociálnej starostlivosti obec Skalité zabezpečuje opatrovateľskú službu pre svojich občanov v poproduktívnom veku a menej pohyblivých občanov. V roku 2009 poskytovala obec opatrovateľskú službu 19 osobám, v roku 2015 poskytovali 7 osobám. V roku 2022 poskytovala obec Skalité terénnu opatrovateľskú službu pre 10 osôb, ktorú zabezpečuje 10 opatrovateľiek. Obec Svrčinovec poskytovala túto službu pre 1 klienta a obec Čierne pre 2 klientov.

Obce Čierne a Skalité majú spracovaný Komunitný plán sociálnych služieb na roky 2018 - 2023. Svrčinovec 2018 – 2022.

Tabuľka 15: Počet miest v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov v okresoch ŽSK

Počet miest v zariadeniach sociálnych služieb pre seniorov	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Čadca	200	195	188	184	180	277	275	318	311	313
Kysucké Nové Mesto	115	62	84	39	31	72	67	63	63	31
Žilina	46	154	112	183	241	272	296	298	303	349

Zdroj: e-VUC, vlastné spracovanie

Tabuľka 16: Poskytovatelia sociálnych služieb v MKT

Obec	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký triangel
Kapacita zariadenia/ služby	0	0	0	0
Zariadenie pre seniorov v zriaďovateľskej pôsobnosti obce	0	0	0	0
Zariadenie pre seniorov v zriaďovateľskej pôsobnosti VÚC	1	0	0	1
Opatrovateľská služba zriadená obcou	2	10	1	13
Opatrovateľská služba zriadená iným poskytovateľom	0	0	0	0
Rehabilitačné stredisko	0	0	0	0
Špecializované zariadenie	0	0	0	0
Denný stacionár	0	0	0	0
Zariadenie opatrovateľskej služby	0	0	0	0
Zariadenie podporovaného bývania	0	0	0	0

Zdroj: Zber údajov

Zdravotnícke služby pre obyvateľov poskytujú viaceré zdravotné strediská na území mikroregiónu a okresu. Nemocničnú starostlivosť obyvateľom mikroregiónu poskytuje Fakultná nemocnica s poliklinikou v Žiline a Kysucká nemocnica s poliklinikou v Čadci. S počtom hospitalizácií na 1 000 obyvateľov sa región Kysuce blíži k priemeru ŽSK, mierne nadpriemerná je dĺžka samotných hospitalizácií. Ambulantnú starostlivosť je zabezpečená v každej obci samostatne. Obec Skalité: ambulancie praktického lekára pre dospelých, detského lekára, zubná ambulancia a taktiež lekáreň. Zdravotnícke služby obyvateľom obce Čierne poskytuje Zdravotné stredisko Čierne Ústredie, kde pôsobí detská lekárka, všeobecný lekár a stomatológ. V časti obce Čierne Vyšný koniec má súkromné priestory zriadené gynekológ. Lekárske služby obyvateľom obce Čierne dopĺňa aj lekáreň. V obci Svrčinovec sa v centre nachádza zdravotné stredisko, ktoré má ambulanciu detského lekárka, všeobecného lekára a stomatológa.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Medzi slabé stránky subregiónu patrí nedostatočný počet zamestnancov v zdravotníckych službách, vysoký vek lekárov, neexistujúca konkurencia poskytovateľov sociálnych a zdravotných služieb. Okres Čadca je okres s najnižším počtom lekárov na 100 000 obyvateľov pre obyvateľov 0 – 17-ročných v Žilinskom kraji. Problémom všetkých obcí mikroregiónu patrí vyšší vekový priemer obvodných lekárov a nedostatok mladých nastupujúcich obvodných lekárov pre všetky typy ambulancií (všeobecná, dentálna, gynekologická).

1.6.2 Bývanie a služby občanom mikroregiónu

Vzhľadom na dobrú polohu mikroregiónu a jeho dopravnú dostupnosť (železničné a autobusové spojenie) v kombinácii s občianskou vybavenosťou (materské školy, základné školy) i so všetkými svojimi pozitívami, Mikroregión Kysucký triangel poskytuje dobré podmienky na život a bývanie. V roku 2021 podľa výsledkov SODB bolo na území mikroregiónu 3 446 trvalo obývaných domov. Celkový počet obývaných bytov bol 4 168 (bytov v rodinných domov bolo obývaných 3800) a v 30 bytových domov (bytov v bytových domoch bolo obývaných 255). Oproti roku 2001 stúpol celkový počet bytov v MKT o 12% . Nová bytová výstavba formou IBV aj HBV bola realizovaná vo všetkých obciach.

Prevládajúcou formou bytovej výstavby v mikroregióne je individuálna bytová výstavba. Na území mikroregiónu samozrejme nezaostáva ani výstavba bytových domov. Záujem o bytové domy pretrváva najmä u mladšej časti obyvateľstva. Záujem o ne však prejavujú aj vekovo starší občania nad 60 rokov.

V záujme vyhovieť mladším, ale aj starším obyvateľom mikroregiónu a zvýšiť možnosti bývania tých, ktorí z rôznych príčin a dôvodov nemajú záujem o individuálnu bytovú výstavbu, sa ukazuje viac ako potrebné. V rámci Slovenska má najviac nájomných obecných bytov s počtom 1 092 okres Žilina (poradie v rámci Slovenska 3). V okrese Čadca je počet nájomných obecných bytov iba 309. Tu sa ukazujú dva smery – výstavba nájomných obecných bytov a výstavba developerských bytových domov, či prichádza do úvahy v základných sídelných jednotkách mikroregiónu.

Tabuľka 17: Domová a bytová výstavba MKT v roku 2021

Obec	Čierne	Skalité	Svrčinovec	Mikroregión Kysucký trian- gel	Žilinský kraj
Počet					
Počet domov celkom	1 175	1 418	955	3 548	166 871
trvale obývané domy	1 135	1 386	925	3 446	149 774
bytové domy	12	10	8	30	8 222
bytové domy v %	1,02	0,71	0,84	0,85	4,93
Celkový počet bytov spolu	1 315	1 539	1 314	4 168	271 885
byty v RD	1 150	1 420	1 230	3 800	152 721
byty v BD	114	79	62	255	106976

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky - SODB 2021

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

1.7 Identita a sebestačnosť Mikroregión Kysucký triangel

1.7.1 Kultúra na území mikroregiónu

Kultúra - to nie sú len súbory, knihy, či kultúrne domy, ale predovšetkým dosiahnutá úroveň vzdelanosti, výchovy a prostredie, v ktorom ľudia žijú a naplňajú zmysel svojho života. Kultúra ako taká je časťou sociálnych vzťahov v každej spoločnosti. Môžeme povedať, že ide o dodržiavanie kultúrnych tradícií, hodnôt a zvykov regiónov, miest či obcí. Pomocou kultúrnych akcií môže každá obec, ale i mesto, podporovať u ľudí kreativitu, prípadne nadobúdanie hodnôt nielen k svojej obci či mestu, ale aj medzi ľuďmi navzájom.

Kultúra v obci je samozrejmosťou a nevyhnutnou podmienkou ponuky kultúrno-spoločenského vyžitia sa vlastných obyvateľov, ale aj prejavom cielenej skupiny kultúrnej ponuky širšej návštevníckej verejnosti danej obce, regiónu či mikroregiónu. Kultúrny život a kultúrne podujatia v Mikroregióne Kysucký triangel sa väčšinou sústreďujú do kultúrnych domov, na futbalové ihriská, na pódia na námestiach a do amfiteátra v obci Skalité.

K prejavom kultúrneho života mikroregiónu bez pochyb patrí aj ľudový kroj, ľudová pieseň, tradície, tradičné hudobné nástroje a nárečie, ktoré má v MKT stále svoje miesto. Tradičné nárečie je ovplyvnené najmä hranicou s Poľskom, a teda je najvýraznejšie v Skalitom. Svoje osobitosti má aj v nárečie „Černancov“ V obci Svrčinovec už cítiť, že sa vzdáľuje od Poľska a tiež je činiteľom blízkosti mesta Čadca. Tu je nárečie najviac podobné slovenskému jazyku.

Najrozšírenejším folklórnym prejavom v minulosti bola ľudová pieseň. Jej prvé formy vznikali spontánne pri poľných prácach, pri ľudových slávnostiach a rodinných sviatkoch. Boli verným obrazom života ľudí a prostredia, v ktorom vznikali a ďalej sa tradovali. Podstatná časť piesní sa funkčne viaže na zvyky ľudí, ktoré sa opakovali počas roka. Spevné tradície sa viazali na fašiangy, stavanie májov, jánske ohne, svadby, krstzenie, na činnosť pri pastve či pri muzike. V MKT aj v súčasnosti pôsobia folklórne súbory a skupiny, ktoré zachovávajú tradičné piesne. V obci Skalité pôsobia: Ľudová hudobná skupina Capkovci, Vlasta Mudříková, heligonkárka a speváčka, Ľudová hudobná skupina Ondreja Rovňana, Spevácka skupina Seniorka, Sandra Krčmáriková, Súkromná základná umelecká škola. V obci Čierne pôsobí FS Ozvena, Goralští heligonkári a FS členov Jednoty dôchodcov Slovenska. V obci Svrčinovec pôsobí FS Svrčinka.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Najdôležitejšie kultúrne podujatia MKT

Obec Skalité: Najveľkolepším podujatím v obci je medzinárodný folklórny festival - Goralské slávnosti. Veľkonočný remeselný jarmok, Uvítanie detí do života, Deň matiek, Skalitská vareška, Rozlúčka so starým rokom - Silvestrovský ohňostroj, Adventné trhy, Pochovávanie basy – fašiangový sprievod, Vatra zvrchovanosti, Omša ku cti sv. Huberta, Mariánska pieseň

Obec Čierne: Hodové slávnosti na sv. Ignáca, kultúrno spoločenské podujatie Vitaj leto, Stretnutie dôchodcov, Uvítanie detí do života, Karneval, Deň matiek, Stavanie mája na Trojmedzí, Slávenie eucharistie na Trojmedzí, Rozlúčky so starým rokom v obci a na Trojmedzí, , Medzinárodný detský tábor na Trojmedzí

Obec Svrčinovc: Svrčinovské hody, Živý Betlehem, Záhradkárske výstavy, Deň Zeme.

Obec vydávajú svoje obecné noviny: Spravodaj obce Skalité vychádza štyrikrát ročne, v obci Čierne vychádza ČAS - Čiernanský občasník v trojmesačných intervaloch. Obec Svrčinovec vydáva kvartálne tlačенý Spravodaj distribuovaný do každej domácnosti.

Všetky obce MKT majú zriadené obecné knižnice. Poskytujú čitateľom komplexné knižničné a informačné služby. Má významnú úlohu v oblasti vzdelávania obyvateľov obcí.

1.7.2 Cestovný ruch na území Mikroregión Kysucký triangel

Cestovný ruch je odvetvie zahŕňajúce súbor činností zameraných na cestovanie a následný pobyt, ktorý je uskutočňovaný spravidla vo voľnom čase, ako aj na s nimi spojené služby, najmä ubytovanie a stravovanie. Je jedno z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich odvetví a tvorí významnú časť hospodárstva. Je medzirezortným odvetvím, ktoré priamo zasahuje do sféry hospodárstva, priemyslu, obchodu a služieb, financií, dopravy, regionálneho rozvoja, kultúry, zdravotníctva, vzdelávania, športu, ochrany ŽP, lesného a vodného hospodárstva, pôdohospodárstva, zamestnanosti a pôsobnosti samospráv. Je preň typické, že kým väčšina iných odvetví sa zaoberá relatívne úzkym segmentom svojej pôsobnosti po vertikálnej osi, charakter cestovného ruchu je taký, že spája aj rôzne odvetvia po horizontálnej osi. Zahŕňa teda viaceré problémy, ktoré možno riešiť len spoluprácou zanietených ľudí, inštitúcií a samospráv.

Za medziročným poklesom cestovného ruchu bola v predchádzajúcich rokoch pandémia COVID 19. Najvyšší pokles celkovej návštevnosti oproti roku 2019 v cestovnom ruchu zaznamenali aj turisticky najatraktívnejší kraj, medzi ktoré patrí Žilinský kraj (pokles až o 22 %). I keď región Kysuce je z hľadiska cestovného ruchu regiónom bohatým na prírodné krásy,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

tradície a históriu s veľkým potenciálom pre svoj ďalší rozvoj, má v rámci kraja najmenej rozvinutý cestovný ruch. Podiel regiónu Kysúc na tržbách cestovného ruchu v Žilinskom kraji v roku 2020 bol iba 2,13 %. V roku 2019 sa región podieľal 3,6 % na celkovom počte návštevníkov v ŽSK. V roku 2010 sa ubytovacie zariadenia na Kysuciach podieľali 9,6 % na celkovom počte ubytovacích zariadení v ŽSK, avšak v roku 2019 podiel predstavoval len 8,1 %. K mier- nemu poklesu došlo aj v roku 2020. ŽSK sa v roku 2019 na celkovom počte návštevníkov Slovenska podieľal 20,45 %.

Počet prenocovaní v obciach MKT bol v rokoch 2015 – 2017 navýšený z dôvodu stavby diaľnice D3, nakoľko v ubytovacích zariadeniach bývali robotníci stavby. V nasledujúcich rokoch počet návštevníkov bol ovplyvnený najmä pandémiou Covid – 19 (roky 2020 – 2021).

Tabuľka 18: Počet prenocovaní v MKT (podľa výberu dane z ubytovania)

Obec	2017	2018	2019	2020	2021
Čierne	901	794	1 894	1 004	239
Skalité	9 712	4 875	7 654	4 067	1 549
Svrčinovec	2 376	1 699	1 709	456	145
Mikroregión Kysucký triangel	12989	7368	11257	5071	1933

Zdroj: Zber údajov

Mikroregión Kysucký triangel má veľmi dobré podmienky a predpoklady polohového potenciálu na využitie pre rozvoj cestovného ruchu. Jeho najväčším lákadlom je Trojstyk, teda spoločný bod hraníc 3 štátov SK-CZ-PL, ktorý ročne navštívia tisíce turistov. Toto miesto je dôležité pre rozvoj CR v okolí. MKT je bohatým na prírodné krásy, tradície a históriu. Na jeho území sa nachádzajú viaceré zvláštnosti a zaujímavosti, ku ktorým patrí napr.

obec Čierne: Trojmedzie - bod, kde sa stretávajú hranice troch štátov, Pevnostný systém Šance - Valy -spoločné historické dedičstvo plné tajomstiev, Most Valy na D3 – najvyšší most v strednej Európe, Zágrunie – Letná a zimná turistická trasa a cyklotrasa Kysucká magistrála (Čadca, Skalité, Oščadnica), Cykloturistické prepojenie na Hrčavu – Česká republika a Jaworzynku – Poľská republika, Náučný chodník k pevnostnému systému Šance - Valy, Archeologické nálezisko Malé Šance, Prameň Zimná voda, Kostol sv. Ignáca z Loyoly, Kostol

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

sv. Petra a Pavla, Kaplnka sv. Jozefa, Fontána na námestí Jána Pavla II., Pamätník padlým v I. svetovej vojne, Pamätník obetiam II. svetovej vojny.

obec Skalité: Kostol sv. Jána Krstiteľa, Kaplnka Povýšenia sv. kríža na Kudlove Trojak – Kykuľa, Lavička zaľúbených, Projekt troch Krížov – „Skalitské kríže“
Nová oddychová zóna a obnovený bunker z II. sv. vojny v lokalite Skalité - Serafinov
Kalvária Sedembolestnej Panny Márie v Skalitom, Pamätník padlým v 1. sv. vojne
Pamätník vojakom Červenej armády

obec Svrčinovec: Svrčinovská lavička pri starom buku s výhľadom na obec, Studená voda, časť Zátky, Vojenské bunkre Tobruk v časti u Mišov, Krížová cesta zo Svrčinovca na Závršie, Kaplnka Sedembolestnej Panny Márie, Kostol Ružencovej Panny Márie z roku 1937

Pamätný dom, škola na kopaniciach Za vrchami

Prírodné podmienky sú vhodné na rozvoj rekreačných aktivít ako napr. pešia turistika, cykloturistika, agroturistika, beh na lyžiach, zjazdové lyžovanie, sánkovanie, pobyt v prírode či zber lesných plodov

Návštevníci MKT môžu využiť mnohé turistické trasy smerujúce na okolité vrcholy Kysuckých Beskýd, Beskydu Zywieckého či cykloturistické trasy na slovensko-poľsko-českom pohraničí, cez celé Kysuce (makovská aj bystrická dolina). Návštevníci Trojstyku putujú za atrakciami cez všetky 3 štáty. Na slovenskej strane sa nenachádzajú väčšie atraktivity, takže s tu jedná hlavne o jednoduchový turizmus. Prepojenie zaujímavostí a trás cez všetky 3 štáty vie pritiahnuť masu turistov.

V MKT je potrebné riešiť rozvoj ubytovacích kapacít v rámci juhovýchodnej časti intravilánov obcí (pri Čierňanke, penzióny, ubytovanie v súkromí), resp. mimo intravilánu. V obciach MKT je v súčasnosti využívaná na rekreačné účely aj formou chalupárstva.

Pre spropagovanie cestovného ruchu regiónu MKT by bolo možno aj zriadenie informačnej kancelárie a zavedenie informačných aplikácií pre mobily.

1.7.3 Šport a voľnočasové aktivity na území Mikroregiónu Kysucký triangel

Šport predstavuje prostriedok rozvoja osobnosti, upevňuje zdravie človeka a je prostriedkom trávenia voľného času a ako jedna z mála oblastí života ľudí má v spoločnosti svoje historicky definované postavenie. Obce MKT sa nachádza v miernom podnebnom pásme so štyrmi ročnými obdobiami, ktoré umožňujú obyvateľom mikroregiónu vykonávať rôzne športové a rekreačné aktivity počas celého roka.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Zo športových zariadení sa na území jednotlivých samospráv mikroregiónu nachádzajú vybudované, v mnohých prípadoch modernizované športové areály s futbalovými ihriskami, šatňami, tribúnami, sociálnymi zariadeniami a v neposlednom rade viacero polyfunkčných detských ihrísk.

V obciach MKT sú dobré podmienky pre zimné športy. Aj keď v súčasnosti nie je funkčné žiadne lyžiarske stredisko, obyvatelia navštevujú strediská v blízkom okolí najmä v Poľsku (Kubalonka, Gírová, Ochodzita), v českej republike – Mosty u Jablunkova, Lomná a veľké lyžiarske stredisko v susednej Oščadnici – Veľká Rača. Obce MKT sa zamerali na rozvoj bežeckého lyžiarskeho športu a biatlonu. V obci Skalité funguje biatlonový oddiel, ktorý vychoval už niekoľko majstrov Slovenska. Obec z eurofondov taktiež spoločne zakúpili stoj na úpravu lyžiarskych bežeckých trás, ktorý je už zastaralý a trebalo by ho nahradiť.

Významné športov podujatia v MKT:

Obec Čierne: Jozefofský beh Čerňanský okruh a Memoriál Jána Konôpku, Medzinárodný šachový turnaj - Kysucký triangel, turistické podujatia Jánošíkov chodník, Kysucká päťdesiatka, Cez tri štáty, Okolo Čierného, Futbalový turnaj Pivnej ligy o pohár starostu, Letná a zimná detská miniolympiada, Detská hasičská súťaž o pohár riaditeľa ZŠ Čierne VK.

Obec Skalité: Memoriál des. Rudolfa Šmatlavu – detský osadový trunaj, Osadový futbalový turnaj o Putovný pohár Vladimíra Mudríka, Hasičská súťaž o Putovný pohár starostu, Hokejbalový turnaj o Putovný pohár starostu

Obec Svrčinovec: Nohejbalový turnaj, Hokejbalový turnaj, Novoročný ping-pongový turnaj

Športové spolky v obciach MKT

Čierne: Športový klub Čierne, Turistický klub AHA, Stolnotenisový klub

Skalité: TJ Slovan Skalité, Biatlonový klub Skalité, HBC Skalité.

Svrčinovec: TJ Beskyd

Medzinárodná stopa zdravia

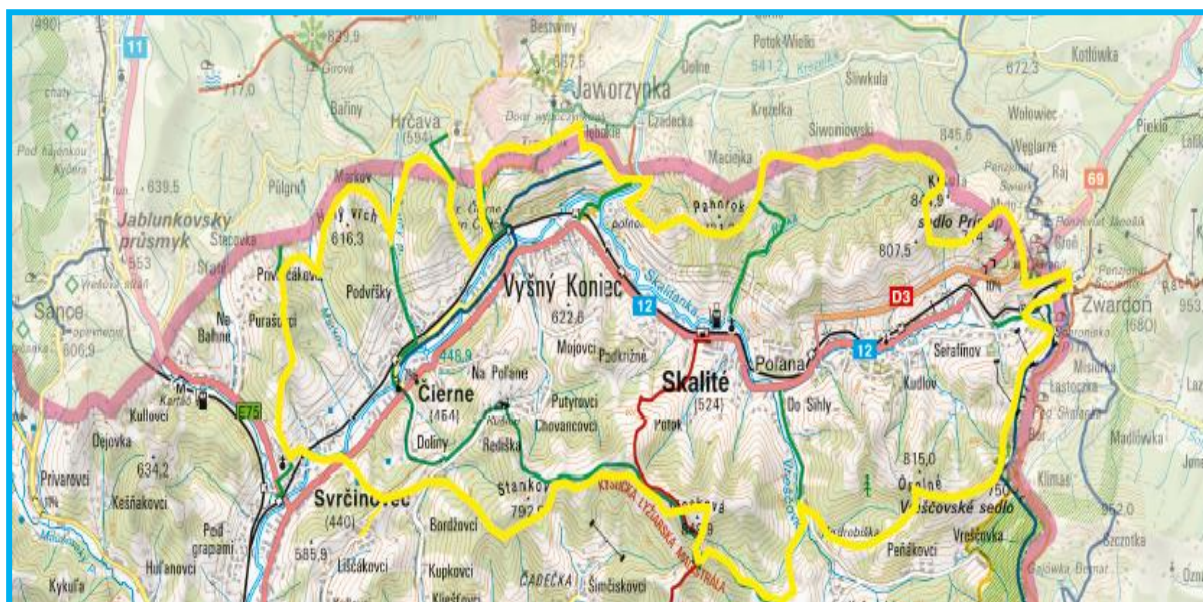
Združenie obcí Mikroregión Kysucký Triangel, obce Skalité, Čierne, Svrčinovec, získalo v roku 2012 finančnú podporu z Programu cezhraničnej spolupráce SK - CZ 2007 - 2013 Fond mikroprojektov na zakúpenie stroja na úpravu lyžiarskych bežeckých tratí,

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNŮ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

tzv. lavínu. Lavína upravuje Medzinárodnú stopu zdravia, ktorá má 45 kilometrov a prevýšenie od 436 m n. m. až po 836 m n. m. na vrchu Liesková nad obcou Skalité.

Trasa sa začína aj končí pri bistre Snežienka (667 m n. m) v Skalitom - Serafinove. Okružová 45 km dlhá Medzinárodná stopa zdravia vedie zo Skalité - Serafinov popri štátnej hranici na Čierne - Trojmedzie, odtiaľ do centra Svrčinovca, kde križuje štátnu cestu 1/12 a cez vrch Liesková sa vracia späť.

Obrázok 21: Trasa Medzinárodnej stopy zdravia

Prameň: <http://www.regionkysuce.sk/sk/sportove-moznosti/lyziarske-bezecke-trasy/>.

1.7.4 Identita regiónu a regionálny produkcia

N území MKT pôsobí len niekoľko regionálnych producentov.

Územie MKT je obhospodarované maloroľníkmi, zväčša jednotlivými rodinami vlastníaci malé poľnohospodárske pozemky. V MKT pôsobí Poľnohospodárske družstvo Skalitz (hydinaárska farma na území obce Čierne) a Roľnícke družstvo Čierne – Svrčinovec, ktoré hospodári na pozemkoch v obciach Čierne, Svrčinovec a časť mesta Čadca. Družstvo sa zameriava na chov hovädzieho dobytku, oviec a hydiny. V menšej miere sa venuje tiež chovu a voľnočasovému využitiu koní. Chov je sústredený na hospodárskom dvore vo Svrčinovci a v maštali na Závrší.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

1.7.5 Združenia a spolky na území mikroregiónu

Mikroregión Kysucký triangel združuje všetky tri obce územia Skalité, Čierne a Svrčinovec. Združenie vzniklo v roku 2007.

Všetky tri obce sú aj členmi oblastnej Organizácie cestovného ruchu Kysuce (OCR Kysuce), ktorá združuje mestá a obce Kysúc spolu s neziskovými a podnikateľskými subjektami pre propagáciu a rozvoj cestovného ruchu na Kysuciach.

Žiadna z obcí MKT nepatrí do miestnej akčnej skupiny (MAS).

Spolková činnosť

Neoceniteľnú pomoc pri kultúrnom a spoločenskom živote v obciach poskytujú spolky rôzneho zamerania:

Čierne: Miestna organizácia Jednoty dôchodcov Slovenska, DHZ Čierne, Slovenský červený kríž, ZO zväzu záhradkárov, ZO zväzu holubárov, Poľovnícko ochranárska spoločnosť Čierne.

Skalité: Poľovnícke združenia Skalaňka, DHZO Skalité, Slovenský červený kríž Skalité, Základná organizácia slovenského zväzu záhradkárov v Skalitom

Svrčinovec: DHZ Svrčinovec, Drobnochovatelia, Spolok záhradkárov, Červený kríž, OZ pre krajšie Kysuce a mnoho ďalších spolkov a organizácií.

1.8 Analýza vonkajšieho prostredia Slovenskej republiky

Pri analýze vonkajších faktorov je dôležité zohľadniť vplyv STEP faktorov v oblasti sociálnej, technologickej, ekonomickej a politickej. Ide o problémy na celoštátnej a nadnárodnej úrovni, ktoré majú vplyv na miestny rozvoj. Jednotlivé faktory sa vzájomne ovplyvňujú a nemožno ich posudzovať oddelene. Celá spoločnosť prechádza neustále zmenami, ktoré sa dotýkajú všetkých oblastí spoločenského a ekonomického života a pri plánovaní rozvoja obce a blízkeho regiónu ich treba zohľadniť.

Sociologické faktory

Na vývoj spoločnosti majú v súčasnosti najväčší vplyv:

- demografické zmeny - znižovanie celkového počtu obyvateľov, znižovanie počtu detí a zvyšovanie počtu seniorov, zvyšovanie priemerného veku obyvateľov, odchod obyvateľov v produktívnom veku za prácou do zahraničia;

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNŮ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

- zmeny v životnom štýle - rýchle životné tempo, viac stresu a menej pohybových aktivít, konzumný spôsob života, nárast kriminality a drogových závislostí, zhoršujúci sa zdravotný, fyzický a psychický stav obyvateľov, množstvo informácií, vplyv techniky a médií;
- oslabovanie tradičných ľudových hodnôt - zhoršovanie medziľudských vzťahov a komunikácie, peniaze ako meradlo hodnôt, kríza rodiny, zvyšovanie počtu rozvodov a detí narodených mimo manželstva, na druhej strane sa mierne posilňujú skupiny oživujúce tradície a tradičné hodnoty (tradičné kuchyne, bývanie v ekodomoch, separovanie odpadu);

Technologické faktory

Rýchle tempo inovácií v technológiách, najmä informačných, v podstate zvyšuje kvalitu a produktivitu výroby, umožňuje ľahší prístup k zdrojom a službám, zlepšujú sa formy spolupráce na diaľku. Z technologického hľadiska došlo k výraznému zlepšeniu kvality zariadení a objektov. S tým súvisí nárast financií na ich získanie, údržbu a prevádzku.

Postupná informatizácia spoločnosti spôsobuje, že informácie z akejkoľvek oblasti sú šírené a dostupné prostredníctvom elementárnych technológií (televízia, rozhlas a pod.), ale aj vyspelejšími spôsobmi (počítačová technika, telefóny, mobilný internet, prehrávače, tablety). Najdôležitejším rozvojovým prvkom v tejto oblasti je celkové pokrytie územia signálom 5G siete.

Ekonomické faktory

V roku 2019 dosiahlo HDP na hlavu (v PPS na Slovensku 70,2 % z priemeru EU27, čo predstavuje zníženie o 0,5 p. b. oproti roku 2018. Nižšie hodnoty HDP na hlavu v porovnaní s priemerom EU27 ako Slovensko mali Bulharsko (53,0 %), Chorvátsko (65,1 %), Grécko (66,5 %), Lotyšsko (69,0 %) a Rumunsko (69,6 %).

Malé a stredné podniky tvoria na Slovensku 99,9% podiel z celkového počtu podnikateľských subjektov a zamestnávajú takmer 74 % aktívnej pracovnej sily s 55 % podielom na tvorbe pridanej hodnoty, má ich podpora rozhodujúci vplyv na vývoj zdravého ekonomického rozvoja miest, obcí a regiónov.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA MIKROREGIÓNŮ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Covid

Vývoj HDP v EU27 bol v roku 2020 ovplyvnený pandémiou ochorenia COVID-19. Reálne HDP pokleslo vo všetkých krajinách Európskej únie s výnimkou Írska, v priemere o 6,1 %. Recesia sa prejavila aj na Slovensku, kde po desiatich rokoch rastu reálne HDP pokleslo o 4,8 %. Protipandemické opatrenia ovplyvnili predovšetkým domáci dopyt, spotreba domácností poklesla najmä v sektore služieb, čo viedlo k nárastu úspor. Priemysel bol v porovnaní so sektorom služieb opatreniami zasiahnutý menej, čo pomohlo slovenskému vývozu.

Vojna na Ukrajine

24.2. 2022 sme sa zobudili do inej reality. Začiatok ruskej agresie a teda vojny na Ukrajine znamenal nie len posun v politickom myslení, ale aj zmenu v nazeraní na utečencov a energetické zdroje. Pre svetovú ekonomiku a najmä európske krajiny, to znamenalo prehodnotenie závislosti od dodávok ropy, plynu a uhlia z Ruska, ktoré sú ťažko nahraditeľné, čo znamenalo posun energetickej politiky od fosílnych palív k OZE.

Vojnoví presídlenci z Ukrajiny do okolitých krajín znamenali pre tieto krajiny zvýšené nároky na poskytnutie pomoci, ale na druhej strane posilnili pracovný trh, na ktorom v krajinách V4 bolo množstvo neobsadených pracovných pozícií.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL

NA ROKY 2022+

2. SWOT ANALÝZA MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL

1. Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Silné stránky Mikroregiónu Kysucký triangel	Slabé stránky Mikroregiónu Kysucký triangel
Podnikanie a práca - dostatok kvalifikovanej pracovnej sily - relatívne nízke ceny služieb pre podnikateľov - dostatok kvalitných stavebných firiem v mikroregióne a jeho okolí - existencia plôch pre rozšírenie maloobchodných predajní - prítomnosť podnikateľských subjektov s dobrým rozvojovým potenciálom - plochy lesov umožňujúce rozvoj lesného hospodárstva, cestovného ruchu a drevospracujúceho priemyslu v rámci mikroregiónu - prítomnosť podnikateľských subjektov v oblasti drevospracujúceho priemyslu - blízkosť okresného mesta Čadca - blízkosť krajského mesta Žilina - prechádzajúce hlavné dopravné koridory: Česká republika, Poľská republika - prítomnosť železničnej dopravy - existencia vhodných plôch pre budovanie priemyselných zón - vyhovujúca sieť komerčných a verejných služieb pre obyvateľov mikroregiónu - relatívne rozvinutá sieť maloobchodných predajní v centrách obcí - dlhodobý pozitívny trend vo vývoji zamestnanosti v regióne - počet ekonomicky aktívnych obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním má stúpajúci trend Moderná samospráva - tradičné zadefinovanie obcí so silnými samosprávami - dobrá vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry v obecnej úrade - relatívne vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia - vlastné webové stránky organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti obcí	Podnikanie a práca - slabšia dopravná dostupnosť vzhľadom na nedobudovanie cestného diaľničného úseku D3 (prepojenie na PL) - nedostatočné prepojenie a následná spolupráca firiem - nevyriešené vlastnícke vzťahy k pozemkom a stavbám, ktoré sa môžu stať prekážkou pri rozvoji podnikateľských aktivít na území mikroregiónu - nízky rozpočet obcí mikroregiónu nedovoľuje v dostatočnej miere podporovať podnikateľské aktivity obyvateľov mikroregiónu - chýba informačný systém na komunikáciu samospráva- podnikatelia - obyvatelia - vysoká finančná záťažnosť a administratívne bariéry obmedzujúce rozvoj podnikateľských aktivít na území mikroregiónu a Slovenska - neexistujúce priemyselné zóny v mikroregióne - nezaujímajú mladých ľudí o podnikanie - nedostatočná podpora poľnohospodárskych podnikov - nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra - vysoká miera nezamestnanosti žien, mladých a obyvateľov po 50 roku života - nízke priemerné mzdy v poľnohospodárstve - nízke priemerné mzdy v regióne - nedostatočná miera tvorby finančných zdrojov na nákup a inštaláciu moderných efektívnych výrobných technológií - nedostatok výrobných zariadení v obci, má vplyv na množstvo pracovných miest - pretrvávajúce tradičné spádové oblasti dochádzky za prácou - absencia systému podporných poradenských a informačných služieb pre potreby pracovnej mobility obyvateľov mikroregiónu - zaostávanie v inováciách

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

- zapájanie sa samospráv do národných projektov modernizácie miestnej územnej samosprávy
- pružnosť samospráv pri mimoriadnych a rizikových situáciách
- postupné zavádzanie služby e-governmentu a elektronizácia služieb samospráv
- vznik sociálnych podnikov, ktoré spravujú samosprávy
- príprava samospráv na pozemkové úpravy

Vzdelávanie

- relatívne dobrá vzdelanostná úroveň obyvateľstva mikroregiónu
- dostatočná sieť predškolských a školských zariadení
- systémová práca s pracovníkmi zabezpečujúcimi primárne a predprimárne vzdelávanie
- zachovanie kontinuity a citlivosti pri prístupe k zmenám v školskom a vzdelávacom systéme
- silný potenciál pedagogických a nepedagogických pracovníkov v školách a školských zariadeniach
- dobré vyučovacie a výchovné výsledky
- existencia vzdelávacích zariadení v rámci formalizovanej vzdelávacej sústavy: umelecká škola, materská škola, základná škola ...
- školy pripojené na internetovú sieť
- dostatok priestorov na výkon vzdelávacej činnosti v mikroregióne
- využívanie priestorov škôl a školských zariadení aj pre verejnosť
- strategický zámer obnovy a revitalizácie priestorov a využitia škôl a školských zariadení
- počet ekonomicky aktívnych obyvateľov s úplným stredným vzdelaním a vysokoškolským vzdelaním má stúpajúci trend
- existencia dostatočného počtu SOŠ v okolí
- pružný prechod na nové formy vzdelávania (on line)
- zavádzanie nových oblastí vzdelania, ako vzdelávanie v oblasti životného prostredia, šikany, kiberšikany

- nedostatok producentov miestneho a regionálneho potravinárskeho tovaru (potraviny, mäsiarstvo, ovocie a zelenina)
- nevyhovujúca štruktúra a kvalita služieb pre obyvateľov a návštevníkov obce
- existencia veľkého počtu pohostinských zariadení

Moderná samospráva

- nízka výkonnosť a efektívnosť e-služieb verejnej správy s vyššou pridanou hodnotou, nízke konkurenčné prostredie v tejto oblasti
- nedostatočná úroveň optimalizácie procesov a štandardizácie dokumentov vo verejnej správe
- pomalé zavádzanie základné služby e-governmentu a nízka efektívnosť ostatných elektronizovaných verejných služieb, ktoré väčšinou iba kopírujú papierové služby
- chýbajúca vysokokapacitná dátová sieť
- nedostatočné pokrytie signálom mob. operátorov v určitých lokalitách
- fyzicky nedostupný internet v území s nízkou hustotou osídlenia, alebo málo atraktívny pre používateľov
- dosiaľ nerealizované pozemkové úpravy v obciach

Vzdelávanie

- nízka vzdelanostná úroveň obyvateľstva mikroregiónu
- vysoké prevádzkové náklady na fungovanie škôl a školských zariadení a ich vysoká energetická náročnosť
- nevyhovujúci stav školskej infraštruktúry
- nesystémová reforma vzdelávacej sústavy
- neatraktivnosť učiteľského povolania a neadekvátne finančné ohodnotenie
- deficit finančných prostriedkov znamená sústavné obmedzovanie nákupu nástrojov a zariadení v školstve
- absencia univerzity 3. veku a nízka účasť obyvateľov na celoživotnom vzdelávaní

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

Príležitosti Mikroregiónu Kysucký triangel	Ohrozenia Mikroregiónu Kysucký triangel
Podnikanie a práca -využitie polohového potenciálu s výhodnou polohou vo vzťahu dostupnosť okresného mesta Čadca a krajského mesta Žilina a Českej a Poľskej republiky - vytvorenie nových pracovných miest najmä v malom a strednom podnikaní a službách -orientovanie sa na služby bez negatívnych účinkov na životné prostredie -využívanie jestvujúcich plôch a areálov formou intenzifikácie ich územia a efektívnym využitím jestvujúceho objektového fondu -vytváranie podmienok pre šport, turistiku a oddych, rozvoj infraštruktúry a podmienok pre ďalšie bývanie - v súčasnej dobe vstup kvalitných výrobných zahraničných investorov v ľahkom priemysle na Slovensku z pohľadu nových pracovných miest - vznik nových pracovných miest a skvalitňovanie existujúcich so zreteľom na vyššie mzdy, zvyšovanie kúpnej sily a príležitosti pre poskytovateľov služieb - maximálna podpora podnikateľov a vytváranie vhodných podnikateľských podmienok -rozvoj environmentálne vhodných technológií -rozvoj technickej infraštruktúry, rozvoj informačných technológií - lepší prístup k informáciám, - zlepšenie prístupu malých a stredných podnikateľov k finančným prostriedkom -možnosť získania finančných prostriedkov zo štátnych dotácií a fondov EÚ -lepšie podmienky na zladovanie pracovných a rodinných povinností - dobudovanie siete bankomatov v mikroregióne Moderná samospráva - zefektívnenie spolupráce mikroregiónu s okolitými obcami a mestami -možnosť získania finančných prostriedkov zo štátnych dotácií a fondov EÚ - zveľadenie centier jednotlivých samospráv na území mikroregiónu	Podnikanie a práca - slabá stabilizácia nových investícií v krajine a v konkrétnej lokalite, a tým labilita domáceho trhu -spomalenie hospodárskeho rastu počas Covid a vojnovnej situácie - odliv pracovných síl do krajín EÚ, hlavne ČR -tlak na intenzívny hospodársky rozvoj a zhodnocovanie investičného potenciálu (nezastavané lokality, prírodné prostredie) -zvýšená regionálna konkurencia a recesia v oblasti profilových odvetví vhodných pre obce (dreárska výroba, ľahký priemysel a výroba, cestovný ruch) - slabší záujem o investičné príležitosti zo strany zahraničných investorov - deformovaný trh práce, ktorý bude vyžadovať len určitý typ kvalifikácie -náročné získavanie úverových zdrojov - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry -veľká administratívna náročnosť pre získanie financií zo štátnych dotácií a z fondov EÚ, nedostatok investičného kapitálu - nedostatok ľudských zdrojov s dostatočnými skúsenosťami v oblasti poľnohospodárstva -neochota obyvateľov uskutočňovať podnikateľské aktivity v mikroregióne -administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu Moderná samospráva - bez koordinovaného a riadeného postupu rozvoja obcí nebude vytvorený priestor pre individuálne záujmy nadradené a nepodliehajúce celkovej strategickej vízii - nedostatok financií zo strany štátu jednotlivým samosprávam na území mikroregiónu na riešenie ich problémov - často a nekonceptne sa menia legislatíva - digital divide, zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT -zvyšovanie komunikačnej a administratívnej náročnosti výkonu činností jednotlivých samospráv mikroregiónu vo vzťahu k externému ako aj internému

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL

NA ROKY 2022+

- e-government ako príležitosť prelomovej modernizácie interných administratívno-správnych procedúr, zlepšenie imidžu vo verejnej správe
- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení,
- zrovnoprávnenie papierovej a elektronickej komunikácie medzi verejnou správou, občanmi a podnikateľskými subjektmi
- výšenie počítačovej gramotnosti
- zníženie cien využívania Internetu
- rozvoj ďalších telekomunikačných služieb v konkurenčnom prostredí
- rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- vznik sociálnych podnikov, ktoré spravujú samosprávy

Vzdelávanie

- zlepšenie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva môže byť hybnou silou rozvoja podnikateľských aktivít
- ďalšia revitalizácia budov škôl a školských zariadení
- skvalitnenie výchovno-vyučovacieho procesu a zvýšenie štandardov vzdelávania
- zavádzanie moderných informačných a komunikačných technológií
- multifunkčné vyžívanie priestorov
- zvýšenie počítačovej gramotnosti žiakov a učiteľov
- funkčnosť dodatočných a grantových systémov podporujúcich aktivity v danej oblasti vzdelávania, športu, kultúry, voľného času a mládeže
- výstavba oddychových a športových zón
- podpora záujmových krúžkov zo strany samospráv mikroregiónu
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ
- partnerstvá na rozvoj vzdelávania na regionálnej úrovni a možné zlepšenie spolupráce škôl a ďalších subjektov v rámci komunity, najmä mládežníckych organizácií
- záujem škôl, vzdelávacích inštitúcií a tretieho sektora o zapojenie sa do medzinárodnej spolupráce a do výchovno-vzdelávacích programov, projektov
- podpora a zavedenie prvkov celoživotného vzdelávania

prostrediu

- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách
- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov

Vzdelávanie

- neochota obyvateľov investovať do ďalšieho vzdelávania
- nízka účasť rezortov, samosprávy a sociálnych partnerov na tvorbe obsahu vzdelávania
- narastanie izolovanosti systému vzdelávania od potrieb ekonomiky
- malý záujem študentov o vybrané, hlavne technické odbory
- zle nastavený systém motivačných štipendií
- nerealizovanie stratégií, koncepcií a rozvojových impulzov v oblasti formálneho a neformálneho vzdelávania
- nízky podiel HDP vynakladaný na vzdelávanie
- slabá reflexia príčin znižovania kvality vzdelávania v pripravovaných zámeroch reforiem
- zvýšená finančná náročnosť na prevádzku školských budov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL

NA ROKY 2022+

2. Životné prostredie

Silné stránky Mikroregiónu Kysucký triangel	Slabé stránky Mikroregiónu Kysucký triangel
Obehové hospodárstvo - separovaný zber odpadu väčšiny separovateľných druhov - zabezpečený systém odvozu a likvidácie TKO, koordinácia pri narábaní a likvidácii domového odpadu, - kvalitná legislatíva pre nakladanie s KO, DSO a BRO - zavedenie kompostovania BRO v mikroregióne Kvalita ovzdušia - plynofikácia obcí - možnosť využitia obnoviteľných zdrojov energie (energia biomasy, slnečná energia a iné) - dodržiavanie noriem EÚ v oblasti produkcie znečisťujúcich látok v priemysle - výstavba rýchlostných komunikácií Klíma a biodiverzita - príjemné a priaznivé životné a prírodné podmienky - Chránená krajinná oblasť Kysuce - čisté ovzdušie, prírodné bohatstvo s lesmi a pasienkami - veľké plochy lesov vhodných na rekreáciu - vysoká hustota vzácných prírodných úkazov	Obehové hospodárstvo - absencia prípravy na zavedenie spoločného systému obehového hospodárstva; - absencia spoločného obecného kompostoviska či zberného dvora pre separovaný zber v niektorých obciach - nedostatok technických kapacít zberu, dopravy, triedenia, zhodnocovania a likvidácie odpadov - nedoriešená likvidácia a využitie rastlinného odpadu - potrebné doriešenie technicko-organizačné zabezpečenie zberu biologicky rozložiteľných odpadov z domácností - nelegálne drobné skládky odpadov - slabé vzdelávanie v oblasti separovania a nevytvárania odpadov Kvalita ovzdušia - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy - zlý technický stav miestnych komunikácií vplyvom poveternostných podmienok - v širšom okolí mikroregiónu prítomné výrobné prevádzky spôsobujúce nadmernú produkciu častíc prachu - spaľovanie tenčiny pri lesníckych prácach - spaľovanie uhlia a vlhkého dreva spolu s nekvalitnými kotlami v domácnostiach - blízkosť priemyselných oblastí Poľska Českej republiky Klíma a biodiverzita - nedostatočná plocha a úroveň stavu verejnej zelene na území mikroregiónu - nízka miera vynútiteľnosti práva v oblasti životného prostredia - nedostatočná informovanosť obyvateľov jednotlivých samospráv doliny o stave životného prostredia - slabá uvedomelosť obyvateľstva o potrebe chrániť si svoje prírodné zdroje a územie - nadmerné využívanie umelých hnojív najmä v oblasti poľnohospodárstva

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

	- nedostatočne spracované koncepcie ochrany prírodného a životného prostredia- zlý zdravotný stav lesných porastov – kôrovec- nedostatočná pozornosť venovaná vodozádržným opatreniam v krajine- nadmerné využívanie umelých hnojív najmä v oblasti poľnohospodárstva- absencia retencie a znovuvyužitia vody (vr. „sivej“ vody);- lesné hospodárstvo s dlhodobým prekračovaním ťažbových možností a odumieraním smrečín- hornaté územie vo flyšovom pásme s vysokou hustotou lesných dopravných ciest s negatívnym vplyvom na vysoký povrchový odtok vody- prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov- neodstraňovanie inváznych rastlín najmä z brehových líní riek

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Príležitosti Mikroregiónu Kysucký triangel	Ohrozenia Mikroregiónu Kysucký triangel
Obehové hospodárstvo - vybudovanie kompostoviska a spoločného zberného dvora v mikroregióne - možnosti energetického využitia odpadov pri rešpektovaní duálnych vlastností odpadov -zvýšiť právne vedomie obyvateľstva vo sfére triedenia a nevytvárania odpadov - dôsledné plnenie kvalitatívne stanovených cieľov v oblasti odpadového hospodárstva - obnova zastaralého technického vybavenia a vozového parku v oblasti odpadového hospodárstva a životného prostredia -rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej výroby -zvýšenie povedomia obyvateľov o nevytváraní zbytočných odpadov Kvalita ovzdušia - riešenie spôsobu centrálného vykurovania bytov cez alternatívne zdroje a OZE na území mikroregiónu, - riešenie zateplenia a energetického zhodnotenie verejných budov, domov, bytov -zavedenie meračov kvality ovzdušia - podpora cyklo dopravy a inej nemotorovej dopravy - zlepšenie dopravnej dostupnosti železničnou dopravou v mikroregióne Klíma a biodiverzita - vytváranie pozitívneho vzťahu k ochrane prírody a krajiny najmä u detí a mládeže - rozšírenie zelene na území mikroregiónu - zlepšenie starostlivosti o trávnaté plochy na území obcí - skultúrne nábrehných zón, odstránenie kríkov, tráv, odpadkov - odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd ohrozujúcich zdroje pitnej vody - zvýšiť povedomie obyvateľstva vo sfére životného prostredia - rozvoj ekologického poľnohospodárstva a ekologizácia priemyselnej zóny	Obehové hospodárstvo - chýbajúca technológia pre nakladanie s odpadom; - nedostatočná kapacita skládok -ohrozená kvalita povrchových vôd -dopady na zdravotný stav obyvateľov - nárast množstva vyvázaných odpadov, nízka disciplína pri nakladaní s odpadmi -neriešenie problému existencie „čiernych“ skládok Kvalita ovzdušia - trvalý presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami -znečistenie ovzdušia veľkými zdrojmi znečistenia (aj z okolitých štátov) -pretrvávajúce vykurovanie domácností hlavne tuhými palivami - ohrozenie energetickou chudobou a tým znovu zavedenie fosílnych palív do vykurovania najmä domácností Klíma a biodiverzita -zhoršujúci sa stav miestnych stavieb a komunikácií na území mikroregiónu - nedostatok financií zo strany štátu jednotlivým samosprávam na území mikroregiónu na riešenie ich problémov - často a nekoncepčne sa meniaci legislatíva -nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov - zhoršujúci sa stav životného prostredia na území mikroregiónu v dôsledku nadmernej hospodárskej činnosti v ostatných častiach kraja a v blízkom zahraničí - zhoršujúci sa stav životného prostredia v dôsledku nadmerného využívania fosílnych palív domácnosťami -ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd - neriešenie dopadov sucha na krajinu, ohrozenie množstvo a kvalita spodných a povrchových vôd

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

- platná legislatíva podporujúca činnosť v oblasti ochrany prírodného prostredia a uplatňovania energeticky nenáročných, ekologicky čistých technológií a využívanie obnoviteľných zdrojov energií
- budovanie vodných záhrad, priehradok, polopriepustných priepustných parkovísk a ďalších vodozádržných opatrení
- využívanie nových technológií (priepustné pórobetóny) v oblasti pozemného stavebníctva
- rozšírenie zelene na území mikroregiónu
- zlepšenie starostlivosti o trávnaté plochy na území mikroregiónu
- odstránenie zdrojov znečistenia povrchových a podzemných vôd
- výstavba vodozádržných opatrení a vodných záhrad

- zhoršenie zdravotného stavu obyvateľstva
- znižovanie biodiverzity
- nezadržiavanie vody v lesnej, poľnohospodárskej aj urbánnej krajine

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANEL

NA ROKY 2022+

3. Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Silné stránky Mikroregiónu Kysucký triangel	Slabé stránky Mikroregiónu Kysucký triangel
Dopravná infraštruktúra - relatívne dobré dopravné, cestné spojenie mikroregiónu a jeho napojenie na nadradenú - aj medzinárodnú - cestnú a železničnú sieť - z funkčného hľadiska vyhovujúci systém regionálnej autobusovej a železničnej dopravy - trasa diaľnice D3 - hustota existujúcej infraštruktúry cestnej dopravy - úroveň nadradenej dopravnej infraštruktúry ako súčasť európskej dopravnej siete TEN- T - vybudovaná sieť poľných ciest Technická infraštruktúra - vybudovaná sieť na rozvod elektrickej energie - vybudovaná kanalizačná sieť, existencia ČOV a ich funkčnosť - vybudovaný verejný vodovod - dobré zásobovanie obyvateľov mikroregiónu pitnou vodou vo veľkej časti obcí mikroregiónu - existencia verejného osvetlenia, - dostatok vybudovaných transformátorových staníc - existencia plôch pre rozšírenie IBV v lokalite - zvýšenie napojiteľnosti verejných budov a domácností na plynovú sieť - vybudovaná sieť miestneho rozhlasu - hasičské zbrojnice dostupná v centrách obcí - zavádzanie technológií OZE pre verejné aj súkromné budovy IKT - vybudovaná digitálna telekomunikačná sieť - vysoká penetrácia širokopásmového pripojenia	Dopravná infraštruktúra - intenzívna doprava na štátnej ceste v intraviláne obce (bariérový efekt, ohrozenie bezpečnosti chodcov) - absencia integrovaných dopravných systémov, nedostatočne rozvinutý integrovaný dopravný systém - nedostatok spojov do okresného mesta Čadca v ranných hodinách a počas víkendov - narastanie individuálnej automobilovej a motocyklovej dopravy - nedostatok parkovacích miest v centrálnej časti obcí - nedobudované chodníky pozdĺž komunikácií s intenzívnou dopravou - nevyznačené prechody pre chodcov na frekventovaných miestach mimo centra obce, - zhoršujúci sa technický stav miestnych komunikácií vplyvom poveternostných podmienok a opotrebovanosťou - nevyhovujúci technický a kvalitatívny stav dopravnej infraštruktúry - nedostatočná zimná údržba – 1/11, 1/12 - nevyhovujúci stav poľných ciest - nevyhovujúce povrchy MK aj chodníkov, osvetlenie, informatika (určité lokality) - nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry - prítomnosť medzinárodnej cesty s nadmernou produkciou exhalátov a v zimných mesiacoch aj prachu z posypových materiálov - nevyhovujúci stav ciest, najmä I. triedy, - nedobudovaná sieť pre cyklodopravu Technická infraštruktúra - zastaralosť a opotrebovanosť infraštruktúry sietí a budov - nedostatok parkovacích miest na území - nevyhovujúci stav verejného osvetlenia (inovácia, rekonštrukcia), potreba jeho dobudovania

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

- široká sieť pamäťových a fondových inštitúcií - dostupnými, rozsiahlymi a hodnotovými zdrojmi pre kvalitný digitálny obsah a e-služby
- dostupnosť informačnej siete
- pokrytie signálom mobilných operátorov
- wifi free zóny v obciach
- vybudovaný verejný rozhlas

- vysoká energetická náročnosť verejného osvetlenia
- málo využívané zdroje obnoviteľnej energie (geotermálna energia, slnečná, veterná, energia biomasy)
- žiadne energetické výrobné zariadenia na báze obnoviteľných zdrojov energie
- nedokončené odkanalizovanie jednotlivých častí mikroregiónu
- nedobudovaná vodovodná sieť v niektorých okolitých osadách
- nedobudovaná rozvodná sieť plynu v určitých osadách
- potrebná rekonštrukcia elektrických sietí
- znečistené spodné vody
- zlý technický stav elektrickej rozvodnej siete – vzdušné vedenie
- zlý a zastaralý technický stav miestneho verejného rozhlasu
- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu technickej infraštruktúry
- ťažko vysporiadateľné pozemky pre budúce stavby na území mikroregiónu
- prevaha nadzemných vedení nad podzemnými- obmedzenia ochranných pásiem

IKT

- nedostatočná sieť širokopásmového verejného internetu
- nízka vybavenosť a výkonnosť technologickej IK infraštruktúry jednotlivých samospráv na území
- pomaly rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- slabé pokrytie obcí mimo intenzívne osídlených území, časti obcí kopaničiarskeho charakteru a rozsiahleho horské územia len signálom 3G siete (nie LTE/5G), prípadne bez pokrytia signálom

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

Príležitosti Mikroregiónu Kysucký triangel	Ohrozenia Mikroregiónu Kysucký triangel
Dopravná infraštruktúra -revitalizácia verejných komunikačných priestorov - využitie významnej geografickej polohy územia mikroregiónu z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov - dobudovanie cestných komunikácií s potrebnými parkovacími plochami -vybudovanie spevnených komunikácií na základe pozemkových úprav -vybudovanie (modernizácia a dobudovanie) chodníkov pozdĺž miestnych komunikácií a štátnej ceste I. triedy - zlepšenie údržby ciest a chodníkov v zimnom období - zo strany jednotlivých samospráv venovať zvýšenú pozornosť dopravnej situácií, dodržiavaniu zóny 50 km/hod, paralyzovať bezohľadnú a nebezpečnú jazdu vodičov motorových vozidiel, hlavne motokárov - perspektíva dobudovania diaľničného dopravného systému - druhá etapa - fungujúce dotačné a grantové systémy podporujúce aktivity v danej oblasti - modernizácia zastávok SAD - rekonštrukcia a modernizácia mostov, lávok a cyklomostov - doriešenie parkovacích plôch - dobudovanie infraštruktúry pre nízkoemisnú dopravu (elektromobilita, cyklodoprava); Technická infraštruktúra - rekonštrukcia miestnych vodovodov a eliminácia ich stratovosti - príprava pozemkov pre budúce priemyselné zóny na území mikroregiónu - zavedenie elektrických, plynových, vodovodných a kanalizačných prípojk do bytových a priemyselných zón -rekonštrukcia verejného osvetlenia, zníženie energetickej náročnosti a jeho rozšírenie na neosvetlené časti obce -možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ -využitie významnej geografickej polohy územia z hľadiska prechádzajúcich dopravných koridorov	Dopravná infraštruktúra -zhoršujúci sa stav miestnych stavieb a komunikácií na území mikroregiónu - znižovanie konkurencieschopnosti železničnej dopravy - pokles rozsahu prepravy na železnici a zvyšovanie negatívnych účinkov dopravy na životné prostredie -zvyšujúce sa náklady na údržbu cestnej infraštruktúry na území mikroregiónu -oneskorená výstavba a modernizácia cestnej infraštruktúry -zvyšujúca sa nehodovosť na cestách z dôvodu prekračovania prípustnej intenzity -zhoršenie dopravnej obsluhy - často a nekoncepčne sa mení legislatíva - nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov - presun cestujúcich z verejnej osobnej dopravy na individuálnu dopravu - náročné majetkovprávné vysporiadanie pozemkov pre výstavbu a rekonštrukciu dopravných sietí - zdĺhavý proces prípravy budovania cyklociest a cyklochodníkov Technická infraštruktúra - ohrozená kvalita pitných a povrchových vôd - nárast cien vodného a stočného - nárast cien využívaných energií -zhoršujúci sa stav obecných stavieb a komunikácií, - neochota obyvateľov pripojiť sa na verejný vodovod a kanalizáciu -stavebné a legislatívne prekážky a nevysporiadanosť pozemkov v intraviláne - zdĺhavý proces pri budovaní a využívaní OZE -nevýhodné podmienky čerpania prostriedkov z EÚ fondov -nevýhodné podmienky čerpania úverových zdrojov z komerčných bánk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

- rozšírenie individuálnej a komplexnej bytovej výstavby na území mikroregiónu
- dostavba úsekov kanalizačnej siete, výstavba a rekonštrukcia existujúcich ČOV
- možnosti budovania individuálnych a alternatívnych spôsobov čistenia odpadových vôd
- zvýšenie napojiteľnosti verejných budov a domácností na plynovú sieť
- rozvoj ďalších telekomunikačných a dátových služieb v konkurenčnom prostredí

IKT

- vytváranie kvalitného a dostupného verejného digitálneho obsahu stimulujúceho dopyt po e-službách a širokopásmovom pripojení
- rastúca penetrácia širokopásmového pripojenia
- zvýšenie počítačovej gramotnosti
- zriadenie vysokorýchlostného Internetu DSL, prípadne WI-FI, ktorý by bol významným pozitívnym prvkom pri hľadaní si zamestnania a rozvoji podnikateľských aktivít v rámci územia (home office)
- zníženie cien využívania internetu
- zavedenie moderných informačných a komunikačných technológií
- dobudovanie optických sietí a zvýšenie prenosovej rýchlosti
- rozšírenie mobilného signálu a sietí LTE/5G;

IKT

- zvyšovanie disparít medzi územiami alebo sociálnymi skupinami vo využívaní IKT
- nízka digitálna gramotnosť a zručnosť používateľov IKT a nedostatočný dopyt po elektronických službách
- rozvoj digitálnej kriminality, narušanie súkromia, výchovy a ochrany osobných údajov
- riziko kyberšikany

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

4. Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Silné stránky Mikroregiónu Kysucký triangel	Slabé stránky Mikroregiónu Kysucký triangel
Sociálna služby a zdravotníctvo - priaznivá veková skladba obyvateľstva s progresívnym koeficientom vitality - opatrovateľská služba na území mikroregiónu - rozvinutá sieť sociálnych zariadení a služieb v blízkom okresnom meste - dobrá dostupnosť zdravotníckych zariadení v mikroregióne - zlepšovanie právneho a inštitucionálneho rámca sociálnej inklúzie - zvyšovanie adresnosti, efektívnosti a dostupnosti opatrení sociálnej inklúzie - kvalitný fungujúci systém predškolských zariadení, záujem MVO o vytváranie služieb starostlivosti, existencia celoslovenského systému „materských centier“ - fiškálna decentralizácia, kvalitné neštátne subjekty pôsobiace v niektorých oblastiach sociálnej sféry - zavádzanie podporných opatrení pre rodiny s deťmi Bývanie a služby občanom - existencia nájomného bývania v obciach mikroregiónu - zvyšujúce sa povedomie zamestnávateľov pri vytváraní rodine priateľského prostredia - rýchla dostupnosť hlavnej cestnej dopravnej tepny - vysoká solidarita a podpora v rámci rodín v súvislosti so starostlivosťou o deti - úzke prepojenie obecného zastupiteľstva s riadiacou samosprávou a ľuďmi	Sociálna služby a zdravotníctvo - nedostatočné využívanie viac zdrojového financovania na území mikroregiónu - slabá kooperácia aktérov (štát, samospráva, zamestnávateľa) v oblasti sociálnych služieb - nedostatočná ponuka sociálnych služieb pre rôzne cieľové skupiny - sťažená dochádzka do zdravotníckych zariadení do okolitých obcí a miest - nedostatok ambulantných lekárov na dedinách - nedostatok finančných prostriedkov na rozvoj sociálnych služieb pre svojich obyvateľov - nedostatok priestorov na zriadenie domovov sociálnych služieb - nedostatočne zabezpečená kontinuita sociálnej a zdravotnej starostlivosti pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby a nedostatok služieb dlhodobej starostlivosti - nedostatok aktivít zameraných na podporu začleňovania niektorých znevýhodnených skupín do spoločnosti a znižovanie rizík sociálno-patologických javov - zvyšujúci sa počet seniorov - zlý zdravotný stav obyvateľstva - zanedbaná prevencia a podpora zdravia, napr. absencia centier prevencie - ekonomická situácia obyvateľstva zabraňuje často krát potrebnú návštevu ordinácie praktického a následne špecializovaného lekára, zdravotný stav obyvateľstva - nedostatočné vzdelávanie a výchova k zdravému životnému štýlu (vo všetkých vekových kategóriách obyvateľov, vrátane výchovy k zdraviu na školách); - absencia pozície školských a komunitných sestier

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

Bývanie a služby občanom

- nedostatočné riešenie otázky dostupného nájomného bývania
- nedostatočná bytová zástavba pre rodiny s malými deťmi
- chýbajúce pozemky na výstavbu sociálnych bytov a domov
- nedostatok investičného kapitálu z vlastných zdrojov miestnych samospráv
- absencia stravovacích a ubytovacích kapacít v mikroregióne
- zlá dostupnosť infraštruktúry pre voľnočasové aktivity v komunite;
- absentuje facilitácia vzájomnej pomoci / podpory v komunite;
- nezáujem aktérov poskytovať služby pre komunitu;
- nedostatočný monitoring ohrozených skupín obyvateľstva;
- zvýšenie nárastu trestnej činnosti mladistvých pod vplyvom návykových látok a negatívneho vplyvu sociálnych sietí;
- chýbajúce preventívne programy na školách

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

Príležitosti Mikroregiónu Kysucký triangel	Ohrozenia Mikroregiónu Kysucký triangel
Sociálna služby a zdravotníctvo - rozšírenie zariadení sociálnych služieb - fungujúce grantové schémy pre realizáciu projektov v sociálnej a zdravotníckej oblasti - aktívne fungujúce partnerstvá inštitúcii a organizácii pri riešení problematiky v oblasti sociálnych služieb - vybudovanie odborných špecializovaných pracovísk - rozšírenie opatrovateľskej služby - zlepšenie štandardu zdravotníckych zariadení v dostupných zariadeniach - zabezpečenie dostatočných kapacít odborných a všeobecných lekárov vrátane pediatrov; - zakladanie mimovládnych neziskových organizácií poskytujúcich všeobecne prospešné služby - možnosť použitia 2% daní daňových subjektov na prioritné potreby zdravotníctva Bývanie a služby občanom - znižovanie nezamestnanosti a zvyšovanie zamestnanosti v mikroregióne - multifunkčné vyžívanie priestorov - lepšie podmienky na zladžovanie pracovných a rodinných povinností - začleňovanie do širšieho priestoru a vyrovnávanie európskych štandardov - presadzovanie individuálnej bytovej výstavby na území mikroregiónu - vybudovanie dostatočného počtu sociálnych, resp. nájomných bytov, najmä pre mladé začínajúce rodiny; - možnosti verejno-súkromných partnerstiev pri výstavbe a prevádzke nájomného bývania; - využitie Štátneho fondu rozvoja bývania a vznikajúcich finančných nástrojov podporujúcich výstavbu a prevádzku nájomných bytov; - záujem samosprávy a developerov o tému;	Sociálna služby a zdravotníctvo - nepriaznivý demografický vývoj - rast počtu obyvateľov v seniorskej kategórii - koncepcne sa meniaci legislatíva v oblasti fungovania zariadení poskytujúcich sociálne služby - nedostatok grantových financií na realizáciu investičných zámerov - hľadanie služieb zdravotníckej starostlivosti mimo územia mikroregiónu - zhoršujúca sa sociálna situácia niektorých skupín obyvateľstva mikroregiónu - pretrvávajúce stereotypy v mobilitnom správaní sa pracovnej sily - neuznávanie fungovania princípu partnerstva - nedostatočný záujem zamestnávateľov o udržateľnosť vytvorených pracovných miest - zhoršovanie zdravotného stavu obyvateľov stredného veku - pokles výdavkov na preventívnu zdravotnú starostlivosť - prehlbovanie chudoby u niektorých skupín populácie a reprodukcia chudoby - zvyšujúci sa počet klientov odkázaných na pomoc iných nesystematickou preventívnou prácou v prirodzenom rodinnom a otvorenom prostredí - nárast sociálnej ohrozenosti mládeže - zvyšujúce sa finančné náklady na sociálne služby a iné opatrenia pretrvávajúcim poskytovaním tradičných foriem pomoci a služieb pobytového charakteru a riziko znižovania kvality života občanov finančnou náročnosťou sociálnych služieb pre klienta - neadresnosť absencia individuálneho prístupu ku klientovi Bývanie a služby občanom - pomalé zavádzanie národnej stratégie a regionálnych stratégií podpory nájomného bývania; - pretrvávajúci dôraz na osobné vlastníctvo bývania na úkor nájomného bývania; - nedostupnosť vhodných pozemkov potrebných na výstavbu nových bytov /vhodných budov využiteľných pre potreby nájomného bývania; - nezáujem občanov o zapájanie sa do života komunity; - nedostatočné zdroje potrebné na financovanie komunitných služieb

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+

- podpora komunitných programov;
- príprava ľudských zdrojov pre potreby globalizovanej ekonomiky a spoločnosti
- odbúranie rodových stereotypov pri voľbe povolania a v prístupe k zamestnaniu
- možnosti podpory preventívnych programov;

- nárast počtu obyvateľov pod hranicou chudoby;
- nezáujem obyvateľov nahlasovať trestnú a inú protispoločenskú činnosť

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL

NA ROKY 2022+

5. Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Silné stránky Mikroregiónu Kysucký triangel	Slabé stránky Mikroregiónu Kysucký triangel
Identita a sebestačnosť - dobrá spolupráca s organizáciami pôsobiacimi na území mikroregiónu - obyvatelia mikroregiónu hrdo sa hlásiaci k svojej minulosti, zvykom a tradíciám - pôsobenie dobrovoľných organizácií v mikroregióne - tradične bohatý a pestrý spolkový a klubový život - dobre rozvinutá cezhraničná spolupráca s Poľskom a Českou republikou; - existencia poľovníckych revírov na území - zachovanie tradičných remesiel - poľnohospodárska výroba Cestovný ruch - prírodné a klimatické podmienky podporujúce rozvoj cestovného ruchu - pravidelne organizované kultúrne podujatia - možnosť celoročnej tvorby a ponuky produktov a služieb v cestovnom ruchu a turizme - Trojstyk SK-CZ-PL ako atraktívne turistické miesto - turistické a cykloturistické trasy v mikroregiónu a jeho širšom okolí - bohaté kultúrne dedičstvo, prírodné krásy mikroregiónu a jeho okolia - dobrá východisková poloha na poznávacie výlety do mikroregiónu - existencia ubytovacích zariadení, stravovacích zariadení - zapojenie sa obcí a podnikateľov do oblastných organizácií cestovného ruchu - využívanie služieb CR v blízkej Českej a Poľskej republike - členstvo obcí v OCR Kysuce Kultúra - skúsenosti s uskutočňovaním kultúrnych a športových podujatí - história mikroregiónu a jeho okolia, kultúrno-historický potenciál mikroregiónu - pevné, udržiavané a rozvíjané spoločenské, spolkové, kultúrne a ľudové tradície	Identita a sebestačnosť - absencia podpory tradičných remeselníkov - slabá propagácia tradičných umení a remesiel v rámci mikroregiónu - nedostatok finančných prostriedkov pre činnosť komunit a zariadení pre ich rozvoj - nízka miera využívania poľnohospodárskej pôdy; - málo regionálnych producentov a ich slabá podpora - nevyužívanie regionálnych značiek u regionálnych producentov Cestovný ruch - málo rozvinutý cestovný ruch v rámci mikroregiónu najmä v oblasti služieb - nedostatočná kvalifikácia - vzdelanie v oblasti cestovného ruchu majiteľov súčasných zariadení poskytujúcich služby základné ako i doplnkové v cestovnom ruchu - nedostatočné prepojenie a následná spolupráca firiem poskytujúcich služby v cestovnom ruchu na území mikroregiónu - nevyužitý potenciál horskej krajiny vo vzťahu ku cestovnému ruchu, turizmu - nedostatočné využitie tradície - slabá informovanosť o možnostiach podpory pre cestovný ruch - absencia marketingového plánu pre oblasť cestovného ruchu - nízka miera previazanosti a koordinácie rozvoja cestovného ruchu a turizmu obcí a mesta mikroregiónu so susednými obcami a mestami - v prevažnej miere slabšia alebo priemerná úroveň kvality služieb (stravovanie, maloobchodné činnosti) - nedostatočná propagácia goodwillu a cestovného ruchu mikroregiónu - nedostatočná propagácia a informovanosť o mikroregióne navonok - nedostatok turisticky atraktívnych miest pre návštevníkov mikroregiónu - neochota ľudí investovať a začať podnikateľské aktivity v cestovnom ruchu - zánik lyžiarskych stredísk

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

- záujem a ochota obyvateľov mikroregiónu na udržiavanie a rozvíjanie aktivít
- záujem o aktivity a podujatia obyvateľmi zo širšieho regiónu, zo Slovenska i zo zahraničia
- tradične bohatý a pestrý spolkový a klubový život obcí
- dostatok obecných knižníc
- rozvoj a uchovávanie kultúrnych tradícií a folklóru

Šport

- poskytované záujmové športové aktivity pre deti a žiakov
- existujúce športoviská pre mládež, telocvičňa v areáloch základných škôl
- športové areály s futbalovými ihriskami s atletickou dráhou a tribúnou, futbalovým ihriskom pre tréning, posilňovňa
- vybudované florbalové ihriská, tenisový kurt
- tradícia športových podujatí
- rozvoj biatlonu v obci Skalité

Kultúra

- dlhodobá návratnosť investícií
- nerozvinutá kultúrna turistika v rámci mikroregiónu
- absencia združení, záujmových krúžkov v oblasti kultúry
- zlý technický stav kultúrnych domov
- slabá propagácia a reklama kultúrnych aktivít mikroregiónu
- nedostatočné materiálne vybavenie na kultúrne a vzdelávacie podujatia
- nedostatočná infraštruktúra pre návštevníkov na aktívne a atraktívne trávenie voľného času v obciach
- neexistencia zariadenia propagujúceho tradičné remeslá

Šport

- nedostatok športovísk potenciálne využiteľných návštevníkmi mikroregiónu
- nedostatočná infraštruktúra pre návštevníkov na aktívne a atraktívne trávenie voľného času
- chýbajúce areály, ktoré by dokázali priťahovať mládež k športovaniu - hokejbalové ihrisko, fitnesscentrum, väčšia posilňovňa, prípadne menšia krytá plaváreň spojená so saunou a rehabilitáciou
- nedostatok športovo-rekreačných zón a workoutov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANEL NA ROKY 2022+

Príležitosti Mikroregiónu Kysucký triangel	Ohrozenia Mikroregiónu Kysucký triangel
Identita a sebestačnosť - výstavba remeselných dvorov, rozvoj sponzorovania kultúry, obnova zanikajúcich tradícií - vydanie multimediálnych propagačných materiálov o mikroregióne a jeho kultúrnom dedičstve a tradíciách - podpora identity lokálnych výrobcov a miestnych značiek; - vytvorenie stratégie marketingovej podpory malých miestnych výrobcov a remesiel, ich propagácia a priestor na ich integráciu (pravidelné miestne trhy); - zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami a mestami na regionálnej úrovni - podpora poľnohospodárskej malovýroby Cestovný ruch - možnosť rozvíjať agroturistiku - možnosť rozvoja oddychovej turistiky v mikroregióne a jeho okolí - možnosti rozvoja cykloturistických, jazdeckých a náučných chodníkov - vytypovanie lokalít na rozvoj rekreačných aktivít v rámci mikroregiónu - výstavba rekreačných zariadení, výstavba rekreačného príslušenstva - spracovať multimediálne propagačné materiály v rôznych jazykových mutáciách - zefektívnenie spolupráce mikroregiónu s okolitými obcami a mestami a prihraničím - možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EÚ - rozvíjať rodinnú rekreáciu - vypracovať projekt obnovy nevyužívaných objektov pre cestovný ruch - výstavba turistických ubytovní a športových areálov (lyžiarske vleky, biatlonový areál, lyžiarske bežecké stopy...) - rozvinutie zážitkového cestovného ruchu, zameranie na rodinnú turistiku a environmentálne šetrný cestovný ruch; - spolupráca na regionálnej úrovni v rozvoji turizmu	Identita a sebestačnosť - znižovanie atraktívnosti života v mikroregióne pre jeho obyvateľov - nevyváženosť a ohrozenie systémového komplexného prístupu k dlhodobému hospodárskemu rozvoju mikroregiónu - vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...) Cestovný ruch - pokračujúci postupný úpadok rekreačných lokalít na Kysuciach - zaostávanie mikroregiónu v rozvoji cestovného ruchu sa nakoniec odrazí v úrovni kvality života jeho obyvateľov - predstih „konkurenčných obcí a mesta“ v oblasti poznávacej turistiky, športovej a pobytovej turistiky - pomalá výstavba, modernizácia a rekonštrukcia technickej infraštruktúry - administratívne opatrenia obmedzujúce plnohodnotný rozvoj cestovného ruchu - pokles záujmu o návštevnosť mikroregiónu a jeho okolia z radov súčasných a potenciálnych záujemcov - negatívne dopady na životné prostredie v prípade zásadného zvýšenia cestovného - tlak na parkovacie plochy, ruchu - zvýšené náklady na likvidáciu odpadu - prítomnosť prírodných hodnôt výrazne obmedzí rozvoj aktivít cestovného ruchu Kultúra - znižovanie atraktívnosti života v obci pre jej obyvateľov - nezáujem obyvateľov o rozvoj svojho kultúrneho povedomia - zmeny vo vnímaní tradičných hodnôt (pokles záujmu o niektoré hodnoty a tradície) - slabá podpora kultúry zo strany štátu a VÚC - posun priorít mládeže ku konzumnej kultúre - nedostatok finančných prostriedkov na šírenie miestnej kultúry za hranice územia mikroregiónu

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANEL
NA ROKY 2022+**

Kultúra

- spájanie pravidelných tradičných kultúrnych aktivít s podnikateľskými aktivitami, resp. organizovanie kultúrnych aktivít na podnikateľské účely
- zlepšovať kultúrno-spoločenské vyžitie
- rekonštrukcia kultúrnych domov v rámci mikroregiónu
- vybavenie sál v KD technikou - ozvučenie, osvetlenie, prenosné pódium napr. pre kultúrne akcie mimo kultúrnych domov
- rozvoj sponzorovania kultúry
- spracovanie ročného programu kultúrnych podujatí, lepšia koordinovanosť a propagácia kultúrnych aktivít mikroregiónu
- usporadúvanie výročných kultúrnych podujatí pri príležitosti prvej zmienky jednotlivých samosprávnych jednotiek
- výstavba izby (goralská) folklóru a zvyklostí mikroregiónu
- zefektívnenie spolupráce s okolitými obcami na regionálnej úrovni
- podpora záujmových krúžkov zo strany obecnej samosprávy

Šport

- rekonštrukcia a modernizácia stredísk športu
- propagácia športu ako voľnočasovej aktivity dospelých a detí
- zlepšenie spojeností detí do športových aktivít
- podpora záujmových krúžkov zo strany obecnej samosprávy
- možnosť získania finančných prostriedkov z fondov EU
- výstavba nových športovísk (biatlonový areál s lyžiarskymi bežeckými trasami v rámci celého mikroregiónu, ...)

- neuskutočnená rekonštrukcia kultúrnych domov v rámci územia mikroregiónu
- nedostatočne využívaný dom kultúry

Šport

- nedostatok finančných prostriedkov na údržbu existujúcich športových objektov
- nedostatočné materiálne zabezpečenie
- slabá podpora talentovanej mládeže v jednotlivých druhoch športov
- nedostatok finančných prostriedkov samospráv na výstavbu nových športovo-rekreačných objektov
- nevyhovujúca štruktúra kvalifikácie pracovnej sily
- vplyv nežiaducich javov na deti a mládež (závislosti, konzumné kultúry...)

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ
MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

STRATEGICKÁ ČASŤ

Spracovateľ: Regionálna rozvojová agentúra Kysuce, 2022

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ
MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

Obsah

3 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+.....	94
3.1 Strategická vízia Mikroregión Kysucký triangel.....	94
3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov definovaných v strategických dokumentoch PHSR členov Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel pre roky 2014 – 2022	95
3.3 Vízie smerovania rozvoja Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel 2022+	97
Programová časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel 2022+ „Zoznam indikatívnych aktivít“	108
3.5 Realizačná časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022 +	134
3.6 Finančná časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022+	139

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ
MIKROREGIÓNU KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

**3 ROZVOJOVÁ STRATÉGIA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓNU
KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

Rozvojová stratégia nadväzuje na výsledky komplexných analýz uvedených v rámci ekonomických a sociálnych východísk, pričom sa snaží odstrániť alebo zmierniť identifikované disparity pomocou faktorov rozvoja. Hlavným cieľom určenia rozvojovej stratégie je vytvorenie programovej štruktúry pre programovacie obdobie 2022 – 2028 s výhľadom do roku 2035.

3.1 Strategická vízia Mikroregión Kysucký triangel

Pre roky 2022 - 2028 s rešpektovaním vízie EÚ, Slovenskej republiky a v neposlednom rade aj Žilinského samosprávneho kraja na roky 2021+ spracovatelia navrhujú, že:

Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel bude mikroregiónom, v ktorom budú obyvatelom vytvárané podmienky na pokojný a príjemný život. Mikroregión Kysucký triangel bude spoločenstvom ľudí, ktorí majú k tomuto územiu vzťah ako ku skutočnému vlastnému domovu, ktorí si navzájom rozumejú a vážia si jeden druhého.

Mikroregión bude územím bezpečným vo vzťahu k ochrane majetku a zdravia jej obyvateľov i návštevníkov. Bude združením obcí a mesta s atmosférou prirodzenej pohostinnosti a širokou ponukou dostupných a kvalitných služieb.

Mikroregión bude združením vzdelaných, aktívnych a občiansky angažovaných obyvateľov, bude kvalitou života i sociálne zdravým životným prostredím. Bude ponúkať dostatočné množstvo podnetov a podmienok na všestranný občiansky život, na činnosť spolkov, združení a organizácií v širokom spektre záujmových oblastí.

Mikroregión Kysucký triangel má dobrú geografickú a územnú polohu, leží v blízkosti sídiel regiónu a kraja a má napojenie na dopravné siete medzinárodného charakteru. Tieto potenciálne hodnoty bude v plnej miere využívať pre svoj hospodársky a sociálny rozvoj.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

3.2 Zhodnotenie zámerov a cieľov definovaných v strategických dokumentoch PHSR členov Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel pre roky 2014 – 2022

V roku 2014 si jednotliví členovia Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel vypracovali svoje samostatné strategické programové dokumenty PHSR. Obec Skalité: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Skalité na roky 2015 – 2022, ktorý bol schválený v roku 2015.

Obec Čierne: Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Čierne na roky 2015 – 2022, ktorý bol schválený v roku 2015.

Obec Svrčinovec: Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Svrčinovec, Programové obdobie 2015 – 2024, ktorý bol schválený v roku 2015.

Prijaté dokumenty bol rozdelené na 4 strategické oblasti, a to SO 1 Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie, SO 2 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom, SO 3 Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež, SO 4 Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva.

V oblasti SO 1 Dopravná a technická infraštruktúra, životné prostredie sa obce mikroregiónu zaviazali vytvoriť podmienky na ochranu prírodného a životného prostredia na svojom území. Zaviazali sa zabezpečiť koordináciu všetkých subjektov vstupujúcich do prírodného a životného prostredia obcí a mesta mikroregiónu tak, aby ho tieto svojou činnosťou a aktivitami ekologicky, technologicky a inak nezaťažovali. Taktiež sa vo svojich Programoch hospodárskeho a sociálneho rozvoja zaviazali, že budú podporovať a napomáhať vzniku a funkčnému pôsobeniu najnovších systémov a technológií v oblasti efektívneho využívania energií, úspor energií, ekologickej výroby a produkcií.

V oblasti SO 2 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom, sa obce mikroregiónu zaviazali, že budú vytvárať priaznivé sociálne podmienky života pre všetky skupiny obyvateľstva. Taktiež mali zabezpečiť podmienky pre záujemcov o výstavbu nových rodinných a bytových domov. Pre sociálne odkázaných obyvateľov obce sa zaviazali zabezpečiť dôstojný život v primeranom sociálnom prostredí a na základe potrieb a záujmu obyvateľov sa obce zaviazali zabezpečiť kvalitné služby zdravotníckej starostlivosti v relevantných súvislostiach blízkosti zdravotníckych pracovísk a regionálnej nemocnice s poliklinikou a jej službami.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

V oblasti SO 3 Vzdelávanie, kultúra, šport, voľný čas, mládež sa obce mikroregiónu zaviazali, že vytvoria vzdelávacím a výchovným zariadeniam pôsobiacim na svojich územiach všetky potrebné podmienky na plynulý, nerušený, personálne, materiálne a technicky vhodne zabezpečený vzdelávací a výchovný proces. Zaviazali sa aj, že aktívne napomôžu k vytvoreniu podmienok na možnosť vzdelávania všetkým sociálnym a vekovým skupinám. V oblasti „Kultúry, športu a oddychu“ sa obce mikroregiónu zaviazali, že budú ďalej aktívni v ochrane, uchovávaní a rozvíjaní tradícií, zvykov a hodnôt kultúrno-historického charakteru. Pre svojich obyvateľov a návštevníkov sa snažili vytvárať vhodné podmienky na bohatý a pestrý duchovný a kultúrny rozvoj a poznanie.

V rámci potrieb a záujmov svojich obyvateľov sa zaviazali zabezpečiť podmienky na aktívne trávenie voľného času, športovanie a oddych na vybraných a k tomu určených miestach. Snažili sa vytvoriť také predpoklady a podmienky umožňujúce celoročné športové a relaxačné vyžitie sa obyvateľov a návštevníkov svojich obcí a mesta.

SO 4 Cestovný ruch a marketing, práca, podnikanie, moderná samospráva, sa zaviazali, že podporia rozvoj podnikateľských subjektov pôsobiacich na svojich územiach. Taktiež, že budú nápomocné ich hospodárskemu rastu a v záujme rozvoja zamestnanosti vytváraníu vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl. Zaviazali sa tiež, že obce mikroregiónu budú podporovať rozvojové aktivity malých a stredných podnikateľov v jednotlivých priemyselných a pôdohospodárskych oblastiach, že budú nápomocní pri rozvoji súčasných a vzniku nových služieb a produktov.

V oblasti „Cestovného ruchu a propagácie“ sa obce mikroregiónu zaviazali, že sa budú plnohodnotne zaoberať aktívnym rozvojom cestovného ruchu na svojom území, nakoľko si obce definovali a stanovili cestovný ruch, služby a produkty s tým spojené ako nezastupiteľnú integrálnu súčasť hospodárskeho a sociálneho rozvoja svojich obcí a mesta.

Taktiež sa obce mikroregiónu zaviazali, že budú vytvárať podmienky na vlastnú komplexnú a trvalú prezentáciu s využitím všetkých dostupných prostriedkov a foriem v intenciách kvalitnej marketingovej prezentácie a propagácie svojich obcí.

Jednotlivým členom Združeniu obcí Mikroregión Kysucký triangel sa darilo úspešne napĺňať svoje ciele z daného programovacieho obdobia. Tie ciele, ktoré sa im podarilo naplniť iba čiastočne, prípadne nepodarilo naplniť, budú súčasťou spoločného Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022+.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

3.3 Vízie smerovania rozvoja Zdrúženia obcí Mikroregión Kysucký triangel 2022+

Obec Svrčinovec

Mikroregión Kysucký triangel bude dobrým miestom pre život svojich občanov a návštevníkov. S dobrou dopravou, občianskou vybavenosťou, kvalitným životným prostredím a prístupnými službami.

Mgr Renáta Majchráková – starostka obce

Obec Čierne

Víziou Mikroregiónu Kysucký triangel je prispieť k intenzívnemu rozvoju slovenskej časti Trojmedzia v náväznosti na celé údolie spájajúce obce Mikroregiónu "Kysucký triangel" pod spoločným heslom: "Tri obce - jedna dolina".

Ing. Peter Staňo – starosta obce

Obec Skalité

Hlavným cieľom Mikroregiónu Kysucký triangel je vybudovanie dostupnejšej infraštruktúry, ktorá by viedla k rozvoju cestovného ruchu v obciach Skalité, Čierne a Svrčinovec, správať sa zodpovedne k prírodným zdrojom, ponúkať kvalitné školstvo, sociálne služby, tradičnú kultúru, kvalitný verejný priestor a dostupné možnosti pre pohyb, rekreáciu a zdravý životný štýl. Vytvárať a zabezpečuje podmienky pre dôstojný život všetkých obyvateľov. Vyššou vzájomnou a medzinárodnou spoluprácou na pohraničí chceme docieľiť prepojenejší región, čo bude následne smerovať k rýchlejšiemu rozvoju a zvýšeniu úrovne kvality života v Mikroregióne Kysucký triangel.

PaedDr. Jozef Cech - starosta obce

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL
NA ROKY 2022+**

**5 strategických oblastí Zdrúženia obcí Mikroregión
Kysucký triangel**

1. Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

2. Životné prostredie

3. Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

4. Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

5. Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 1 Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Špecifické ciele strategickej oblasti 1:

- 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v mikroregióne**
- 1.2 Zabezpečiť účinné a otvorené moderné samosprávy vytvárajúce priaznivé prostredie v mikroregióne**
- 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania**

Špecifický cieľ 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v mikroregióne

Opatrenia špecifického cieľa 1.1:

- 1.1.1** Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v mikroregióne
- 1.1.2** Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov na území mikroregiónu
- 1.1.3** Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach
- 1.1.4** Vytváranie vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl v záujme rozvoja zamestnanosti

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť účinné a otvorené moderné samosprávy vytvárajúce priaznivé prostredie v mikroregióne

Opatrenia špecifického cieľa 1.2:

1.2.1 Posilnenie a zefektívnenie jednotlivých samospráv na území mikroregiónu

1.2.2 Podpora e-governmentu vo verejnej správe

1.2.3 Podpora spolupráce medzi samosprávami v rámci aj mimo mikroregiónu

Špecifický cieľ 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania

Opatrenia špecifického cieľa 1.3:

1.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách na území mikroregiónu,

1.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania na základných školách na území mikroregiónu

1.3.3 Zabezpečenie podmienok prístupného celoživotného vzdelávania

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 2 Životné prostredie

Špecifické ciele strategickej oblasti 2:

2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v Mikroregióne Kysucký triangel

2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Špecifický cieľ 2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v Mikroregióne Kysucký triangel

Opatrenia špecifického cieľa 2.1:

2.1.1 Zvýšiť % podiel vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu (Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania / zhodnocovania odpadu)

2.1.2 Zaviesť opatrenia na opätovné použitie odpadov

2.1.3 Vysporiadanie sa s environmentálnymi záťažami

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

Opatrenia špecifického cieľa 2.2:

- 2.2.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií v mikroregióne
- 2.2.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení
- 2.2.3 Zavádzanie opatrení na zvyšovanie kvality ovzdušia s osobitným dôrazom na tuhé emisie

Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôbovanie sa zmenám klímy

Opatrenia špecifického cieľa 2.3:

- 2.3.1 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000 a ostatné chránené územia
- 2.3.2 Rozšírenie verejnej zelene, kultivácia životného prostredia obývaných častí mikroregiónu, revitalizácia centier obcí a vybudovanie oddychových zón
- 2.3.3 Revitalizácia potokov a rybníkov, podpora budovania vodozádržných opatrení
- 2.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík

Strategická oblasť 3 Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Špecifické ciele strategickej oblasti 3:

- 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry mikroregiónu**
- 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy**
- 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v mikroregióne**
- 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry mikroregiónu**

Špecifický cieľ 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry mikroregiónu

Opatrenia špecifického cieľa 3.1:

- 3.1.1** Dobudovanie cestného prepojenia Mikroregiónu Kysuckého triangla s jeho okolím
- 3.1.2** Dobudovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov v Mikroregióne Kysuckého triangla
- 3.1.3** Modernizácia hlavných železničných tratí a uzlov, prípadne odstránenie kľúčových úzkych miest na ostatných tratiach

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia špecifického cieľa 3.2:

- 3.2.1** Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok, tvorba vyhradených jazdných pruhov a iných opatrení na preferenciu verejnej osobnej dopravy
- 3.2.2** Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy
- 3.2.3** Tvorba analytických, koncepcných a strategických dokumentov na zabezpečenie zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy vrátane jej propagácie v združení obcí Mikroregiónu Kysucký triangel

Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v mikroregióne

Opatrenia špecifického cieľa 3.3:

- 3.3.1** Skvalitnenie zásobovania miestnych častí mikroregiónu pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd, dažďových vôd
- 3.3.2** Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu a ostatnej drobnej infraštruktúry v mikroregióne
- 3.3.3** Pokrytie územia mikroregiónu kamerovým systémom

Špecifický cieľ 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry mikroregiónu

Opatrenia špecifického cieľa 3.4:

- 3.4.1** Podpora dostupnosti celého územia Mikroregiónu Kysucký triangel výkonným internetom
- 3.4.2** Pokrytie verejných budov a priestranstiev dostupným a voľným WIFI

Strategická oblasť 4 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Špecifické ciele strategickej oblasti 4:

4.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby Mikroregiónu Kysucký triangel

Špecifický cieľ 4.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia špecifického cieľa 4.1:

4.1.1 V reflexii na demografický vývoj v mikroregióne prispôsobenie kapacít a foriem sociálnej starostlivosti, rozvíjanie externej formy sociálnych služieb dôrazom na vylúčené skupiny obyvateľov

4.1.2 Podpora podmienok pre zabezpečenie dostupnej zdravotnej ambulantnej starostlivosti

4.1.3 Podpora komunitných služieb obyvateľom

2.2.2 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov mikroregiónu ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby Mikroregión Kysucký triangel

Opatrenia špecifického cieľa 4.2:

4.2.1 Výstavba nájomných bytových domov v Mikroregióne Kysucký triangel

4.2.2 Aktualizácia strategických a územnoplánovacích dokumentov

Strategická oblasť 5 Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Špecifické ciele strategickej oblasti 5:

5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

5.2 Rozvíjať cestovný ruch v Mikroregióne Kysucký triangel

5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Špecifický cieľ 5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia špecifického cieľa 5.1:

5.1.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obcí mikroregiónu

5.1.2 Podporovať a vytvárať podmienky pre malých a stredných poľnohospodárov a záhradkárov

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

5.1.3 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni

5.1.4 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov

5.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života mikroregiónu (spolky, združenia, podujatia)

Špecifický cieľ 5.2 Rozvíjať cestovný ruch Mikroregiónu Kysucký triangel

Opatrenia špecifického cieľa 5.2:

5.2.1 Zachovanie a vytvorenie atraktivít pre podporu cestovného ruchu

5.2.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu na území mikroregiónu

5.2.3 Propagácia mikroregiónu vo vzťahu k cestovnému ruchu

Špecifický cieľ 5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia špecifického cieľa 5.3:

5.3.1 Zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo

5.3.2 Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva

5.3.3 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na danom území

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Programová časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel 2022+ „Zoznam indikatívnych aktivít“

Strategická oblasť 1 Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie

Špecifický cieľ 1.1 Podporiť hospodársky rozvoj, zavedenie inovácií a spolupracujúce prostredie v mikroregióne

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.1.1 Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v mikroregióne	Vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb Mikroregiónu Kysucký triangel	obce, mikroregión, VÚC
	Podpora výroby a podnikateľských subjektov, ktoré využívajú hlavne surovinové zdroje mikroregiónu, podpora spracovateľov miestnych surovín finančnými a nefinančnými opatreniami, podpora rozvoja živnostenského podnikania so zameraním na využívanie miestnej surovinovej základne	
	Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov	
	Vytvorenie motivačného podnikateľského prostredia za účelom oživenia miestneho podnikania	
	Rozšírenie siete podnikateľských subjektov poskytujúcich služby na území mikroregiónu, napr. o opatrovateľskú službu, kominárske a cintorínske služby	
1.1.2 Systematická podpora začínajúcich podnikateľských subjektov na území mikroregiónu	Organizovanie aktivít, podujatí a vytváranie podmienok na stimuláciu podnikateľských aktivít a rozvoj podnikateľského potenciálu na území mikroregiónu	
	Budovanie vhodného podnikateľského prostredia Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Podpora podnikateľských subjektov, neziskových organizácií a inštitúcií pri získavaní finančných prostriedkov z grantov a fondov EÚ a SR	
	Výber vhodných priestorov pre novovznikajúce podnikateľské subjekty	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

1.1.3 Podpora rozvojových aktivít malých a stredných podnikateľov v jednotlivých podnikateľských oblastiach	Vytváranie podmienok a podpora rozvojových aktivít v jednotlivých podnikateľských oblastiach malého a stredného podnikania
	Vytvorenie ekonomických a technických podmienok pre výstavbu priemyselných zón na území mikroregiónu, príprava územia a realizácia infraštruktúry, výkup súkromných pozemkov pre uskutočnenie investičnej výstavby, výstavba inžinierskych sietí a iné.
	Rekonštrukcia a modernizácia existujúcich priemyselných zón s dôrazom na zavádzanie nových technológií, vyriešenie vlastníckych vzťahov, návrh alternatívnych a zelených riešení rozvoja existujúcich priemyselných zón
	Podpora budovania kooperačných sietí malých a stredných podnikateľských subjektov, vytvorenie inštitucionálnych podmienok na podporu MSP so susednými obcami či mestami
	Podpora výstavby skladových a predajných priestorov, nákup nových technológií do miestnych výrobných prevádzok na území mikroregiónu
	Vypracovať postup podpory, výučby a rozvoja tradičných remesiel na území mikroregiónu, nadviazať spoluprácu vzdelávacích inštitúcií, jednotlivých samospráv, podnikateľských subjektov a obyvateľov mikroregiónu
	Zakladanie MSP s majetkovou účasťou jednotlivých miestnych samospráv, analýza možností rozvoja podnikateľských aktivít v rámci obcí mikroregiónu, spracovanie podnikateľských zámerov obcí, príprava podmienok pre založenie MSP

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

1.1.4 Vytváranie vhodných podmienok pre vznik a dlhodobé udržanie nových pracovných síl v záujme rozvoja zamestnanosti	Podpora systematického poskytovania sociálnych a asistenčných služieb na území mikroregiónu zameraných na zvýšenie zamestnateľnosti jeho obyvateľov (komunitní pracovníci v oblasti sociálnych služieb)
	Podpora kariérneho poradenstva pre nezamestnanosťou najviac ohrozené cieľové skupiny a pre mladých ľudí pri prechode zo školy do praxe poskytovaného individuálnou proklientsky orientovanou formou
	Podpora zamestnanosti v mikroregióne s dôrazom na zapojenie znevýhodnených skupín, skupín ohrozených chudobou a sociálnym vylúčením do aktívneho života cez možnosť využívania projektov štrukturálnych fondov EÚ a SR
	Zakladanie registrovaných sociálnych podnikov s majetkovou účasťou miestnych samospráv

Špecifický cieľ 1.2 Zabezpečiť účinné a otvorené moderné samosprávy vytvárajúce priaznivé prostredie v mikroregióne

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.2.1 Posilnenie a zefektívnenie jednotlivých samospráv na území mikroregiónu	Podpora profesionálneho správania sa zamestnancov samospráv prostredníctvom školení a vzdelávania	obce, mikroregión, VÚC
	Podpora rozvoja ľudských zdrojov a optimalizácie procesov jednotlivých samospráv na území Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Zefektívnenie činností miestnych samospráv mikroregiónu	
	Rekonštrukcia a revitalizácia budov obecných úradov na spoločenské a administratívno-správne centrá so servisným zázemím obcí a mesta mikroregiónu	
	Zriadenie priestorov pre činnosť a aktivity spolkov a združení, materiálno-technické vybavenie daných priestorov, rekonštrukcia a materiálno – technické vybavenie domov kultúry, spracovanie projektovej dokumentácie	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Vybudovanie viacúčelových sál a ich materiálno-technické vybavenie, spracovanie technickej a projektovej dokumentácie
	Informatizačné a materiálno-technické vybavenie priestorov obecných úradov
	Zavedenie systémov hodnotenie kvality samospráv (model CAF)
1.2.2 Podpora e-governmentu vo verejnej správe	Elektronicky komunikujúca a efektívna samospráva v rámci mikroregiónu
	Zvýšenie kvality, štandardu a dostupnosti e-government služieb, zlepšenie dostupnosti dát verejnej správy (mapy, štatistiky) pre občanov a podnikateľské subjekty
	Umožnenie zdieľania e-learningových služieb a iných online služieb používaných verejnou správou aj pre podnikateľské subjekty a občanov a vytvorenie online prostredia
	Rozšírenie možností pre elektronickú identifikáciu, autentifikáciu a autorizáciu a pre elektronické doručovanie zásielok podnikateľským subjektom
	Modernizácia miestnej infraštruktúry pamäťových a fondových inštitúcií mikroregiónu
	Zvyšovanie digitálnej gramotnosti občanov vrátane znevýhodnených skupín
	Spoločný systém elektronizácie pre Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel
1.2.3 Podpora spolupráce medzi samosprávami v rámci aj mimo mikroregiónu	Zavádzanie spoločných úradovní pre samosprávy mikroregiónu, zabezpečenie IKT technológií v mikroregióne a ich bezpečnosť
	Systémová a vzdelávacia podpora medzi jednotlivými samosprávami mikroregiónu
	Výmena informácií a príkladov dobrej praxe medzi samosprávami mikroregiónu
	Organizácia spoločných školení, workšopov a iných podujatí pre samosprávy
	Spoločné zabezpečenie odpadového hospodárstva, spoločný zberný dvor

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 1.3 Modernizovať vzdelávanie vrátane celoživotného vzdelávania

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
1.3.1 Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách a na území mikroregiónu	Zlepšenie podmienok pre zvýšenie hrubej zaškolenosti detí v materských školách na území mikroregiónu	obce, mikroregión, VÚC, SEVAK a.s.
	Výstavba nových objektov materských škôl vrátane prvkov inkluzívneho vzdelávania (inovatívneho prístupu v oblasti vzdelávania), prípadne rozširovanie kapacít existujúcich objektov materských škôl a ich materiálno-technické vybavenie	
	Rekonštrukcia materských škôl v mikroregióne zameraná na zvýšenie energetických úspor - vybavenie budov materských škôl zariadeniami obnoviteľných zdrojov energie (výroba el. energie, tepla, teplej vody), spracovanie technickej a projektovej dokumentácie	
	Rekonštrukcia a modernizácia vnútorného vybavenia materských škôl na území mikroregiónu, Zvýšenie kapacít existujúcich materských škôl	
	Vybudovanie nových prípadne rekonštrukcia existujúcich detských ihrísk pri materských školách, spracovanie technickej dokumentácie	
	Podpora inovatívnych a alternatívnych metód vzdelávania a vyučovacích metód v MŠ	
	Podpora zavádzania neštátnych materských škôl	
1.3.2 Zabezpečenie modernizácie vzdelávania na základných školách, umeleckých školách a pod. v na území mikroregiónu	Rekonštrukcia a modernizácia exteriérov a interiérov základných škôl na území mikroregiónu a prislúchajúcich školských zariadení na zvýšenie energetických úspor a na zvýšenie štandardu výučby na základných školách	
	Výstavba prípadne rekonštrukcia budov telocviční, ich materiálne a technické vybavenie, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Výstavba a rekonštrukcia školských jedální, spracovanie technickej dokumentácie	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

1.3.3 Zabezpečenie podmienok prístupného celoživotného vzdelávania	Zabezpečenie vybavenosti základnej školy interaktívnymi triedami a laboratóriami budúcnosti zvyšujúcimi interaktívnosť a participáciu žiakov
	Zriadenie nových počítačových učební v budovách základných škôl, nákup výpočtovej techniky, vybavenie miestností prezentačnou technikou - PC s dataprojektorom, ...
	Vybudovanie športových ihrísk pre potreby základných škôl na území mikroregiónu, spracovanie technickej dokumentácie a výber vhodnej lokality
	Podpora projektového vzdelávania vedúceho k zvýšeniu praktických zručností žiakov, podpora mobility žiakov (mládeže) v rámci účasti na voľnočasových aktivitách a neformálnom vzdelávaní
	Podpora inovatívnych a alternatívnych metód vzdelávania a vyučovacích metód (vzdelávanie nárečí, goralskej kultúry...)
	Zvýšené uplatnenie modelu inkluzívneho vzdelávania v školách
	Podpora športových tried (frolball, biatlon...)
	Rekonštrukcia a rozšírenie priestorov knižníc, ich modernizácia, obstaranie počítačového vybavenia a dostupnosť internetu v priestoroch knižníc
	Realizácia vzdelávacích kurzov v oblasti výpočtovej techniky, v oblasti tradičných remesiel a v oblasti malého a stredného podnikania, finančné a personálne zabezpečenie
	Zavedenie prvkov duálneho školstva do systému odborného vzdelávania a prípravy
	Zvýšenie atraktivity odborného vzdelávania
	Zvýšenie matematických, prírodovedných, technických a jazykových a IKT zručností a finančnej gramotnosti vrátane podnikateľských vedomostí a ekonomického myslenia žiakov základných škôl a stredných
	Podpora podmienok pre aktivity a kurzy dodatočného a celoživotného vzdelávania
	Podpora podmienok pre zavedenie vzdelávania pre „tretí vek“

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 2 Životné prostredie

Špecifický cieľ 2.1 Skvalitniť obehové hospodárstvo v Mikroregióne Kysuckého triangu

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.1.1 Zvýšiť % podiel vyseparovaných zložiek komunálneho odpadu (Skvalitnenie systému zberu, separácie a zneškodňovania a zhodnocovania odpadu)	Spracovanie štúdie o odpadovom hospodárstve obcí Mikroregiónu Kysucký triangel v súlade s platnou legislatívou Slovenskej republiky a Európskeho spoločenstva	obce, mikroregión, VÚC
	Zvýšenie povedomia obyvateľov mikroregiónu v oblasti triedeného zberu a zhodnocovania biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov, finančné a personálne zabezpečenie	
	Ekonomicky motivovať obyvateľstvo mikroregiónu a zabezpečiť požadované podmienky pre realizáciu separovaného zberu	
	Zriadenie centrálneho dvora separovaného zberu pre mikroregión	
	Zriadenie centrálneho kompostoviska v rámci Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel, prípadne zriadenie kompostovísk na území jednotlivých samospráv mikroregiónu, spracovanie projektovej dokumentácie a výber vhodnej lokality na výstavbu kompostoviska	
	Doplnenie vybavenia dvorov separovaného zberu technickým a ostatným zariadením	
	Realizácia projektu malých domových kontajnerov v mikroregióne, obstaranie veľkoobjemných kontajnerov v obciach mikroregiónu	
	Zavedenie jednotného environmentálneho monitorovacieho a informačného systému v odpadovom hospodárstve na území mikroregiónu	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov o eliminácii vytvárania odpadov	
	Zriadenie centrálnych zberných zborov a centrálnych kompostovísk na území MKT	
2.1.2 Zaviesť opatrenia na opätovné použitie odpadov	Podpora komunitných aktivít pre opätovné použitie produktov (výmenné burzy, predaje z dvora)	
	Opatrenia na opätovné použitie a zhodnocovanie odpadov so zameraním na domáce a komunitné kompostovanie (nákup malých a väčších kompostérov, ...)	
	Výstavba zariadení na opätovné použitie odpadov, vrátane zariadení na recykláciu a opätovné použitie stavebných a iných odpadov	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

2.1.3 Vysporiadanie sa s environmentálnymi záťažami	Odhaľovanie, preverovanie a mapovanie environmentálnych záťaží a nelegálnych čiernych skládok v rámci územia Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Sanácia environmentálnych záťaží a nelegálnych čiernych skládok v rámci Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Predchádzanie vzniku čiernych skládok (edukáciou obyvateľov a podnikateľov, častou kontrolou prostredia)	

Špecifický cieľ 2.2 Podporiť zlepšenie kvality ovzdušia a uplatňovať nízkouhlíkové hospodárstvo

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.2.1 Zintenzívnenie využívania obnoviteľných zdrojov energií v mikroregióne	Podpora výstavby malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie pri zohľadnení miestnych podmienok v rámci mikroregiónu (veterné elektrárne a iné)	obce, mikroregión, VÚC
	Energeticky efektívne nízkouhlíkové hospodárstvo samospráv, podnikateľských subjektov a občanov	
2.2.2 Zvyšovanie energetickej efektívnosti verejných budov, bytových domov, školských zariadení	Vypracovanie energetických auditov verejných budov. Príprava návrhov a projektových dokumentácií pre komplexné riešenia energetiky verejných budov	
	Rekonštrukcia a modernizácia stavebných objektov, energetických zariadení, systémov merania a riadenia, systémov prípravy teplej vody, osvetlenia a pod. vrátane spracovania projektovej dokumentácie a následného monitoringu energetickej efektívnosti	
	Inštalácia malých zariadení na využívanie obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
	Využívanie alternatívnej a kombinovanej výroby tepla a elektrickej energie	
	Modernizácia rozvodov tepla z centrálného zásobovania teplom	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

2.2.3 Zavádzanie opatrení na zvyšovanie kvality ovzdušia s osobitným dôrazom na tuhé emisie	Zvyšovanie využívania energetického poradenstva a iných energetických služieb	
	Zavádzanie systémov energetického a environmentálneho manažérstva, edukačné aktivity na podporu znižovania spotreby energie	
	Modernizácia technologických postupov a technológií na stacionárnych zdrojoch znečistenia ovzdušia vrátane náhrady zastaraných spaľovacích zariadení nízkoemisnými a energeticky účinnejšími zariadeniami	
	Budovanie prvkov zelenej infraštruktúry v Mikroregióne Kysucký triangel a adaptácia urbanizovaného prostredia na zmenu klímy	

Špecifický cieľ 2.3 Zlepšiť kvalitu životného prostredia a podporovať prispôsobovanie sa zmenám klímy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
2.3.1 Realizácia opatrení na zvyšovanie ochrany prírody s dôrazom na územia NATURA 2000 a ostatné chránené územia	Dobudovanie sústavy NATURA 2000 a zabezpečenie dostatočnej starostlivosti o chránené územia v rámci Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel, ako aj ochrana a starostlivosť chránených druhov rastlín a živočíchov na danom území mikroregiónu	obce, mikroregión, VÚC
	Spracovanie koncepčného materiálu obsahujúceho súhrn a postup činností a aktivít, ktorých realizácia zabezpečí komplexnú ochranu prírodného a životného prostredia mikroregiónu	
	Uvedenie do praxe VZN k ochrane prírodného a životného prostredia schválené obecnými zastupiteľstvami jednotlivých samospráv mikroregiónu	
	Zabezpečenia informovanosti, poradenstva a prevencie v oblasti životného prostredia pre občanov, prezentácia a šírenie osvedy v oblasti ŽP	
	Budovanie, revitalizácia a obnova zelenej infraštruktúry mikroregiónu za účelom zachovania a obnovy biodiverzity a ekosystémov, ako aj eliminácia, prípadne likvidácia invázných rastlín a živočíšnych druhov na danom území	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

2.3.2 Rozšírenie verejnej zelene, kultivácia životného prostredia obývaných častí mikroregiónu, revitalizácia centier obcí a vybudovanie oddychových zón	Rekonštrukcia a revitalizácia centier samospráv mikroregiónu	
	Úprava plôch verejnej zelene na území mikroregiónu, výsadba okrasných stromov a krovín s doplnením o vodozádržné prvky (vodné záhrady, malé vodné plochy, zelené steny, zelené strechy a pod.)	
	Doplnenie upravených plôch verejnej zelene lavičkami a preliezkami pre deti, osadenie malých zberných nádob na separované komodity	
	Vybudovanie peších a oddychových zón v intraviláne mikroregiónu podľa jeho priestorových možností	
	Vypracovanie projektovej dokumentácie relevantnej pre oblasť revitalizácie jednotlivých centier jednotlivých mikroregiónu	
	Revitalizácia a údržba existujúcich verejných priestranstiev v rámci intravilánu obcí (regenerácia priestranstiev, zvýšenie podielu zelene, výsadba alejí, stromoradií, regenerácia a obnova zanedbaných trávnikových a kvetinových plôch, ošetrovanie a údržba drevín, krov, ...)	
	Využitie inovatívnych prvkov a materiálov v centrách obcí – solárne striešky, vodné pumpy, vodozádržné betóny a pod.	
	Tvorba a starostlivosť o nelesnú drevinovú vegetáciu v obciach mikroregiónu	
	Nákup materiálu a techniky pre zazeleňovanie a starostlivosť o zeleň	
	Systémové opatrenia na odstraňovanie zabránenie šíreniu invázných rastlín	
2.3.3 Revitalizácia potokov a rybníkov, podpora budovania vodozádržných opatrení	Vybudovanie oddychových zón v okolí riek a potokov a ich následná kultivácia	
	Obnova prirodzených vodozádržných funkcií tokov a inundačných území (obnoviť staré korytá), rekultivácia existujúcich koryt vodných tokov a ich pravidelný monitoring	
	Úprava, regulácia a revitalizácia potokov v katastrálnom území mikroregiónu	
	Vodozádržné opatrenia a prevencia pred povodňami všetkých potokov a ich prítokov	
	Revitalizácia rybníkov na území Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel, zarybnenie potokov v súčinnosti s rybárskymi zväzmi, pravidelné zarybňovanie	
	Drobná infraštruktúra na brehoch riek (zberné koše, stojany na bicykle...)	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Doplnenie a udržiavanie brehových porastov vodných tokov mikroregiónu	
2.3.4 Realizácia preventívnych opatrení na zníženie rizika povodní, požiarov a iných rizík	Zabezpečenie komplexnej ochrany územia mikroregiónu pred povodňami	
	Výstavba a rekonštrukcia vodných stavieb, ako ochranné hrádze, hate a protipovodňové línie, úpravy vodných tokov vrátane manipulačných zariadení, opatrenia spojené so zelenou infraštruktúrou a tiež opatrenia na spomalenie odtoku vody z povodia rieky Kysuce a ich prítokov a bezmenných tokov a opatrenia podporujúce akumuláciu vody v lokalitách obcí na vhodných tokoch	
	Aktualizácia máp povodňového ohrozenia a máp povodňového rizika a plánov, podpora prevencie, prieskumu a sanácie havarijných zosuvov súvisiacich so zmenou klímy, ako aj hydrologických prieskumov zameraných na vymedzenie deficitných oblastí a zabezpečenie pitnej vody	
	Zabezpečenie pripravenosti zložiek krízového riadenia vrátane miestnych hasičských zborov na zvládanie mimoriadnych udalostí	
	Modernizácia technického a vozového parku dobrovoľných hasičských zborov, rekonštrukcia budov pre hasičské zbory	
	Výstavba tréningových a závodných plôch pre hasičské zbory	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 3 Dopravná a technická infraštruktúra, IKT

Špecifický cieľ 3.1 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu dopravnej infraštruktúry mikroregiónu

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.1.1 Dobudovanie cestného prepojenia Mikroregiónu Kysucký triangel s jeho okolím	Projektová príprava pre dobudovanie a rekonštrukciu cestného prepojenia Mikroregiónu Kysucký triangel s jeho okolím v základnej línii transeurópskej dopravnej siete (D3)	obce, mikroregión, VÚC
	Dobudovanie a rekonštrukcia cestného prepojenia Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel s jeho okolím v základnej línii transeurópskej dopravnej siete	
	Spracovanie projektových dokumentácií súvisiacich s napojením na kostrovú sieť dopravných komunikácií v mikroregióne.	
	Budovanie cestných obchvatov obcí, výstavba heliportov	
3.1.2 Dobudovanie, rekonštrukcia, smerovanie a rozšírenie miestnych komunikácií a chodníkov Mikroregiónu Kysucký triangel	Riešenie prechodov pre peších výstavbou lávok a mostov v mikroregióne, spracovanie projektovej dokumentácie výstavby premostenia pre peších	
	Zlepšenie bezpečnosti na prechodoch pre chodcov: rekonštrukcia, údržba, zvýraznenie a nasvietenie prechodov pre chodcov	
	Spevnenie, klopenie a rozšírenie miestnych komunikácií mikroregiónu v súlade s jeho územnými plánmi rozvoja obcí a územným plánom rozvoja Žilinského samosprávneho kraja	
	Dobudovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií a mostov s kvalitnou povrchovou úpravou vrátane prvkov na zvýšenie ich priepustnosti a bezpečnosti všetkých účastníkov cestnej premávky a kvality životného prostredia	
	Rozšírenie parkovísk a výstavba nových parkovacích miest pri cintorínoch, základných školách, materských školách, autobusových zastávkach, pred bytovými domami, pri zdravotných strediskách, a pod., spracovanie technickej dokumentácie	
	Vybudovanie nových komunikácií z priemyselných častí mikroregiónu za účelom odklonu ťažkej nákladnej dopravy mimo centrál obcí	
	Podpora a udržateľnosť správy a údržby miestnych komunikácií	
	Pasportizácia miestnych komunikácií obcí	
	Zavádzanie nových technológií pre parkovanie	
	Výstavba a rekonštrukcia autobusových zastávok	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

3.1.3 Modernizácia hlavných železničných tratí a uzlov, prípadne odstránenie kľúčových úzkych miest na ostatných tratiach	Modernizácia nadradenej železničnej infraštruktúry v línii siete transeurópskej dopravnej siete - Svrčinovec - štátna hranica SR/ČR, Svrčinovec - Skalité štátna hranica SR/PR	
	Príprava projektovej dokumentácie v rámci modernizácie nadradenej železničnej infraštruktúry v rámci transeurópskej dopravnej siete	
	Modernizácia železničných tratí, zvýšenie prepravnej rýchlosti za účelom zachovania a zvýšenia bezpečnosti tratí a kvality životného prostredia	

Špecifický cieľ 3.2 Zvýšiť atraktivitu verejnej osobnej dopravy a nemotorovej dopravy

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.2.1 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba zastávok, tvorba vyhradených jazdných pruhov a iných opatrení na preferenciu verejnej osobnej dopravy	Modernizácia a výstavba nových zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy, spracovanie projektovej dokumentácie	obce, mikroregión, VÚC
	Obnova a budovanie vyhradených jazdných pruhov pre verejnú osobnú dopravu v mikroregióne, rekonštrukcia, modernizácia a výstavba obrátisk cestnej verejnej dopravy a iných opatrení preferencie verejnej osobnej dopravy	
	Zabezpečenie moderných informačných systémov, zlepšenie informovanosti cestujúcich a zlepšenie informačného a oznamovacieho systému v mikroregióne	
3.2.2 Rekonštrukcia, modernizácia a výstavba infraštruktúry pre nemotorovú dopravu a zavádzanie prvkov na zvyšovanie bezpečnosti nemotorovej dopravy	Výstavba, obnova a rekonštrukcia už existujúcich cyklistických komunikácií, budovanie nových cyklistických komunikácií a cyklokoridorov na existujúcich miestnych komunikáciách	
	Zvyšovanie bezpečnosti zraniteľných účastníkov cestnej premávky - odstraňovanie úzkych miest a dobudovanie príslušnej infraštruktúry (chodníky, značenie na komunikáciách) v pešej doprave, výstavba a prevádzka dopravného ihriska pre deti, zavedenie prvkov zvyšujúcich bezpečnosť účastníkov a pod.	
	Budovanie odstavných plôch pre bicykle, budovanie cyklostanov, požičovne bicyklov, nabíjacie stanice pre elektrobicykle	
	Rozšírenie cyklomagistrály do Ošednice s napojením na Bystrickú dolinu	
	Rozšírenie cyklomagistrály do PL a ČR	
	Rekonštrukcia a doplnenie mobiliáru na cyklotrasách mikroregiónu	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Obnova cyklochodníkov a ich prepojenie s kultúrou a cyklotrás na celom území mikroregiónu	
	Vybudovanie osvetlenia na cyklocestách, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Vybudovanie prepojenia Mikroregión Kysucký triangel s Ošadnicou a Mikroregiónom Bystrická dolina	
	Zakúpenie malých pásových vozidiel, alebo skútrov so stopérmi na úpravu lyžiarsko-bežeckých trás vytvorených na cyklomagistrále počas zimnej sezóny	
	Zvýšenie povedomia obyvateľov o alternatívnych spôsoboch dopravy do zamestnania	
	Zabezpečenie materiálneho technického vybavenia per letnú údržbu cyklotrás (traktor, zametač, kosačka, mulčovač a pod.)	
	Systém bike shering a požičovne bicyklov v teritóriu mikroregiónu a v susedných obciach	
3.2.3 Tvorba analytických, koncepčných a strategických dokumentov na zabezpečenie zvýšenia atraktivity verejnej osobnej a nemotorovej dopravy vrátane jej propagácie v Mikroregióne Kysucký triangel	Spracovanie, resp. aktualizácia strategických dokumentov a územnoplánovacích podkladov relevantných pre oblasť dopravy (plán dopravnej obsluhy, ...), spracovanie analytických dokumentov preferujúcich ekologické formy dopravy,	
	Tvorba propagačných materiálov, máp, webových portálov, mobilných aplikácií na propagáciu cyklistickej dopravy a pod.	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 3.3 Zlepšiť kvalitu a dostupnosť technickej infraštruktúry v mikroregióne

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.3.1 Skvalitnenie zásobovania miestnych častí mikroregiónu pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd, dažďových vôd	Dobudovanie rozvodnej siete pre zásobovanie pitnou vodou v miestnych častiach celého mikroregiónu	obce, mikroregión, VÚC
	Analýza technického stavu vodovodnej siete, údržba a rekonštrukcia existujúcej vodovodnej siete pre minimalizovanie strát vo vodovodných sieťach, pravidelný monitoring vodovodnej siete, výstavba regulačných staníc pre miestne vodovody v mikroregióne	
	Ochrana vodných zdrojov, realizácia ochranných opatrení	
	Zamedziť možnostiam znečisťovania povrchových vôd poľnohospodárstvom , pravidelný monitoring	
	Dobudovanie a zvýšenie kapacity verejnej kanalizácie a čistiarní odpadových vôd na území mikroregiónu	
	Skvalitňovanie systému hodnotenia a monitorovania vôd, vodných tokov	
	Vybudovanie individuálnych čističiek vlastníckmi rodinných domov, podnikateľskými subjektmi a prevádzkovateľmi zariadení v mikroregióne	
3.3.2 Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia verejného osvetlenia, miestneho rozhlasu a ostatnej infraštruktúry v mikroregióne	Spracovanie projektovej dokumentácie relevantnej pre oblasť skvalitnenia zásobovania mikroregiónu pitnou vodou a systému odvádzania a čistenia odpadových vôd	
	Spracovanie projektovej dokumentácie výstavby a rekonštrukcie bezdrôtového rozhlasu so všetkými potrebnými náležitosťami (štúdia, ...) v mikroregióne	
	Komplexná výstavba a rekonštrukcia rozhlasu zavedením bezdrôtového systému do všetkých obývaných miestnych častí Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel	
	Rekonštrukcia verejného osvetlenia v obciach Mikroregiónu Kysucký triangel, spracovanie projektovej dokumentácie rekonštrukcie verejného osvetlenia	
	Zavedenie nízkonákladových svetelných bodov v rámci verejného osvetlenia, využitie OZE	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Rekonštrukcia oplatenia cintorínov, ochrana a údržba porastov v okolí cintorínov	
	Výstavba kolumbárií, výstavba a mat. technicko vybavenia cintorínov a domov smútku	
	Rekonštrukcia domov kultúry - interiéry, vybavenie budov kultúrnych domov malými zariadeniami obnoviteľných zdrojov energie, spracovanie technickej a projektovej dokumentácie	
	Vybavenie sál kultúrnych domov technikou - ozvučenie, osvetlenie, klimatizácia, a pod.	
	Nové komunikačné technológie (ekvivalent miestneho rozhlasu)	
3.3.3 Pokrytie územia mikroregiónu kamerovým systémom	Zavedenie a rekonštrukcia kamerového systému na monitorovanie územia mikroregiónu za účelom zníženia kriminality	
	Spracovanie projektovej dokumentácie inštalácie kamerového a bezpečnostného systému	
	Zriadenie pultov centrálnej ochrany na území mikroregiónu	

Špecifický cieľ 3.4 Presadzovať dobudovanie a modernizáciu komunikačnej infraštruktúry mikroregiónu

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
3.4.1 Podpora dostupnosti celého územia Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel výkonným internetom	Pokrytie územia mikroregiónu širokopásmovým internetom	obce, mikroregión, VÚC
	Vybudovanie optických sietí, káblová televízia, digitalizácia Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel	
3.4.2 Pokrytie verejných budov a priestranstiev dostupným a voľným WIFI	Vybudovanie nových bodov wifi sietí (občania, podnikateľské subjekty, základné školy, materské školy, školské kluby, centrá voľného času, knižnice, administratívne budovy samospráv, ...)	
	Rekonštrukcia a posilnenie verejných wifi sietí, zvýšenie ich rýchlostí a kapacít	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 4 Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom

Špecifický cieľ 4.1 Zabezpečiť prispôsobenie sa služieb sociálnej a zdravotnej starostlivosti hlavným výzvam súčasnosti

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.1.1 V reflexii na demografický vývoj v mikroregióne prispôsobenie kapacít a foriem sociálnej starostlivosti, rozvíjanie externej formy sociálnych služieb dôrazom na vylúčené skupiny obyvateľov	Výstavba denného stacionára alebo zariadenia pre seniorov, teda zariadení sociálnych služieb v zmysle neustále meniacich sa podmienok v oblasti demografického vývoja obyvateľov v mikroregióne	obce, mikroregión, VÚC
	Vybudovať alebo zriadiť zariadenie poskytujúce sociálne služby, výber vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Rozvíjanie terénnych foriem opatrovateľskej služby a ošetrovateľskej starostlivosti v zmysle zabezpečenia potrieb klienta prioritne v jeho rodinnom prostredí	
	Zlepšenie úrovne poskytovania domácej ošetrovateľskej starostlivosti, rozšírenie jej služieb o poskytovanie rehabilitačných cvičení, zvýšenie kvality poskytovaných služieb, zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby	
	Vypracovanie koncepčného strategického materiálu definujúceho a stanovujúceho celý komplex produktov a služieb sociálnej zdravotníckej starostlivosti v mikroregióne	
4.1.2 Podpora podmienok pre zabezpečenie dostupnej zdravotnej ambulantnej starostlivosti	Zabezpečiť dostupnosť zdravotnej starostlivosti pre deti a dospelých občanov, zabezpečiť v súčinnosti s okresným mestom a spádovou oblasťou mikroregiónu pre oblasť poskytovania zdravotníckych služieb ich maximálnu dostupnosť	
	Zvýšiť kvalitu poskytovaných zdravotníckych služieb, zvýšenie personálnych kapacít v prípade potreby	
	Udržanie lekární a lekárenských služieb v Združení obcí Mikroregión Kysucký triangel	
	Spoločná koncepcia sociálnej a zdravotníckej starostlivosti v mikroregióne	
	Rekonštrukcia a modernizácia budov zdravotných stredísk a ambulancií	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

4.1.3 Podpora komunitných služieb obyvateľom	Vybudovanie, rekonštrukcia a prístavba denných komunitných centier pre dôchodcov v obciach mikroregiónu	
	Zriadenie klubu dôchodcov, príprava priestorového a materiálneho vybavenia	
	Zabezpečenie stravovania pre dôchodcov a sociálne odkázaných , zabezpečenie priestorov, obstaranie vnútorného vybavenia	
	Vybudovanie rehabilitačného strediska, výbeh vhodnej alternatívy zariadenia zariadenia, spracovanie projektovej dokumentácie	
	Zriadenie hospicu pre potreby mikroregiónu, štúdia opodstatnenosti	
	Vybudovanie nového zariadenia starostlivosti o detí do 3 rokov, spracovanie projektovej dokumentácie, technické a materiálne vybavenie	
	Zriadenie klubu mladých, príprava priestorového a materiálneho vybavenia	
	Podpora služieb pre marginalizované skupiny občanov a týrané ženy, analýza dopytu po uvedených službách, zabezpečenie personálnych kapacít, zabezpečenie priestorov	
4.1.4 Možnosti vzdelávania sa obyvateľov mikroregiónu ohrozených nezamestnanosťou a sociálnou exklúziou	Vytvorenie podmienok na doplnujúce vzdelávanie sa obyvateľov mikroregiónu s nízkou vzdelanostnou úrovňou	
	Využívanie informatizačných systémov na sprostredkovanie vedomostí a poznatkov	
	Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov mikroregiónu s osobitými vzdelávacími potrebami,	
	Podpora celoživotného vzdelávania v systéme univerzít tretieho veku	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 4.2 Podporovať rozvoj bytovej výstavby v Mikroregióne Kysucký triangel

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
4.2.1 Výstavba nájomných bytových domov v Mikroregióne Kysucký triangel	Výstavba nájomných bytových domov s bytovými jednotkami, výber vhodných lokalít a spracovanie technickej dokumentácie	obce, mikroregión, VÚC
	Podpora IBV a HBV na celom území mikroregiónu, budovanie a rekonštrukcia sietí na podporu IBV a HBV	
	Dobudovanie infraštruktúry a úprava okolia nájomných bytových domov podľa potrieb a záujmov individuálnych stavebníkov v mikroregióne	
	Výstavba nájomných bytových domov s využitím malých zariadení obnoviteľných zdrojov energie - fotovoltické panely (výroba elektriny), veterné turbíny (výroba elektriny), slnečné kolektory (výroba tepla), kotly na biomasu (výroba tepla) a tepelné čerpadlá (výroba tepla)	
4.2.2 Aktualizácia strategických a územnoplánovacích dokumentov	Spracovanie územnoplánovacej dokumentácie pre novú IBV, doplnenie záväzných častí územných plánov o normatívy bližšie definujúce a určujúce podmienky bytovej výstavby vrátane umiestňovania inžinierskych sietí, spracovanie prehľadov významných krajínovotvorných prvkov v území ako podkladov pre limitovanie ďalšieho rozvoja s možnými negatívnymi dopadmi na kvalitu životného prostredia	
	Začlenenie jednotlivých parciel nožnej výstavby do územného plánu jednotlivých samospráv mikroregiónu za stavebné parcely, vypracovanie urbanistických štúdií pre dané lokality	
	Vypracovanie územného plánu, ktorý sústavne a komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, určuje jeho zásady, navrhuje vecnú a časovú koordináciu činností ovplyvňujúcich životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalo udržateľného rozvoja	
	Majetkovo-právne vysporiadanie vlastníckych vzťahov k pozemkom vo vybraných lokalitách a vybudovanie potrebnej infraštruktúry	
	Zámer spracovania územného plánu celého Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel, spracovanie štúdie o komplexnej výstavbe v celej doline mikroregiónu	
	Spracovanie projektov pozemkových úprav a realizácia pozemkových úprav	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 5 Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport

Špecifický cieľ 5.1 Podporovať identitu a sebestačnosť obyvateľov, rozvíjať spoluprácu na národnej a medzinárodnej úrovni

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.1.1 Vytvoriť podmienky pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselných zručností do života obcí mikroregiónu	Podpora zavádzania remeselníckych dielní pre remeslá, ktoré sú charakteristické pre dané obce na území mikroregiónu	obce, mikroregión, VÚC
	Tvorba funkčných väzieb medzi inštitucionálnym zázemím podnikateľských subjektov pôsobiacich na území mikroregiónu a prezentátormi ľudových zvykov a remesiel	
	Vytváranie priestoru pre transfer tradičných ľudových postupov do moderného umenia a dizajnu mikroregiónu	
	Snaha o vytvorenie mobilných stánkov a výstavníckeho mobiliáru (zapožičiavanie medzi jednotlivými samosprávami mikroregiónu, napr. stany, stoly, stoličky a pod.) a vybudovanie prípadne rekonštrukcia objektov pre skladovanie tohto vybavenia	
	Vytváranie podmienok pre etablovanie tradičných ľudových zvykov a remeselníckych zručností do života obcí a mesta mikroregiónu	
	Udržiavanie existujúcich ľudových tradícií, podpora remeselníckej výroby, postupné oživovanie ďalších miestnych ľudových tradícií a zvykov (stavenie mája, zábavy ...)	
	Budovanie remeselníckych dvorov, výber a rekonštrukcia vhodných budov na alokáciu remeselných dvorov, zabezpečenie personálnych kapacít, materiálne zabezpečenie remeselných dvorov predmetmi s kultúrne-historickou hodnotou	
	Vytvorenie jedinečnej regionálnej značky kvality produktov z mikroregiónu	
5.1.2 Podporovať a vytvárať podmienky pre malých a stredných poľnohospodárov a záhradkárov	Využívanie miestnych a regionálnych produktov pri verejnom stravovaní detí a zamestnancov samosprávy	
	Podporiť a propagovať drobný predaj poľnohospodárskych produktov formou predaja z dvora	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Rekonštrukcia infraštruktúry hospodárskych dvorov, budov a hál v areáli hospodárskych dvorov, nákup nových technológií, vypracovanie podnikateľských plánov a štúdie uskutočniteľnosti daného zámeru	
	Podpora spolkov záhradkárov, včelárov a pod., propagácia ich lokálnej produkcie (formou farmárskych trhov a pod.)	
5.1.3 Vytvárať siete a partnerstvá pre potreby projektovej spolupráce na miestnej, regionálnej, národnej a medzinárodnej úrovni	Podpora občianskych iniciatív, projektov multisektorovej spolupráce a efektívne fungovanie sietí v rámci Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Prehľbovanie spolupráce rôznych socioekonomických partnerov na území mikroregiónu za účelom jeho integrovaného rozvoja	
	V spolupráci so socioekonomickými partnermi pravidelné monitorovanie napĺňania PHSR Mikroregiónu Kysucký triangel, operačných programov a ostatných strategických dokumentov relevantných pre územie mikroregiónu a vyhodnocovanie ich dopadov na danom území mikroregiónu	
	Podpora vytvorenia, alebo začlenenia do existujúcej MAS	
5.1.4 Rozvíjať cezhraničnú, interregionálnu a medzinárodnú spoluprácu regionálnych subjektov	Využitie nadviazaných cezhraničných partnerstiev na ďalší rozvoj bilaterálnej i multilaterálnej cezhraničnej spolupráce	
	Rozvíjanie cezhraničných partnerstiev miestnych akčných skupín	
	Zintenzívnenie účasti jednotlivých členov mikroregiónu na projektoch medzinárodnej a nadnárodnej spolupráce prispievajúcich k naplneniu stratégie PHSR Mikroregiónu Kysuckého triangu	
5.1.5 Vytváranie podmienok pre rozvoj občianskeho, duchovného a športového života mikroregiónu (spolky, združenia, podujatia ...)	Priestorové podmienky pre činnosť spolkov a združení (najmä v rekonštruovaných kultúrnych domoch, pódiiach, amfiteátroch ...)	
	Udržiavanie tradície organizovania etablovaných športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a podujatí v mikroregióne	
	Podporovať spoluprácu pri organizovaní športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít a vytvárať podmienky na ich rozvoj	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Ďalší rozvoj ľudských zdrojov v oblasti športových, voľnočasových a kultúrno-spoločenských aktivít ako nevyhnutný predpoklad ich skvalitňovania	
	Vytváranie podmienok pre zvyšovanie možností zmysluplného využívania voľného času vrátane organizačného zabezpečenia a udržiavania, rozširovania a modernizácie potrebnej infraštruktúry	
	Dobudovanie a modernizácia športových areálov v rámci mikroregiónu na viacúčelové športové a relaxačné centrá, materiálové a technické vybavenie objektov športových areálov, umelé osvetlenie	
	Dobudovanie novej siete malých ihrísk a rekonštrukcia už existujúcich ihrísk na území mikroregiónu, vybudovanie nových viacúčelových ihrísk, ich materiálo-technické a servisné vybavenie, spracovanie technickej dokumentácie	
	Výstavba nových tribún na štadiónoch so zariadením aj pre iné druhy športu a na relax, rekonštrukcia oplotenia futbalových ihrísk	
	Vytváranie materiálnych a technických podmienok na rozvoj výkonnostného a rekreačného športu na území mikroregiónu	
	Spolupráca s občianskymi združeniami, inými právnickými a fyzickými osobami, pôsobiacimi v oblasti telesnej kultúry, zabezpečenie personálnych kapacít	
	Zámer podpory lyžiarskych výcvikov pre deti základných škôl v rámci mikroregiónu	
	Biatlonový areál na území mikroregiónu	
	Plán lokalít oddychu, turizmu a rekreácie na území mikroregiónu	
	Atletický areál so športovými ihriskami, modernizácia a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	
	Budovanie lyžiarskych vlekov ich rekonštrukcia a modernizácia spolu s obslužnou infraštruktúrou	
	Prepojenie obcí lanovkou MKT, Ošadnice prípadne do PL, ČR,	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Špecifický cieľ 5.2 Rozvíjať cestovný ruch v združení obcí Mikroregión Kysucký triangel

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.2.1 Zachovanie a vytvorenie atraktivít pre podporu cestovného ruchu	Budovanie turistických a náučných trás pre žiakov, študentov, rodiny s deťmi, náročných klientov s využitím kultúrno-historického, folklórneho aj prírodného bohatstva	obce, mikroregión, VÚC
	Zachovanie a rozvoj ľudových tradícií (folklórny tanec, hudba a spev, ľudové remeslá, ľudový odev a doplnky, pôvodné bývanie a hospodárenie) a ich maximálne využitie v cestovnom ruchu a agroturistike, zabezpečenie priestorov, finančných a materiálnych prostriedkov	
	Tvorba komplexných produktov cestovného ruchu s využitím jedinečností a miestnych atraktivít mikroregiónu, ako sú Trojmedzie, Šance – Valy, Trojmedzie	
	Zavádzanie produktov a služieb cestovného ruchu prístupných všetkým cieľovým skupinám vrátane seniorov, zdravotne postihnutých, cudzincov a pod.	
	Podpora udržania a ďalšieho rozvoja inštitucionálneho zázemia koordinujúceho a podporujúceho rozvoj cestovného ruchu	
	Zabezpečenie a postupné rozširovanie mechanizmu financovania cestovného ruchu v mikroregióne prostredníctvom platnej legislatívy	
	Prehľbovanie spolupráce mikroregiónu s krajskou organizáciou cestovného ruchu, oblastnými organizáciami cestovného ruchu a ostatnými aktérmi cestovného ruchu za účelom ďalšieho rozvoja cestovného ruchu v Mikroregióne Kysucký triangel	
	Udržiavať jedinečné črty mikroregiónu a využiť ich na tvorbu produktov cestovného ruchu	
	Doplnenie značenia a mobiliáru trás v zmysle zvyšovania ich atraktivity, zabezpečenie primeranej údržby a obnovy mobiliáru na vytvorených trasách a zabezpečenie dostatočných informačných zdrojov o atraktivitách územia vo svojom okolí	
	Vzájomné prepájanie trás mikroregiónu s trasami v susediacich obciach či mestách	
	Zámer zriadenia turisticko-kultúrno-informačných centier v rámci mikroregiónu	
	Budovanie a obnova cyklotrás a trás pre bežecké lyžovanie a modernizácia služieb pre ich užívateľov	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Plán peších turistických, cykloturistických a lyžiarsko-bežeckých tratí v katastri mikroregiónu s prepojením na okolité obce či mestá	
	Spracovanie koncepcie rozvoja cestovného ruchu mikroregiónu	
5.2.2 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu na území mikroregiónu	Podpora služieb, tvorby, ponuky produktov a vytváranie vhodných podmienok na vznik, uchovanie, obnovu a rozvíjanie podnikateľských aktivít a služieb v rámci cestovného ruchu a turizmu	
	Prepojenie obcí Mikroregiónu Kysucký triangel so subjektmi cestovného ruchu a agroturistiky.	
	Spracovanie koncepcie spolupráce mikroregiónu s okolitými turistickými lokalitami a domácimi i zahraničnými CK a podnikateľmi v oblasti CR	
	Dlhodobá podpora miestnych podnikateľských subjektov	
	Výber vhodných priestorov pre novovznikajúce podnikateľské subjekty	
	Využitie existujúcich prvkov pre účely cestovného ruchu	
	Výstavba, rekonštrukcia a modernizácia ubytovacích zariadení a kempov	
5.2.3 Propagácia mikroregiónu vo vzťahu k cestovnému ruchu	Uzavrieť s podnikateľmi dohody o poskytovaní služieb v agroturistike a cestovnom ruchu a o propagovaní ich služieb v rámci Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel	
	Spracovanie koncepcie „propagácie“ histórie mikroregiónu v multimediálnej forme	
	Spracovanie komplexného informačného bulletinu o historickom vývoji a tradíciách jednotlivých samospráv Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel pre školy a subjekty cestovného ruchu	
	Využívanie nových foriem propagácie cestovného ruchu a kultúry na území mikroregiónu	
	Pravidelné vydávanie newsletteru mikroregiónu (zima/leto)	
	Doplnenie a rozšírenie máp a turistických informácií na cyklomagistrálach mikroregiónu	
	System plošných informačných a propagačných panelov a značiek orientujúcich návštevníkov v rámci katastrálneho územia mikroregiónu, informačné tabule v rôznych jazykoch	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

	Zavedenie systému počítania návštevnosti zariadení MKT	
	Živé panorámy z vyhliadkových veží a významných vyhliadkových miest mikroregiónu	

Špecifický cieľ 5.3 Racionálne a efektívne využívať prírodné a kultúrne dedičstvo

Opatrenia	Indikatívne aktivity	Vykonávateľ
5.3.1 Zveľaďovať hmotné a nehmotné kultúrne dedičstvo	Identifikácia jedinečných znakov kultúrneho dedičstva mikroregiónu a ich využitie pre potreby návštevníkov	obce, mikroregión, VÚC
	Pokračovanie digitalizácie všetkých foriem hmotného aj nehmotného kultúrneho dedičstva za účelom jeho zachovania a zabezpečenia ľahšieho prístupu laickej aj odbornej verejnosti	
	Zvyšovanie reálnej dostupnosti k prvkom kultúrneho dedičstva na území mikroregiónu	
	Výstavba letných pódíí, amfiteátrů v jednotlivých častiach mikroregiónu	
	Organizovanie pravidelných kultúrnych podujatí (hody, deň matiek, súťaže, výstavy a pod.)	
	Spracovanie kalendára kultúrnych podujatí na celý rok v mikroregióne, priebežne ho aktualizovať, rozšíriť žánrovú ponuku s orientáciou na hodnotný kultúrny prínos	
	Propagácia kultúry na internete prostredníctvom www stránok obcí mikroregiónu, obsahová analýza www stránok, priebežná aktualizácia www stránok, vytvorenie nových www stránok v prípade potreby	
	Výstavba a rekonštrukcia infraštruktúry pre kultúru (múzeá, galérie, knižnice a pod.)	
	Zachovanie krajinného rázu typického pre obce Mikroregiónu Kysucký triangel	
	Zachovanie a využívanie pôvodných drevín v lesníctve a typických plodín a starých odrôd typických pre mikroregión	

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

5.3.2 Zachovávať kvalitu a rozmanitosť prírodného dedičstva	Obnova, zveľadenie a propagácia prírodných pamiatok	
	Inovatívne spôsoby sprístupňovania umeleckých diel verejnosti	
5.3.3 Podporiť renováciu kultúrnych pamiatok a iných historických objektov na danom území mikroregiónu	Rekonštrukcia a reštaurovanie kultúrnych pamiatok a historických objektov ako aj pamiatkových zón a zabezpečenie ich primeranej ochrany a udržiavania	
	Inovatívne formy prezentovania kultúrnych pamiatok na území mikroregiónu	
	Opätovné využívanie objektov na komerčné účely pri zachovaní ich vzhľadu a jedinečnosti	
	Rekonštrukcia tradičnej architektúry a zriadenie stálych expozícií z pôvodného štýlu obyvateľov jednotlivých častí mikroregiónu, výber vhodných objektov, vyriešenie vlastníckych vzťahov, rekonštrukcia a vybavenie expozícií	

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

3.5 Realizačná časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022 +

Realizačná časť PHSR Združenia obcí MKT 2022+ určuje jednotlivé kroky, ktoré je potrebné pravidelne vykonávať, aby bol PHSR Združenia obcí MKT 2022+ napĺňaný a aby sa mohli dosahovať ciele stanovené v strategickej časti. PHSR Združenia obcí MKT 2022+ môže byť kvalitne napĺňaný iba za predpokladu pravidelného vyhodnocovania a sledovania plnenia opatrení a vývoja a ďalej za predpokladu napĺňania princípov: spolupráce, partnerstva, transparentnosti, otvorenosti, strategického riadenia, medzisektorovej spolupráce, komunikácie, participácie – atď.

Cieľom realizačnej časti je teda definovať:

1. základné parametre riadenia implementácie PHSR Združenia obcí MKT 2022+ ako základného strategického dokumentu PHSR Združenia obcí MKT 2022+
 1. vzťah PHRSR ŽSK 2021+ k tvorbe a realizácii IÚS a IÚI ako nástrojov integrovaného územného rozvoja s využitím fondov EÚ.

Na realizačnú časť PHSR je potrebné nahliadať ako na živý dokument reagujúci na meniace sa vonkajšie aj vnútorné podmienky determinujúce miestny rozvoj. Jeho realizácia musí byť starostlivo sledovaná a program podľa potreby dopĺňaný a upravovaný.

Realizácia PHSR Združenia obcí MKT 2022+ bude prebiehať vo väzbe na akčný plán aktivít zostavený na podstave programových rozpočtov obcí Mikroregiónu Kysucký triangel.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

3.5.1 Merateľné ukazovatele dopadu podľa piatich strategických oblastí

Strategická oblasť 1	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Podnikanie, práca, moderná samospráva a vzdelávanie	Počet MSP na území mikroregiónu	počet	ŠÚ SR
	Počet samostatne zárobkovo činných osôb	počet	ŠÚ SR
	Zamestnanosť / Nezamestnanosť	%	ŠÚ SR
	Počet zavedených spoločných úradovní	Počet	Vlastné zdroje
	Počet škôl, ktoré uplatňujú inkluzívny model vzdelávania	počet	ITMS 2014+
	Počet žiakov v ZUŠ	Počet žiakov	CVTI / vlastné zdroje

Strategická oblasť 2	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Životné prostredie	Nárast podielu vyseparovaných a zložiek z komunálneho odpadu	%	Vlastné zdroje/ ITMS 2014+
	Nárast produkcie tepelnej a elektrickej energie vyrobenej obnoviteľnými zdrojmi energie u realizovaných projektov	kWh	ITMS 2014+
	Zníženie produkcie emisií PM 10, SO ₂ , NO _x u realizovaných projektov	t/rok	ITMS 2014+
	Modernizované zberné dvory	Počet	Vlastné zdroje
	Podiel územia zaradeného do sústavy NATURA 2000	%	Zdroj SAŽP

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA
ROKY 2022+**

Strategická oblasť 3	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Dopravná a technická infraštruktúra, IKT	Dopravná nehodovosť	Počet dopravných nehôd	OR PZ v Čadci - Okresný dopravný inšpektorát
	Denné intenzity dopravy	Počet prejazdov vozidiel zameraných na meranom úseku cesty	Slovenská správa ciest
	Počet prepravených osôb VD	Počet osôb	SAD Žilina, a.s.
	Novo vybudované cyklocesty	km	Vlastné zdroje
	% územia pokryté 5G sieťou	%	ŠÚ SR

Strategická oblasť 4	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Sociálne služby, zdravotníctvo, bývanie a služby občanom	Podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby	%	IROP / Vlastné zdroje
	Počet lekárov a iných zdravotníckych pracovníkov primárneho kontaktu	počet	Vlastné zdroje
	Obývané nájomné byty	počet	ŠÚ SR
	Podiel dokončených bytov v roku 2028 oproti roku 2022	%	ŠÚ SR
	Počet účastníkov, ktorí absolvovali aktivity na zlepšenie zručností a zvýšenie gramotnosti	počet	ITMS 2014+

Strategická oblasť 5	Ukazovateľ	Jednotka	Zdroj
Identita a sebestačnosť, cestovný ruch, kultúra a šport	Návštevnosť ubytovacích zariadení v mikroregióne	Počet ubytovaných	ŠÚ SR
	Priemerný počet prenocovaní v mikroregióne	Počet prenocovaní	ŠÚ SR
	Počet projektov podporujúcich tradičných remeselníkov a remeselnú výrobu	Počet projektov	ITMS/ Vlastné zdroje
	Výkony kultúrno-osvetových zariadení	Počet podujatí	Ministerstvo kultúry SR
	Výkony kultúrno-osvetových zariadení	Počet účastníkov	Ministerstvo kultúry SR

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

3.5.2 Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie PHSR

Garantom dokumentu je Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel zastúpený svojimi orgánmi. Pri samotnej realizácii PHSR sú zainteresovaní aj ostatní aktéri regionálneho rozvoja v území, ktorí sa podieľajú na realizácii aktivít. Zoznam kľúčových aktivít je uvedený v akčných plánoch, ktoré sa budú aktualizovať v období platnosti PHSR.

Vrcholným článkom procesu implementácie PHSR Združenie obcí MKT 2022+ sú nasledujúce orgány obcí Mikroregiónu Kysucký triangel:

- Zastupiteľstvá obcí –Mikroregiónu Kysucký triangel
- Valná hromada Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel

Do procesu implementácie sú zapojené aj ďalšie subjekty, ako napr. SEP z územia mikroregiónu.

Hlavnými úlohami Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel a jeho jednotlivých členov v rámci inštitucionálneho a organizačného zabezpečenia realizácie PHSR budú najmä:

1. riadiť implementáciu akčného plánu PHSR,
2. realizovať projekty a iné aktivity naplňajúce strategické a špecifické ciele PHSR, vychádzajúc prioritne z platného akčného plánu,
3. vyčleňovať z rozpočtov členov finančné prostriedky potrebné na realizáciu aktuálnych projektov a iných aktivít,
4. podporovať spoluprácu medzi hlavnými aktérmi rozvoja na území mikroregiónu a koordinovať ich aktivity,
5. pravidelne monitorovať a vyhodnocovať plnenie akčného plánu na základe stanovených merateľných ukazovateľov,
6. aktualizovať dokument podľa vzniknutej spoločenskej potreby,
7. komunikovať poslanie a stratégiu PHSR, postup naplňovania cieľov formou jednotlivých projektov a iných aktivít smerom k obyvateľom mikroregiónu, odbornej verejnosti a inštitúciám a médiám.

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

3.5.3 Systém monitorovania a hodnotenia plnenia PHSR

Základom nového strategického prístupu v oblasti monitoringu a hodnotenia pre programové obdobie 2022 + je dôraz kladený na jasné definovanie cieľov a orientácia na výsledky intervencií. Monitoring PHSR na roky 2022+, ako strednodobého plánovacieho nástroja hospodárskeho a sociálneho rozvoja, bude realizovať Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel, pričom monitorovanie a hodnotenie bude realizované členmi na úrovni jednotlivých projektov. Monitorovanie na úrovni jednotlivých projektov bude realizované formou vyhodnocovania plnenia výstupových a výsledkových monitorovacích ukazovateľov, monitorovanie na úrovni programu bude realizované na úrovni dopadových ukazovateľov v členení podľa jednotlivých strategických cieľov.

Tabuľka 24: Plán monitorovania a hodnotenia PHSR Združenie obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022+

Aktivita	Termín
Monitorovanie realizácie PHSR - každoročne	Do 31.3. daného roka za obdobie k 31.12 predchádzajúceho roka - individuálne jednotliví členovia sami za seba
Hodnotenie uprostred obdobia realizácie PHSR	v roku 2025
Hodnotenie po ukončení PHSR	v roku 2029
Mimoriadna aktualizácia a hodnotenie PHSR	podľa potreby

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Výstupom procesu monitorovania bude monitorovacia správa predložená na rokovanie orgánov Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel a následne komunikovaná prostredníctvom zvolených informačných prostriedkov odbornej aj širokej verejnosti. Pre proces monitorovania uprostred monitorovacieho obdobia a na konci monitorovacieho obdobia môže byť podľa aktuálnej potreby zriadený ad hoc monitorovací výbor zložený zo zástupcov mikroregiónu, odborníkov a inštitúcií pôsobiacich na jeho území a podieľajúcich sa na regionálnom rozvoji.

3.6 Finančná časť PHSR Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022+
Finančný plán realizácie Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel na roky 2022+ ako spoločného programu rozvoja obcí vychádza z disponibilných alokácií pre územie tohto územia v častiach, ktoré súvisia s napĺňaním stanovených cieľov PHSR a schopnosťou aktérov v tomto území úspešne využívať externé zdroje na účely rozvoja územia, tzv. absorbčná kapacita. Pri zohľadnení oboch podmienok determinujúcich možný odhad financií využiteľných pre napĺňanie cieľov PHSR je možné vychádzať z realistického variantu plánovaného čerpania štrukturálnych a investičných fondov EÚ, Plánu obnovy a odolnosti SR a ďalších nástrojov z centrálnych riadených programov a z národných programov pri zohľadnení špecifik Združenia obcí Mikroregión Kysucký triangel.

3.6.1 Centrálné riadené európske programy

Okrem štrukturálnych fondov (ESIF), ktorých riadenie zdieľa EÚ a jednotlivé členské štáty, a prostredníctvom ktorých sa dnes financuje prevažná väčšina výdavkov EÚ, existuje druhý spôsob financovania z EÚ, a to prostredníctvom fondov, ktoré sú spravované centrálné a priamo Európskou komisiou alebo jej poverených inštitúcií – tzv. centrálné riadené programy. Ich finančná perspektíva bude v programovom období 2021–2027 významne narastať, avšak sú spojené s náročným procesom prípravy.

Hlavné centrálné riadené programy, ktoré sú dostupné miestnym lokálnym samosprávam patria:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

PLÁN OBNOVY

Východiská Plánu obnovy obsahujú priority vlády SR a jeho jednotlivé komponenty ktoré sú navrhnuté tak, aby pomohli vyviesť slovenskú ekonomiku z krízy vyvolanej pandémiou COVID-19, akcelerovať digitálnu a zelenú tranzíciu ekonomiky, prispieť k splneniu európskych reformných a investičných požiadaviek a aby zabezpečili základ pre dlhodobý ekonomický rozvoj SR.

Z plánu obnovy môže Slovensko čerpať takmer 6 miliárd eur.

Plán obnovy je postavený na nasledujúcich piatich oblastiach:

1. Zelená ekonomika (obnoviteľné zdroje energie a energetická infraštruktúra; obnova budov; udržateľná doprava; dekarbonizácia priemyslu; adaptácia na zmenu klímy) – plánovaná alokácia 2,3 mld. EUR
2. Vzdelávanie (dostupnosť, rozvoj a kvalita inkluzívneho vzdelávania na všetkých stupňoch; vzdelávanie pre 21. storočie; zvýšenie výkonnosti slovenských vysokých škôl) – plánovaná alokácia 0,9 mld. EUR
3. Veda, výskum, inovácia (efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja, inovácie a digitálnej ekonomiky; lákanie a udržanie talentov) – plánovaná alokácia 0,7 mld. EUR
4. Zdravie (moderná a dostupná zdravotnícka starostlivosť; humánna, moderná a dostupná starostlivosť o duševné zdravie; dostupná a kvalitná dlhodobá sociálno-zdravotná starostlivosť) – plánovaná alokácia 1,5 mld. EUR
5. Efektívna verejná správa a digitalizácia (zlepšenie podnikateľského prostredia; reforma justície; boj proti korupcii a praniu špinavých peňazí, bezpečnosť a ochrana obyvateľstva; zdravé verejné financie; digitálne Slovensko (štát v mobile, kybernetická bezpečnosť, rýchly internet pre každého, digitálna ekonomika)) –plánovaná alokácia 1,1 mld. EUR

REACT: EU

REACT-EU (Pomoc pri obnove v rámci politiky súdržnosti a pri obnove území v Európe) je iniciatíva, ktorá predstavuje ďalšiu fázu a rozšírenie reakcie na krízu a opatrení na nápravu dôsledkov tejto krízy realizovaných prostredníctvom Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus a Investičnej iniciatívy v reakcii na koronavírus plus. Prispeje k zelenej, digitálnej a odolnej obnove hospodárstva. REACT-EU dopĺňa do existujúcich programov politiky súdržnosti nové dodatočné zdroje a neuskutočňuje sa na úkor žiadneho iného programu ani neodčerpáva zo zdrojov plánovaných

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

na budúce roky. Celkovo by Slovensko z európskeho protikrízového nástroja malo dostať až 780 miliónov eur

FONDY EHP A NÓRSKA

V minulom období boli podporené projekty zamerané na oblasť kultúry, občianskej spoločnosti, dobrej správy vecí verejných, základných práv a slobody, a ďalej na oblasť životného prostredia, energetiky, zmeny klímy a nízkouhlíkového hospodárstva. V nasledujúcom období do roku 2027 je možné opäťovne počítať s Nóorskymi fondmi.

EPC FINANCOVANIE

Hlavným predmetom energetických služieb so zaručeným výsledkom (Energy Performance Contracting - EPC) je návrh, projektovanie a realizácia investičných úsporných opatrení v existujúcej budove, areáli alebo inej prevádzkovej jednotke vrátane energetického manažmentu. Investičné náklady hradí dodávateľ, úsporné opatrenia sú niekoľko rokov splácané z dosiahnutých úspor. Táto metóda je predovšetkým vhodná pre štátne inštitúcie a organizácie, pre kraje, mestá, obce a ich príspevkové organizácie.

MODERNIZAČÝ FOND

Hlavným cieľom Modernizačného fondu je podporiť členské štáty modernizáciou a dekarbonizáciou ich energetických systémov. Modernizačný fond bude podporovať projekty, ktoré pomôžu splniť ciele pre znižovanie emisií skleníkových plynov, zvyšovanie energetickej účinnosti a rozvoja obnoviteľných zdrojov energie.

Ineterreg Europe, Interreg Central Europe, Interreg Danube

Podpora je zameraná na všetky tematické ciele kohéznej politiky od výskumu a inovácií, životného prostredia, klimatických zmien, sociálnej problematiky, dopravy a mobility až k previazaným oblastiam integrovaného rozvoja.

MEDZINÁRODNÝ VIŠEGRÁDSKY FOND

Medzinárodný Visegrádsky fond (The International Visegrad Fund) je medzinárodná donorská organizácia založená na podporu regionálnej spolupráce v rámci Visegrádskeho regiónu (V4) i medzi regiónom V4 a ďalšími krajinami, regiónom západného Balkánu a Východného partnerstva.

Medzi ostatné kľúčové centrálné riadené programy patria:

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

- **Horizont Európa/Horizon Europe** (veda, konkurencieschopnosť, inovácia),
- **Connecting Europe Facility - CEF** (Nástroj pre prepojenie Európy – transeurópska dopravná, energetická a digitálna infraštruktúra),
- **Erasmus+** (vzdelávanie/odborná príprava, mládež, šport),
- **Kreatívna Európa/Creative Europe** (delí sa na dve časti: Kultúra a Media; kultúrna a jazyková rozmanitosť, kultúrne dedičstvo a konkurencieschopnosť, audiovizuálna tvorba),
- **CERV/Citizenship, Equality, Rights and Values** - Práva a hodnoty, nahradil program Europe for Citizens/Európa pre občanov, podporuje európske práva, hodnoty, rovnosť a participáciu občanov),
- **LIFE** (životné prostredie, zmena klímy),
- **Program pre jednotný trh** (bezpečnosť potravín, ochrana spotrebiteľa, konkurencieschopnosť MSP, efektívny jednotný trh, európske štatistiky, účinné štandardy),
- **Program na podporu reforiem** (správa verejných rozpočtov, podnikateľské prostredie, vzdelávanie a odborná príprava/sociálna oblasť, životné prostredie/energetika),
- **InvestEU** (udržateľná infraštruktúra, výskum/inovácia/digitalizácia, malé a stredné podniky – MSP, sociálne podnikanie a zručnosti),
- **Digitálna Európa** (výkonná výpočtová technika, umelá inteligencia, kybernetická bezpečnosť a dôvera, pokročilé digitálne zručnosti, využitie digitálnych kapacít a interoperabilita),
- **European Solidary Corps** (solidarita a podpora tretím krajinám).

3.6.2 Národné operačné programy

Operácie financované z EFRR (cieľ a Investovanie pre rast a zamestnanosť), ESF+, KF a FST budú realizované prostredníctvom jedného Programu Slovensko na obdobie 2021–2027 (OP Slovensko). Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (MPRV SR) bude riadiacim orgánom pre Strategický plán SPP 2023–2027 a bude zodpovedné za jeho prípravu, ako aj za implementáciu ENRAF a zároveň riadiacim orgánom pre Operačný program Rybné hospodárstvo na roky 2021–2027 (*Partnerská dohoda Slovenskej republiky na roky 2021–2027*).

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

PROGRAM SLOVENSKO

Celková alokácia Programu Slovensko na programové obdobie 2021-2027 činí **12,59 mld. EUR**, ktorá je v programe rozdelená v rámci piatich cieľov politik a ich jednotlivých priorít (viz nasledujúca tabuľka). Najväčšia alokácia presahujúca 2 mld. EUR je pridelená na prioritu Doprava (2,18 mld. EUR) a prioritu Životné prostredie (2,12 mld. EUR). Pre Fond spravodlivej transformácie, ktorý spadá po prioritu 6 bolo vyčlenených celkom 0,44 mld. EUR.

V rámci OP Slovensko je pre regionálny rozvoj pre implementáciu Integrovaných územných stratégií (IUS) krajov a Území mestského rozvoja vyčlenená časť finančných prostriedkov, ktoré budú implementovať samosprávne kraje a UMR. Pre Žilinský samosprávne kraj je vyčlenený podiel cca 100 000 000,- EUR, ktorý kraj prerozdolí do jednotlivých regiónov ŽSK.

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ
MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

Tabuľka 25 : Rozdelenie alokácie v rámci priorít Programu Slovensko

Priorita	Celkom EFRR/Kohézny Fond/ESF+	z toho			
		EFRR	Kohézny Fond	ESF+	FST
Cieľ politiky 1: Konkurencieschopnejšia a inteligentnejšia Európa vďaka presadzovaniu inovatívnej a inteligentnej transformácie hospodárstva a regionálnej prepojenosti IKT					
1P1: Veda, výskum a inovácie	1 778 050 000 €	1 778 050 000 €	0 €	0 €	0 €
1P2: Digitálna pripojiteľnosť	112 100 000 €	112 100 000 €	0 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 2: Prechod z ekologickejšieho, nízkouhlíkového hospodárstva na hospodárstvo s nulovou bilanciou uhlíka a odolnú Európu vďaka presadzovaniu čistej a spravodlivej energetickej transformácie, zelených a modrých investícií, obehového hospodárstva, zmierňovania zmeny klímy a adaptácie na ňu, predchádzania rizikám a ich riadenia a udržateľnej mestskej mobility					
2P1: Energetická efektívnosť a dekarbonizácia	1 306 549 999 €	1 203 560 749 €	102 989 250 €	0 €	0 €
2P2: Životné prostredie	2 030 497 280 €	1 222 998 360 €	807 498 920 €	0 €	0 €
2P3: Udržateľná mestská mobilita	890 600 000 €	590 500 000 €	300 100 000 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 3: Prepojenejšia Európa vďaka posilneniu mobility					
3P1: Doprava	1 999 903 170 €	789 315 000 €	1 210 588 170 €	0 €	0 €
Cieľ politiky 4: Sociálnejšia a inkluzívnejšia Európa implementujúca Európsky pilier sociálnych práv					
4P1: Adaptabilný a prístupný trh práce	527 471 548 €	4 206 450 €	0 €	523 265 098 €	0 €
4P2: Kvalitné inkluzívne vzdelávanie	623 293 550 €	269 893 550 €	0 €	353 400 000 €	0 €
4P3: Zručnosti pre lepšiu adaptabilitu a inklúziu	241 606 000 €	50 000 000 €	0 €	191 606 000 €	0 €
4P4: Záruka pre mladých	283 969 292 €	0 €	0 €	283 969 292 €	0 €
4P5: Aktívne začlenenie a dostupné služby	1 169 957 946 €	556 750 000 €	0 €	613 207 946 €	0 €
4P6: Aktívne začlenenie rómskych komunít	269 000 000 €	99 000 000 €	0 €	170 000 000 €	0 €
4P7: Sociálne inovácie a experimenty	68 153 000 €	0 €	0 €	68 153 000 €	0 €
4P8: Potravinová a materiálna deprivácia	68 153 000 €	0 €	0 €	68 153 000 €	0 €
Cieľ politiky 5: Európa bližšie k občanom vďaka podpore udržateľného a integrovaného rozvoja všetkých typov území a miestnych iniciatív					
5P1: Moderné regióny	403 637 715 €	403 637 715 €	0 €	0 €	0 €
Priorita 6: Fond spravodlivej transformácie					
6P1: Fond spravodlivej transformácie	440 658 242 €	0 €	0 €	0 €	440 658 242 €
Priorita 7: Technická pomoc					
7P1-7P4 Technická pomoc	380 134 191 €	225 597 206 €	51 632 243 €	84 543 983 €	18 360 759 €
SPOLU	12 593 734 933 €	7 305 609 030 €	2 472 808 583 €	2 356 298 319 €	459 019 001 €

Zdroj: Program Slovensko verzia 1.0 (apríl 2022)

**PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ
MIKROREGIÓN KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+**

PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE INTERREG 2021–2027 POĽSKO – SLOVENSKO

Program sa sústreďí na štyri najdôležitejšie témy pre spoluprácu:

- životné prostredie a prispôsobenie zmene klímy,
- kultúrne a prírodné dedičstvo, udržateľný cestovný ruch,
- cezhraničná mobilita,
- spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia.

Tabuľka 26 : Alokácie z programu Interreg Poľsko – Slovensko

Prioritná os (PO)	Názov PO	Celková alokácia z EFRR bez technickej pomoci
1.	K prírode ohľaduplné a bezpečné pohraničie	24 830 251,00 €
2.	Prepojenejšie pohraničie	23 005 741,00 €
3.	Tvorivé a turisticky atraktívne pohraničie	62 649 562,00 €
4.	Spolupráca medzi inštitúciami a obyvateľmi pohraničia	10 342 917,00 €
Spolu		120 828 471,00 €

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg 2021–2027 Poľsko – Slovensko (december 2021)

**PROGRAM CEZHRANIČNEJ SPOLUPRÁCE INTERREG 2021-2027
SLOVENSKO – ČESKO**

Kľúčové problémy, na ktoré sa Program zameria, sú:

- **Životné prostredie**
 - manažment katastrof
 - prispôsobenie ekosystémov na klimatické zmeny
 - zachovanie a obnova biodiverzity
 - znižovanie znečistenia
- **Vzdelávanie**
 - výmena vedomostí, skúseností, odborných poznatkov a dobrej praxe medzi vzdelávacími inštitúciami na
 - všetkých stupňoch vzdelávania od predprimárneho až po vysoké školstvo
- **Kultúra a cestovný ruch**
 - zachovanie a obnova kultúrneho a prírodného dedičstva
 - produkty cestovného ruchu a ich propagácia
- **Inštitucionálna spolupráca**
 - spolupráca verejnej správy a spolupracujúcich subjektov na oboch stranách prihraničného územia
- **Miestne iniciatívy – Fond malých projektov**
 - vytváranie nových a upevňovanie existujúcich partnerstiev, sietí a cezhraničných štruktúr vrátane
 - činností zameraných na voľnočasové a záujmové aktivity

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO A SOCIÁLNEHO ROZVOJA ZDRUŽENIA OBCÍ MIKROREGIÓŇ KYSUCKÝ TRIANGEL NA ROKY 2022+

Tabuľka 27 : Alokácie v rámci prioritných os z programu Interreg SR-ČR

Prioritná os (PO)	Název PO	Celková alokácia z EFRR bez technickej pomoci
1.1	Životné prostredie	19 935 420,00 €
2.1	Vzdelávanie	7 176 751,00 €
2.2	Kultúra a cestovný ruch	43 060 507,00 €
3.1	Inštitucionálna spolupráca	4 784 501,00 €
3.2	Miestne iniciatívy	4 784 501,00 €
Spolu		79 741 680,00 €

Zdroj: Program cezhraničnej spolupráce Interreg Slovensko – Česko 2021–2027 (4. 4. 2022)

3.6.3 Finančný plán

Finančný plán čerpania finančných prostriedkov pre investičné a neinvestičné aktivity Mikroregiónu Kysuckého trianguľa zohľadňuje zdroje, pri ktorých predpokladáme využiteľnosť pre mikroregión. Jedná sa o plán čerpania EŠIF v rámci OP Slovensko, plán čerpania programov Ineterreg SK-CZ a Interreg PL-SK. V neposlednom rade sa nesmú opomínať vlastné zdroje aktérov v území, vrátane rozpočtov obcí patriacich do Mikroregiónu Kysuckého trianguľa, ktoré budú spolufinancovať všetky rozvojové aktivity aj z vlastných zdrojov. Ich uplatnenie bude monitorované v dielčích monitorovacích správach na základe dostupných údajov.

Tabuľka 28: Indikatívny časový plán čerpania EŠIF v rámci Programu Slovensko 2021–2027

EŠIF	2021	2022	2023	2024	2025	2026*	2027*	Spolu
EFRR	0 €	1 173 096 016 €	1 212 573 387 €	1 262 046 622 €	1 314 392 235 €	1 142 559 581 €	1 200 941 189 €	7 305 609 030 €
ESF+	0 €	378 313 907 €	391 056 708 €	407 018 334 €	423 924 377 €	368 545 130 €	387 439 863 €	2 356 298 319 €
FST	0 €	162 320 974 €	164 928 335 €	35 449 653 €	36 023 467 €	29 849 788 €	30 446 784 €	459 019 001 €
KF	0 €	397 043 175 €	410 410 121 €	427 157 169 €	444 888 995 €	386 752 586 €	406 556 537 €	2 472 808 583 €
ENRAF	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €	0 €
Spolu	0 €	2 110 774 072 €	2 178 968 551 €	2 131 671 778 €	2 219 229 074 €	1 927 707 085 €	2 025 384 373 €	12 593 734 933 €

*Rok 2026 a 2027 zahŕňa finančné rozpočtové prostriedky vrátane sumy flexibility.

Zdroj: Program Slovensko verzia 1.0 (december 2021)

Tabuľka 29 : Indikatívny časový plán čerpania EŠIF v rámci cieľa Európska územná spolupráca (cezhraničná spolupráca) - program Interreg PL-SK a program Interreg SR-ČR (vrátane Technickej pomoci)

Názov programu	EŠIF	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Interreg Poľsko – Slovensko	129 284 462 €	17 390 306 €	17 738 112 €	18 092 874 €	18 454 732 €	18 823 827 €	19 200 303 €	19 584 309 €
Interreg Slovensko – Česko	85 323 597 €	11 477 044 €	11 706 585 €	11 940 717 €	12 179 531 €	12 423 121 €	12 671 584 €	12 925 016 €
Spolu	214 608 059 €	28 867 350 €	29 444 697 €	30 033 591 €	30 634 263 €	31 246 948 €	31 871 887 €	32 509 325 €

Zdroj: PHSR ŽSK 2021+